

KKK

A KECSKEMÉTI
KEGYES-TANÍTÓRENDI RÓM. KAT. GIMNÁZIUM

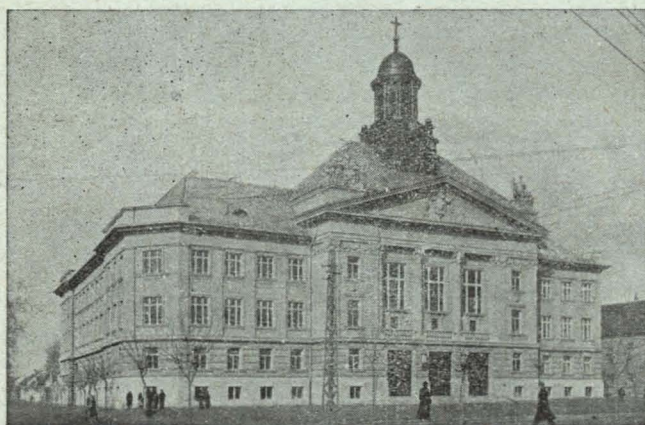
ÉRTESÍTŐJE

AZ 1937—38. ISKOLAI ÉVRŐL

KÖZZÉTETTE :

SZOMOLÁNYI JÓZSEF
IGAZGATÓ

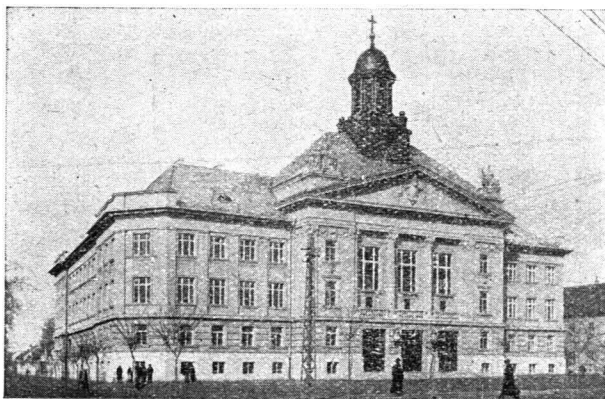

KECSKEMÉT, 1938.

A KECSKEMÉTI
KEGYES-TANÍTÓRENDI RÓM. KAT. GIMNÁZIUM
ÉRTESÍTŐJE
AZ 1937—38. ISKOLAI ÉVRŐL

KÖZZÉTETTE :
SZOMOLÁNYI JÓZSEF
IGAZGATÓ

KECSKEMÉT, 1938.

Mi is hódoltunk.

Főnségesen vert a zúgó, bongó ünnepi harangok érc-szíve. Budapesten minden láng és minden izzó szikra oltárgyertya lángja lett, most. Minden ember Krisztus-kereső szemmel, Krisztus-hordozó szívvel jár-kelel és hullámoz ember-tengerré olvad, melyen Krisztus az egyetlen Úr. Színes arcok, színes lelkek emberáradata hömpölyög a világ szentélyében, melynek csillagos boltozatára az emberi lelemény odasugározta a főnséges Isten áldó kezét is. Ez alá húzódunk, minden földnek, minden országnak gyermekei, és hangoztatjuk, míg vérré válik szívünkben, hogy testvérek lennénk, hogy egyek vagyunk Krisztusban valamennyien. Édes érzésekkel verjük embertől emberig a testvéri szeretet aranyhídját: Vinculum Caritatis.

Megbűvölten álltunk a szentségi Krisztus diadalútjának szélén. Szemeink előtt a Jelenések Könyvéből kilépő égi Jeruzsálem képe csillog, sziporkázik. Száz harsonából csendül az ünnepi hangok ezüstje. Millió allelujás-keblű ember között, mesébe illő aranyfolyón, tömjénfelhőben, fényből ácsolt hajókon ereszkedik lefelé Krisztus. Siklik a szentséges sugárhajó hídtól hídig, az emberszívek közé varázsolt egyik aranyhídtól a másikig. Roskad a térdünk, forrósodik a szemünk, ünnepi taktusban, melegen dobog a szívünk. Tanárszívek, diákszívek közelhúzódnak a Mindenek Urához. Áldozati kévékbe kötözve magukkal hozták a pacsirtadalos alföldi rónák emberlakóinak hódolatát. Csodálkozó arcú, földre boruló diáksapatunkban áldás hullik a köztünk elvonuló Krisztus kezéből az iskola padjaira, könyvére, füzetére, noteszára, áldás száll az édesapák mindennapos gondjára, gyermeknevelő édesanyák selymes símogatására, családi szentélyeket rejtő csendes hajlékokra, városunkra, határunkra, szegény csonka országunkra.

Azt akarjuk és azt kérjük az Úr Istentől, hogy Krisztus-imádó hódolatunk, a monstancia sugaraitól megaranyozódott szívünk testvérkereső lendülete s az ég áldásainak halk harmatozása ne csak egy feledhetetlen diadalmas este, ne csak a harmincnegyedik Eucharisztikus Világgyűlés ünnepi hetének múltó hangulata és alkalmi vágya legyen, hanem rajtunk, velünk és bennünk maradjon örökké!

Dr. Tihanyi Tibor.

DR. ORBÁN JÁNOS

1887 dec. 26.—1937 okt. 26.

1937. okt. 27-én, egy napsütéses szép őszi délelőtt fekete gyászír érkezett: Dr. Orbán János, intézetünknek 6 éven át volt igazgatója, váratlanul meghalt. Amilyen fájdalmas, oly megdöbbentő hirtelenségű volt a szomorú posta. Nehéz volt ráeszmélni, hogy az, aki csak két hónapja búcsúzott el tőlünk, — már nincs többé az élők sorába.

Élettörténetében nincsenek regényes adatok. Lébényben, a Dunántul kies községében született 1887. évi dec. 26-án. A Magasságbelítől lelkébe oltott hivatását korán felismerte és követte, mikor a gimnázium IV. osztályának elvégzése után a Magyar Kegyes-Tanítórendbe lépett. A középiskola felsőbb osztályait Vácon és Kecskeméten végezte. Ekkor ismerkedett meg először a »hírös város« levegőjével. Egyetemi tanulmányainak befejezése után 1913. július 2-án áldozópappá szentelték. Pedagógiai működését a magyaróvári kegyesrendi gimnáziumnál kezdte meg, mint magyar-latin szakos tanár. 1914. jan. 31-én Szegedre került s itt tanított 14 esztendőn át. Sok-sok tanítvány került ki keze alól, akik később is szeretettel és hálával emlékeztek jóságos neveléséről. Iskolai elfoglaltsága mellett szaktárgyaiban is továbbképezte magát. Kisebb közleményeken kívül önállóan megjelent munkája: Sámbokly János (Szeged, 1916). Dr. Csengery Jánossal együtt latin nyelvtant és olvasókönyvet szerkesztett. Irodalmi érdemeit méltányolta a szegedi Dugonics-Társaság, amikor rendes tagjává választotta.

A szép szegedi éveknél, melyekre később is mindig kellemesen emlékezett vissza, 1928-ban vége szakadt. Rendfőnökének bizalma a veszprémi ház és gimnázium élére állította. 3 év múlva pedig, 1931. aug. 18-án, a kecskeméti gimnázium és rendház vezetésével bízta meg.

Ez az új állás dísz, de egyúttal sok nehéz feladatot is jelentett számára. Az intézet még a régi, szűk épületben működött, de már épülőfélben volt a díszes új iskolalapota. Csakhamar meg kellett ismerkednie a sokféle nehézséggel, amelyek az építkezést késleltették, sőt egyidőre teljesen meg is akasztották. Sok fáradozása, utánjárása mégis lehetővé tette, hogy az új épület tető alá kerüljön s beköltözhető legyen. Fáradtságának legszebb jutalma volt, hogy 1933. dec. 4-től már az új iskolában folyhatott a tanítás. A teljes átköltözés még hosszú hónapokat kívánt. De ezzel nem ért véget a munka. Az épületnek csupán falai voltak meg, a hozzáillő berendezés

hiányzott. A gazdasági válság mélypontján, az amúgy is megterhelt iskola-fenntartó Egyházközségtől nem várhatott erre segítséget. Sok találékonysággal, céltudatos, tervszerű munkával, a társadalom és a volt diákok áldozatkészségétől támogatva, sikerült végre két osztályt modern padokkal ellátnia s a szükséges taneszközöket beszereznie. — A gimnázium építkezés mellett sok más rendkívüli feladat is megoldásra várt: A régi épület átalakítása, konviktus létesítése és fejlesztése, a várossal kötött telekesere s ennek következtében az épületek új rendezése stb. Mindez magában is állandó elfoglaltságot jelentett. E mellett azonban ellátta a gimnázium igazgatását is, melynek munkája nem egyszerű továbbfolytatása és ismétlése a multnak, hanem az újabb pedagógiai törvények s rendeletek, a kialakulóban levő modern neveléstudományi elvek mellett temérdek új feladatot, akárhányszor nehéz úttörést rótt rá. S hogy e munkáját is komolyan fogta fel s egész lélekkel végezte, mutatja az, hogy hatéves igazgatói működése alatt az intézet tanulóinak száma 280-ról 430-ra, az osztályoké pedig 8-ról 10-re nőtt.

Ez a sokféle dolog erőteljes férfit is kimerített volna. Kétszeresen nehéz volt tehát neki, az ő gyenge szervezetének, a köteleességteljesítés. Szelleme uralmát mutatja, hogy gyengeségét, sokszor erős fájdalmát is leküzdve, teljes lélekkel végezte munkáját.

Igazgatói tiszte mellett a VIII. o.-os filozófiát is tanította. Mint tanár, pontosan megkívánta tanítványaitól a lelkiismeretes munkát; de ahol ezt látta, értékelte is. Kedvvel tanított, öröme telt abban, hogy tudását átadhatja másnak. Nemesak saját tárgyában, hanem általában az egész iskolában is megkívánta a diákoktól a gondos, becsületes munkát. De ebben ő maga járt elől jó példával. Már reggel háromnegyed 8-kor feltűnt a folyosón vagy a lépcsőházban szikár, sovány alakja, markáns arca, szemüvege mögül elővillanó éles tekintete. A kisebb diákok félelemteljes tisztelettel néztek fel rá. Még a faltól is elhúzódtak, mert ismerték, mily érzékenyen vigyázott mindig az épület épségére, a falak tisztaságára. Csak nagyobb diákjai látták meg benne a szigorúság mellett a nagy igazságosságot és mély szeretetet. Mert céltudatos erélye figyelmes szeretettel párosult. Szerette a gondjaira bízott ifjúságot, kicsinyt-nagyot egyaránt. Osztályozások, érettségik, javítóvizsgálatok alkalmával akárhányszor pártját fogta a gyengébb tanulóknak s a tanári kar előtt is sokszor hangsúlyozta a megértő jóindulat fontosságát. Mennyire csodálkozott volna az illető diák, ha kérlelhetetlenül szigorúnak vélt igazgatóját ilyenkor hallotta volna! — De közvetlenül is tapasztalhatták a növendékek jószívét, amikor az évvégi jutalmak és segélyek kiosztásánál atyai jószággal dícsérte meg az iparkodókat s buzdította őket további lelkiismeretes munkára. Ilyenkor öröm tükröződött komoly arcán, hogy jót mondhat, dícsérhet, hogy fáradságos nevelő munkájának eredményét láthatja. Kevesen tudták, hogy mennyi fontolgtatás, mennyi töp-

rengés előzte meg nála egy-egy jutalom vagy tandíjmentesség odaítélését. Aggodalmasan vigyázott, hogy a rendelkezésre álló kevés kedvezményt a sok jelentkező közül mindig a legérdemesebb és leginkább rászoruló kapja.

Nemcsak az iskolában, hanem mindenütt komolysággal fogta fel hivatását. Ez a komolyság adott természetének határozottságát és erőt. Erős jellem, határozott egyéniség volt. Miként a római katona, őrhelyén, ahová felsőbbsege állította, szilárdan kitartott még akkor is, ha testi gyengesége már-már pihenésre készítette. Megvolt az az Istentől kapott tehetsége, hogy az embereket kitűnően meg tudta figyelni, megismerni és értékelni. E tehetségét még tudatosan továbbfejllesztette. Véleményét nyíltan kimondta, felfelé-lefelé egyaránt, ha valami rosszat vagy helytelent látott. De rendelkezett azzal a tapintattal is, hogy ezt mindig udvariasan, a kellő időben és formában közölje. Abban biztos lehetett mindenki, hogy soha senkiről háta mögött nem mondott rosszat, hanem azt férfiasan és nyíltan az illetővel közölte. Így a legkényesebb és legnehezebb ügyeket is kitűnően meg tudta oldani a nélkül, hogy valakinek is fájdalmat okozott volna.

Egész életének alapja mély vallásossága volt. Sohasem dicsekedett vele, mégis mindenki tudta, hogy ifjúságától kezdve mindig teljes odaadással és feddhetetlen papi étellel szolgálta Istent és hivatását. Kemény fából faragott, dolgozni akaró embertípus volt, aki nem vesztette el önuralmát, nem ismert csüggedést. Azt vallotta, hogy az élet nemcsak élvezet és fájdalom keveréke, hanem nehéz feladat is, amelyet becsülettel kell elvégeznünk.

Nem tartozott a felszínes, simulékony emberek közé. Zárkózottságra hajlamos természete csak kevesek előtt nyílt meg. De e kevesek egy melegsívű, mélykedélyű, a szó nemes értelmében vett *úriembert* ismertek meg Orbán Jánosban. A rideg igazgató ilyenkor udvarias, hálásszívű, mélyen érző jóbarát lett. De egyúttal sejteni engedte azt a belső konfliktust is, amelyet az erős lélek és a törekeny test összeütközése okozott. Már beteg szervezettel kezdte meg kecskeméti működését. Ijesztő soványsága, pergamenszerű bőre külsőleg is mutatta gyengeségét. Fiatalkori gyomorhaja és gyenge tüdeje miatt nem bírta a huzamosabb munkát. Hamar kifáradt és pihennie kellett. Aggodalmaságig terjedő lelkiismeretessége azonban nem engedte nyugodni. Sokszor a délelőtti munkától kimerült szervezet ebédutáni álomban keresett felfrissülést. Ilyenkor aztán a délután elvesztett időt este akarta helyrehozni s késő éjjelig égtek szobájának lámpái. Többször heves fájdalmai voltak, de panaszszó nem hagyta el ajkát s bajait titokban tartotta. Túlzott kötelességteljesítése akadályozta, hogy legalább nyáron megfelelő pihenésre utazzon. Csak egy-két napi vakációt engedett meg magának, hogy hőn szeretett özvegy édesanyját s testvéreit meglátogassa, utána ismét folytatta állandó munkáját.

Ilyen megerőltető életmód mellett ereje kimerült s egyre jobban úrrá lett rajta az általános fáradtság. Többször hangoztatta, hogy a gimnázium, rendház és konviktus együttes vezetését nem bírja lelkiismerete szerint jól elvégezni. Örömmel fogadta tehát az 1937. júliusi áthelyezést, mellyel rendfőnöke Budapestre, a Kat. Középiskolai Főigazgatósághoz osztotta be. Kedvvel emlegette, hogy új kényelmesebb munkakörén miként fogja hivatását szolgálni s önmagát tovább képezni. Fájdalom, nem így történt.

1937. okt. 28-án, a budapesti Kerepesi-úti köztemetőben vettünk utolsó búcsút volt igazgatóunktól. Ott volt intézetünk tanári karának, tanítványainak s a Diákszövetségnek küldöttsége. Meghatva álltunk koporsójánál s amikor koszorúinkat letettük, éreztük, hogy Orbán János hirtelen halála pontot tett egy olyan pálya vonalára, melynek szép és értékes ívelésű folytatását vártuk és hittük. A Mors Imperator megjelent és a jól ösmert magyar sorsot, a korai véget adta neki. Elment, de nem vígasztalanul. A hívő kereszténynek és jó papnak másvilági reményével, a »hű szolgáknak tiszta, nyugodt öntudatával szállt sírjába. Nekünk pedig szolgáljon példaképpül, hogyan kell Istenben bízva a kötelességet híven teljesíteni az erő fogytáig — sőt még azon túl is!

Dr. Farkas Dénes.

Legalább ennyit jegyezz meg az illem-órákról.

Irta: **Tihanyi Tibor dr.**

Van üres formavadászat, amely nagyképűvé és mesterkéltté teszi az embert. De vannak bizonyos szabályok, amelyek formássá, finommá, úrivá teszik megjelenésedet, föllépésedet, emberekkel való érintkezésedet. Ezek a törvények szószerint nincsenek benne sem a Tízparancsolatban, sem az országok törvénykönyveiben, mégis kötelezők és nélkülözhetetlenek. Semmi-bebevésük már magában hordja ítéletét: a semmi-bevevőt sem veszik úri-ember számba és művelt társaság nem fogadja be. Hiába végzed el a gimnáziumot és egyetemet, hiába leszel tekintélyes állású méltóság, ha az életnek ezeket a hajszálfinom fegyelmi szabályait nem oltottad véredbe, fölkapaszkodott faragatlan alaknak fognak tartani és, hacsak lehet, elkerülnek.

Tudom, édes fiam, hogy Te nem így tervezed jövő életedet. Fogadd hát el tőlem ezt a pár legfontosabb, igazán csak legislegfőbb illemszabályt, melyek szókimondó rövideggyel igyekeznek eléd villantani a lényegét. Vedd elő gyakran, tűnődj el rajta, próbáld meg, hogyan válnak be nálad. Fölöslegesnek egyet se tarts.

Ajándék.

Ia ajándékot kaptál, külsőleg is mutasd örömet.

Az ajándékot ne az ára szerint becsüld.

Ajándékot továbbadni sértés arra nézve, akitől kaptad.

... Ia valamit köszönsz, ne emlegess ellenszolgálatot.

Alárendeltekkel szemben.

Alárendeltedben is becsüld meg az embert.

Ne sértsd meg a cseléd önérzetét.

Ne kiabálj a cselédre.

Ne rejtvényben parancsolgass.

Úriember senkinek sem parancsol, mindenkitől kér.

Az alkalmazottakkal ne bizalmaskodjál.

Cselédőtől ne fogadj el ajándékot.

Ia mégis elfogadtál, viszonzd urasan.

Aki méltán várhat borraivalót, annak adj.

Rendkívüli szolgálatért a cselédnek ne felejts el borraivalót adni.

A borraivalót négy szemközt add oda.

Ne osztogass túlnagy borraivalót.

Általános szabályok.

Uriember minden körülmények között halk és finom.

Közéleti ember sose lesz belőled, ha nem ismered a társas érintkezés szabályait.

A hozzá tartozókkal szemben is légy illedelmes.

Légy hálás, ha figyelmeztetnek hibádra.

Elveidhez légy hű.

Minden dologban állj a magad lábán.

A jó föllépés sokszor többet ér, mint a jó tehetség.

»Peches« ember nincs, csak mafla ember van.

Mindig segíts, amiben tudsz.

Ami túlzás, az illetlen is.

Légy mindenben természetes.

Mindenben szeresd a szépet.

Mindenben kerüld a közönségest.

Mindennek add meg a formáját.

Erdeklődj a zene, festészet és irodalom iránt.

Jubileumi számok: 25, 40, 50, 60, 70, 75, 80, 90, 100, 500, 1000.

Beszéd.

Ostoba beszéd sok mindent tönkretesz.

Jellemes úriember csak igazat beszél.

Ne légy soha lármás.

Ne beszélj túlhangosan, mert félműveltek néznek.

Ne társalogj úgy, hogy mások is meghallják.

Ne beszélj összeszorított fogakkal.

Ne beszélj köpködve.

Ne beszélj gyorsan, se nagyon lassan.

Beszéd közben ne csavargasd a másik gombját.

Beszéd közben ne hadonássz.

Ne magyarázz kézzel-lábbal, mert ez félműveltek szokása.

Feljebbvalód előtt beszéd közben ne gesztikulálj.

Nézz szemébe annak, akivel beszélgetsz.

Ne beszélj mással egyszerre.

Neveletlenség mást félbeszakítani.

Ne vágj bele más szavába.

Ne kiáltozz bele más szónoklatába.

Az idősebbekkel szemben beszédedben légy szerény.

A társalgást mindig az idősebb vezeti.

Akkor beszélj, ha kérdeznek.

Beszélgetés közben egész külsődön meglátszék, hogy figyelsz a másokra.

Ne hajtogasd folyton, hogy milyen sok a dolgod.

-Magadról lehetőleg ne beszélj.

Ne esküdj.

Ne átkozd magad, nem vagy cigány.

Ne bizonygass mindent becsületszávaddal.

Olvass sokat, hogy legyen stílusod.

Beszédstílusod választékos legyen, de keresettség nélkül.

Ne használj ilyen szavakat: fene, nyavalya, frász, pofa, marha, hülye, disznó stb.

Ne kérdezz így: mi? micsoda? mi bajod? mi kell? hm? há?

Ne szójj közbe ilyeneket: izé, hogy hívják, szóval, no, mondok, hássen, hát, aszondja, kérném szépen, hogy is mondjam, ugyebár, jelzem, speciel stb.

Ne beszélj papirnyelven.

Szóragoztató társalgás csak könnyű dolgokról szólhat.

Fűzd tovább a beszélgetést.

Tanulj meg finoman társalogni.

A másik érdeklődési körében keress beszélőnivalót.

Ne beszélj olyan dologról, ami csak neked érdekes.

Tiszteld mások véleményét.

A vitában sose hangerővel akarj győzni.

Engedj másat beszélni.

Az a jó társalgó, aki másat ügyesen beszéltet.

Társaságban sose beszélj ismeretlen nyelven.

Ne beszélj el semmit terjengősen.

Kevés szóval sokat mondj.

Ne légy hírharang.

Ne henceg.

Ne dicsekedj.

Ne szólj bele olyanba, amihez nem értesz.

Művészetről csak akkor nyilatkozz, ha némileg szakember vagy benne.

Távollevőről sose mondj kedvezőtlent.

A piszkos beszédnek bendőszaga van.

Betegség.

Betegen se légy ízléstelen.

Ne részletezd mások előtt betegséged tüneteit.

Ha jóismerősöd beteg, érdeklődj felőle.

Beteg jóismerősödöt lehetőleg látogasd meg.

Beteget csak akkor látogass, ha az sem rá, sem rád nem kinos.

Ragályos beteget nem kell látogatni.

Vigy, ha tudsz, a betegnek egy-két szál virágot.

Ne izgasd a beteget.

Betegágynál ne az aggasztó, hanem a biztató tüneteket emlegéssd.
 Ha lehet, hangoztasd, hogy jó színben van a beteg.
 Mondj a betegnek tréfás dolgokat.
 Mondj újságot a betegnek.
 Ne rontsd el a beteg levegőjét.
 A beteg fölgyógyulása után látogatóit viszontlátogatja.

Dohányzás.

Lehetőleg ne szokj rá a dohányzásra.
 Csak a főfogások után és csak engedéllyel szabad rágyujtanod.
 Ha más gyújtja cigarettádat, vedd át tőle a gyufát.
 A dohányfüstöt ne engedd másokra szállni.
 Hölgy társaságában nyilvánosan dohányozni illetlenség.
 Hacsak lehet, utcán később se dohányozz.
 Égő gyufát és parázsló cigarettát ne dobj akárhová.
 Vízvezeték kagylójába hulladékot sose dobj.

Egyedül.

Az illemszabályokat akkor is tartsd meg, ha senki sem lát.
 Üres emberré válsz, ha nem becsüled meg a magány óráit.
 Ne légy emberkerülő.
 Az él helyesen, aki a társaság és egyedüllét közt jól meg tudja osztani idejét.
 Az önművelés csak csendes egyedüllétben lehetséges.
 Önművelő-munkád sose szüneteljen.
 Ne beszélj magadban.

Élelmi szabályok.

Az ásítást igyekezzél elnyomni.
 Ásításkor takard el a szádat.
 Ne lehessen hallani ásításodat.
 Ne lélegezzél szádon át.
 Ne sóhajtozz nagyokat.
 Ne fújj nagyokat.
 Ne nyögj.
 Ne szipákolj.
 Ne öklendezzél.
 Ne szuszogj.
 Orrfúvásakor ne trombitálj.
 Orrfúvással nem kell sem elbújni, sem kimenni.
 Füled, orrod, körmöd más előtt ne piszkáld.
 Körmöd ne legyen gyászkeretes.

Ne harapdál az ujjadat.
 Ne rágd a körmödet.
 Az ujjadat sohase csattogtasd vagy ropogtasd.
 Sohase vakarózzál.
 Ne dugd kezed a nadrágzsebbe.
 Bárhol vagy is, sose köpködj.
 Csak zsebkendődbe köphetsz, azt is észrevétlenül.
 Ne köhögj mások arcába vagy ruhájára, hanem finoman fordulj el.
 Köhögéskor zsebkendőd, vagy legalább kezed tartsd a szád elé.
 Ne köhögj nagy zajjal.
 Ne hallassék tüsszenésed.
 Tüszszenteni csak zsebkendődbe szabad.
 Ne kiabálj.
 Hadd látom, min nevensz és megmondom, ki vagy.
 Ne vigyorogj állandóan.
 Ne nevensz harsogva.
 Művelt ember inkább mosolyog, mintsem nevet.
 Ne nevensz így: hi-hi-hi, he-he-he, hoa-hoa-hoa.
 Minden szívességet köszönj meg.
 Sohase leskelődjél.
 Idegen helyre csak kopogtatás után léphetsz be.
 Ha kétszeri kopogtatás után sem kapsz választ, benyithatsz.

Étteremben.

Ha étterembe lépsz, vedd le a kalapod.
 Ha nincs üres asztal, engedélykérés után akármelyik mellé leülhetsz.
 Ne tolakodjál be zárt társaságba.
 Sose kiáltozzál át másik asztalhoz.
 Ne tégy el a vendéglői fogpiszkálóból.
 Ne pazarold a kitett fogpiszkálót, mustárt, sót, paprikát, borsot, ecetet, olajat.
 Sörrel sose koccints, hanem koppants az asztalra.
 Ne foglalj le egyszerre több újságot.
 Ne kiabálj, ne pisszegj és ne fütyülj a pincér után.
 A pincért halk pohárkocogtatással hívd oda.
 Az étteremben ne a terítőre fizess.
 A kellemetlenségek elintézését bízd a főnökre.

Gyász.

Részvétedet halkán, esetleg csak néma kézszorítással nyilvánítsd.
 Temetésre komoly, lehetőleg sötét ruhában menj.
 Temetésre kalapot vagy sapkát is vigyél.

Tartózkodj temetéskor a hangos megnyilatkozásoktól.

A halottat kísérd ki a sírhoz is.

Temetésen, gyászmenetben beszélni vagy dohányozni otrombaság.

Ha ismerőseid, rokonaid, vagy tisztátsaid körében haláleset történt, rövid részvéltátogatást kell tenned.

A részvéltátogatás ideje a halálesetet követő hat hét.

Gyászodat ne ruhádról, hanem viselkedésedről lehessen meglátni.

Gyászruhás ember ne kacagjon és ne tréfálkozzék.

Gyászruhához halkság illik.

Gyászidőd alatt feketeszélű levélpapír és ugyanilyen névjegy ajánlatos.

Gyászolj inkább rövidebben, de őszintén.

A haláleset után mintegy negyedévig csak legközelebbi ismerőseidnél mutatkozhatasz.

A mély gyász ideje alatt kerülnöd kell a nyilvános és főként szórakozó helyeket.

Kirándulás.

Kirándulásra nem való utcai vagy szalonruha.

Kirándulásra ne hozz könnyen elveszthető dolgokat.

Kiránduláskor ne dohányozz, szívd a jó levegőt.

A kiránduláson keveset igyál.

Kiránduláson ne játsszál szobajátékokat.

A jó modor törvényei kiránduláson is köteleznek.

Lány és fiú kettesben sosem rándulhat ki.

Ne tedd tönkre mások üdülését.

A kiránduló is legyen finom és szerény.

Figyelj, milyen hatást keltesz kiránduláson az egyszerű emberekben.

Kiránduláson se ordítozz.

A nagytermészetet igyekezzél minél jobban megismerni.

Kíméld a növényeket.

Csak kéréslelkű ember bántalmazza a madarakat.

Tanuld meg élvezni a természetet.

Ne írd és ne védj sehová a nevedet, mert ez súlyos nevetlenség.

Gondosan tüntesd el magad után a hulladékokat és a szemetet.

Az erdőben ne rakj tüzet.

Kölcsön.

Sose kérj kölcsön.

Komoly ember nem csinál adósságot.

Hogyha mégis kölcsön kértél, hamarosan add meg.

Óra-pontossággal fizess.

A saját pénzedet ne pazarold, a másét még kevésbbé.

Könyvek.

Először azt nézd meg, ki írta a könyvet.
 Jól fontold meg, kinek könyvét érdemes olvasnod.
 Más könyvébe, újságjába belekandikálni neveletlen ember szokott.
 Lapozgatáskor ne nyálazd az ujjad.
 Olvasás közben ne törd ki a könyv nyakát.
 Könyveidbe könyvjelzőt rakj, ne számárfüleket.
 Ne piszkítsd és ne firkáld a könyvet.
 Könyvbe tintával jegyezni igen nagy durvaság.
 Ila nem akarsz ellenszenves lenni, könyvet és kottát ne kéregess kölcsön.
 A kölcsönkért könyvet hamarosan juttasd vissza.
 Más könyvébe ne firkálj megjegyzéseket.
 Értékes művet és sorozatos műből kötetet ne adj kölcsön.
 Ha a kölcsönkért könyv bepiszkolódott, vagy elszakadt, új példányt adj helyette.

Köszönés.

Csak annak köszönhetsz, akinek már bemutattak.
 Az ifjabb s a kisebbrangú köszönjön előre.
 Mikor hölgygel megy valaki, te köszönj előre.
 Körülbelül három-négy lépésre előre köszönj.
 Harminc lépésnél távolabbra már ne köszönj.
 Ne a köszöntött felé eső kezettel emelj kalapot.
 Ha kalappa, köszönsz, fölösleges a meghajlás.
 Kalapban ne szalutálj.
 Ne nevezd nevén azt, akinek köszönsz.
 Az utcán csak jellel köszönj.
 Köszönéskor nézz szemébe a köszöntöttnek.
 A köszönést nem fogadni: igen durva sértés.
 Födetlen fejjel csak főhajtás a köszöntés.
 Magasrangút, följobbvalót meghajlással köszönts.
 Színházban, előadóteremben csak fejbólintással köszönj.
 Az ismételten szembejövőknek csak először kell köszönnöd.
 Ha veled levőt üdvözölnek, te is köszönj vissza.
 Katonatiszt társaságában csak a tisztek üdvözlését viszonzod.
 Ne legyen hanyag a kézfogásod.
 Kézfogáskor ne szorítsd meg a másik kezét.
 Kézfogásod legyen finom és meleg.
 A kézfogást ne erőltess.
 A kézfogásra nyújtott kezet levegőben hagyni igen durva sértés.
 A kézfogást mindig a nő vagy a tisztesebb kezdi.
 Utcán lehetőleg ne fogj kezet.

Kesztyűben csak akkor foghatsz kezet, ha a másik emberen is az van.

A ház asszonyát elsőnek kell üdvözölni.

A ház asszonyának rendszerint kézcsók jár.

Mikor kezet csókolsz, te hajolj a kézhez.

Utána ne csókolj kezet.

Lánynak ne csókolj kezet; legföljebb írhatod vagy mondhatod neki: kezét csókolom.

Férfiak csókos búcsúszása nevetséges.

Először a hölgyeket üdvözlöd, utánuk a férfiakat.

A férfiakat üdvözlésnél kor és név szerint vedd sorra.

Nagyobb társaságot általános meghajlással üdvözölj.

Lakás.

Ne szellőztess órák hosszat, csinálj kereszthuzatot.

Elkelés után, lefekvés előtt és étkezések után csikorgó hidegben is szellőztess.

Családi fényképek, nagytások csak albumba és hálószobába valók.

Látogatás.

Ha látogatsz valakit, idejében jelezd.

Belépés előtt töröld meg a lábad.

Ha van csengő, mindig használd, mielőtt benyitnál.

Előkelőbb helyen az ajtót nyitó cselédtől a névjegyedet küldd be.

Kabátodat, kalapodat, esernyődet, botodat, sarcipődet lehetőleg hagyd kint az előszobában.

Ha a látogatottak épen útrakészen vannak, csak egy percig maradhatsz.

A látogatót meg kell kínálni dohányneműekkel.

Vendégedet kísérd ki.

Ha mondják, hogy ismét jöjj el, ne ugorj be mindjárt.

Első látogatás legföljebb tíz percig tarthat.

Látogatás alatt ne sandítgass az órára.

A tisztelgő látogatást hat-nyolc napon belül viszonznod kell.

A részvétlátogatásokat negyedéven belül kell viszonznod.

A látogatási idő délelőtt fél-egyig, délután öttől hétig terjed.

Ha sem, akit keresel, sem felnőtt hozzátartozója nincs otthon, hagyd névjegyed.

A látogatást jelző névjegy egyik szélét hajtsd be.

Névjegyre való rövidítések:

p. c. = pour condoler = részvétnyilvánítás végett

p. f. = pour féliciter = szerencsekívánás céljából.

p. p. c. = pour prendre congé = hogy elbúcsúzzam.

p. r. = pour remercier = köszönetnyilvánítás végett.

Légy magyar a névjegyen is: tehát: részv.; szer. kiv.; búcs.; kösz.
 Fiatalember nem a házi kisasszonynál, hanem a ház asszonyánál jelenti
 be magát.

Leány egyedül fiatalembert nem fogadhat.

Távozáskor az ajtónál fordulj vissza és még egyszer köszönj.

Levelezés.

Nagyon fontold meg, mit írsz le.

Leveleden hagyj margót.

Leveleid hangulata meleg legyen és udvarias.

Mondataidat ne kezdő Én-nel.

Nikted, Veled, Önnek, Rólad, Értetek stb.: az ilyenféle szavakat levél-
 ben nagybetűvel írd.

A hanyagstílusú és maszatos levél tiszteletlenség.

Ceruzával csak kirándulásról írhatasz.

Leveledben ne legyen kihúzás vagy betoldás.

A keltezés ne hiányozzék leveledről.

Nyílt lapon ne íj bizalmas vagy kényes dolgot.

Tisztos helyre postai lapot nem küldhetsz, legföljebb képeslapot.

Nyomatott híradásra névjegyen adhatsz választ.

Tisztos egyénnek fehér papíron íj fehér borítékban.

Az utóirat félig-meddig tiszteletlenség.

A levélpapír tisztánmaradt lapját ne vágd le.

Inkább följebb címezz, mintsem lejjebb.

Manapság minden címzett legalább tekintetes és minden diplomás
 legalább nagyságos.

A vitézek címzése: nemzetes és vitéz.

Grófok, bárók, prelátusok, ezredesek, egyetemi tanárok, főtanácsosok,
 legalább ötödik fizetési osztályú tisztviselők címe: méltóságos.

Püspök, érsek, miniszter, tábornok címe: kegyelmes.

A kegyelmes cím írásban: nagyméltóságú.

Hercegprímás és bíboros: főmagasságú.

Mielőtt elküldöd leveled, olvasd el.

Zárt borítékra mindig íj feladót.

A névtelen leveleket ne vedd tudomásul, dobd a tűzbe.

A legbizalmasabb levél külseje is csak komoly és tiszteletadó lehet.

A bélyeget ne a nyelveddel ragaszd.

Válaszol legföljebb nyolc napot késő.

Köszönő-leveled egy napot se várjon.

Más levelét elolvasni: súlyos titoksértés.

Megismerkedés.

Bemutakozáskor mindkét ember meghajlik.

Fiúk és férfiak bemutatkozáskor mindig fölállnak.

Férfit a nőnek, ifjabbat az öregebbnek, jövevényt az ottlevőnek, kisebb-rangút a rangosabbnak mutass be először.

Mindig az egyes embert mutatjuk be a társaságnak, de ha előkelő egyén az illető, akkor ellenkezőleg.

Bemutatáskor csak a férfi, a kisebbrangú, a fiatalabb és a később érkezett nevét említjük.

Öltözködés.

Ruha is teszi az embert.

Te viseld a ruhát, ne a ruha téged.

Külsőd mindenkor kifogástalan legyen.

Az elhanyagolt külső még nem avat lángésszé.

Rojtos nadrág, lyukas könyök, gyűrött kalap, ferde nyakkendő, hoglyas haj, lompos kabát: szerencsétlen flótás.

Tisztaság: fél elegancia.

Elegáns az, ami egyszerű és finom.

Ami jobbnak, többnek akar látszani, az hamis, tehát nem elegáns.

Az olcsó munka igen sokba, sőt legtöbbször kerül.

Öltözködésedet a jó ízlés törvényei irányítsák.

Ne legyen ruházatodon semmi kiabáló és föltűnő, mert ez félműveltség jele.

Ne légy kikent-kifent.

Sose légy keresetten kiöltözött.

Öltözködésed bizonyos fokig legyen egyéni.

Öltözeted ne legyen a régi idők bús emléke.

A divathoz kell alkalmazkodni, de túlzás nélkül.

Ami másnak jól áll, neked nem biztosan.

Ha nem akarsz időszerűen öltözni, maradj otthon.

Legszebb divat az egyszerűség.

Rikító színű férfi-öltöny ízléstelen és nevetséges.

A férfi-ruha színe mindig tompa, nyugodt színű.

Ruhád színe semleges legyen, máskülönben kissé élénkebb.

Férfi-ruha-színek: fehér, szürke, drapp, barna, sötétkék.

--- Férfi-ruhához nem illő színek: búzakék, rózsaszín, sárga, zöld, lila, élénk-vörös.

Ruhád, cipőd, kalapod, inged, nyakkendőd, harisnyád és zsebkendőd színe összhangban legyen.

Nyakkendőd színe alkalmazkodjék az ingedhez.

- Nyakkendőd színe mindig sötétebb legyen ruhád színénél.
Barna cipő, fekete kalap megférnek egymással.
Öltözeted korodhoz illő legyen.

Hosszú nadrágot csak fölsős korodban viselj, mert alsós diákon a hosszú nadrág ízléstelen.

- Elsőtől a negyedik osztályig rövid nadrágot hordj.
- Negyedikben, ötödikben buggyos nadrág áll jól.
- Hatodiktól kezdve hosszú nadrág illik.
- Elsőtől a hetedikig ne viselj hosszú nyakkendőt.
- Erdeklődj, milyen alkalomra milyen ruha illik.
- A nem alkalmoszerű öltözet ízléstelen.
- Világos ruha, barna cipő, tarka nyakkendő nem ünnepi.
- Tizenhét éven aluli ünnepi öltözet: sötétkék fiú-ruha.
- Tizenhétől húsz évesek szalon-öltözete: fekete zakó, csíkos nadrág, fehér ing, kemény gallér, hosszú nyakkendő, fekete cipő.
- Húsz éves korod előtt ne öltözz frakkot, vagy szmokingot.
- Fekete zakóhoz csíkos nadrágot viselj.
- Délután és este sötét árnyalatú zakó stílusos.
- Frakk csakis igazi ünnepi alkalomra való.
- Frakk és szmoking nappalra nem való.
- Frakkhoz: keményített ing, kemény gallér, fehér csokor illik.
- Frakkhoz illő ingbe gyöngyház-gombokat rakj.
- Frakkhoz fehér mellény és cilinder való.
- Szmokinghoz: keményített fehér ing, kemény fehér gallér, de fekete csokor illik.

Szmokinghoz fekete mellényt és puha fekete kalapot viselj.
Frakkhoz kemény szimpla gallér, szmokinghoz kemény dupla gallér kell.
Frakkhoz és szmokinghoz glazé-kesztyűt hordj.
Frakkhoz és szmokinghoz lakk féleipő szükséges.
Utcára frakkban sose menj, mert megérdemelt mosolyt aratsz.
Zsaketthez: fehér ing, fehér gallér, hosszú nyakkendő és csíkos nadrág felel meg.

- Kalapodot ne húzd a szemedre, ne told a tarkódra, ne vágd félre.
- Sose viselj színes, vagy széles-csipkés díszszebkendőt.
- Díszszebkendőd fehér selyem, vagy batiszt legyen.
- Ne lógassz kesztyűt a kezeden, mert kicsúrnak néznek.
- Lehetőleg bőrkesztyűt viselj.
- Különböző alkalomra más-más színű kesztyű való.
- Kesztyű-színek: ünnepélyes a fehér, gyászos a fekete, sétára világos, utazáskor sötét.

Legalább két pár cipőd legyen, hogy váltogatva hordhasd.

Sötét ruhához fekete, világoshoz barna cipő illik.
 Fekete cipőt bármikor viselhetsz.
 Lakkcipő utcára nem való.
 Cipőd színe csak fekete, fehér és barna lehet.
 Cipőd sarka ne legyen félretaposva.
 Viselj mintás színes inget.
 Színes ing csak színes ruhához illik.
 Színes ing saját gallérral csak délután és utcára jó.
 Nappal puha, este kemény gallér stílusos.
 Színházba, hangversenyre színes inget és fehér kemény gallért végy.
 Míg diák vagy, legjobban illik neked a kihajtott ing.
 Zsebkendőd tiszta legyen.
 Külsődöt otthon se hanyagold el.
 Otthon se légy ingujjban.
 Külsőd mindig fogadóképes legyen.
 Legyen házikabátod.
 Otthoni ruhád se legyen szedett-vedett.
 Levitézlett szalonruha nem való otthoni öltözetnek.
 A pizsama nem házi-ruha.
 Papucsot csak hálószobádban szabad viselned.
 Mellényt csak télen használj.
 Oraláncodat ne pányvázd ki.
 Oraláncodon ne legyenek fityegők.
 Ne viselj ékszert, mert komolytalanná válik a külsőd.
 Sok gyűrűt csak félművelt új-gazdagok hordanak.
 Nadrágod vasalt legyen.
 Ne legyen nadrágod kitérdelve.
 Kabátodat vállfán, nadrágodat nadrágakasztón tartsd.
 Ruhád ne legyen pecsétetes.
 Ne hiányozzék gomb a ruhádról.
 Ruhád ne legyen túvel megtűzve.
 A zsebed nem lomtár.

Szórakozás.

Jusson időd, gondod szórakozásra is.
 Apold kedélyedet.
 Ne legyen szórakozásod másokra kellemetlen.
 Mikor dalolsz vagy zenélsz, gondold környezetedre is.
 Durva szórakozás csak műveletlen embernek tetszik.
 Színházban, moziban, hangversenyen egészen pontos légy.
 Ha föl kell mást állítanod, kérd elnézését.
 A széksorban szembefordulva haladj a fölálló helytadók előtt.

Senkit se zavarj gukkerezéssel.
 Színházban, moziban ne takard el a látást.
 Mihelyt sötét a nézőtér, azonnal hallgass el.
 Előadás alatt ne járjon a szád.
 Ne magyarázd a darabot.
 Ne mondd el, mi következik.
 Színházban, moziban ne zaklasd szomszédaidat kérdésekkel.
 Ne dűnnyögd az ismerős dallamokat.
 Ne tapsolj bele a jelenet közepébe.
 Ne tapsolj inasmódra.
 Tapsközben ne füttyülj és ne üvöls.
 Ne rugdosd más székét.
 Ne dobolj más széktámláján.
 Előadás közben ne ropogtass cukrot, ne zörgess papírost.
 Várd meg az előadás végét.
 Tartsd meg a játékszabályokat.
 Ne játsszál pénzre.
 A nyereségre pályázó játékost senki sem szereti.
 Mulatni is lehet finoman, úri módra.
 Műveltlelkű ember nem duhajkodik.
 Torkaszakadtából csak a parasztlegény dalol.

Tánc.

A rendes tánc: nemes és szép dolog.
 Tanulj meg idejében táncolni.
 Az ügyes táncos minden társaságban kedves vendég.
 Bálban ne táncolj kesztyű nélkül.
 Csak azzal táncolhatsz, kinek előzőleg bemutatnak.
 Ugyanazzal ne táncolj föltűnően sokszor.
 A lekérést illendően és finoman intézd.
 Ha lekéri táncosnődet, köteles vagy odaadni.
 Ha valakit fölkértél, vele kell táncolnod, mígcsak meg nem köszöni,
 vagy el nem kéri.
 A házi kisasszonyt, s ha táncol, a ház asszonyát minden vendég férfi
 köteles fölkérni.
 Cigarettaáza táncolni: tiszteletlenség a táncosnő iránt.
 / Tánc közben óvakodj az ugráló és hanyag mozdulatoktól.
 Ne rángasd kíméletlenül szegény táncosnődet.
 Tánc közben ne lehelj más arcába.
 Táncosnődet higgadtan és gonddal vezesd.
 Ügyelj, hogy más párral ne ütközzél össze.

Ha összeütköztél, előbb táncosnődtől, majd a másik pártól kérj szíves elnézést.

Néha-néha iparkodjál a padlóra is lépni, ne mindig táncosnód cipőjére. Légy egy kis figyelemmel olyan hölgyek iránt, kiknek nincs táncosuk.

Társaságban.

Ne zárkózz el a társaság elől.

A jó társaság emberismeretre, nemes gondolkodásra, tapintatra, finomságra. és önuralomra nevel.

Aki nem jár társaságba, vagy túlértékeli magát, vagy elveszti önbi-zalmát.

Ha teljesen visszavonulsz az emberektől, megszűkül a látóköröd.

Ha nem jársz emberek közé, hamarosan félszeg alak leszel.

Aki félrehúzódik, magában marad.

Hivataltársaiddal érezz együtt.

Ne vidd túlzásba a társaságbajárást.

Senki előtt se »gyulladj be«.

Zavarodba ne babráld az arcod, ne dörzsöld a kezed, ne húzgáld a ruhád, ne köszörüld a torkod.

Társasági ember ismerje némileg a politikát, művészetet, az emberiség kultúr-életét, az irodalmat és legyen tisztességes szakember a maga terü-letén.

Nagy előny társaságban a zene- és táncstudás.

Elsőnek a ház asszonyát és a ház urát kell köszönteni.

Légy alkalmazkodó.

Találd ki más érzéseit.

Légy kíméletes.

Légy mindig és mindenkivel szemben megértő.

Értsd meg a tréfát.

Ne gyaníts mindenben sértést.

Ne hirtelenkedj.

Ne haragudj, ha ugratnak.

Haragodat ne mutasd, mert kinevetnek vagy megútnak.

Ne haragudj mások előtt.

Ha mérges vagy, ülj le.

Ne üss az asztalra.

Mások előtt ne veszekedj.

Művelt ember sose sért meg senkit.

De ha mégis megsértettél valakit, kérj tőle bocsánatot.

A sértésre ne felelj azonnal.

Ha valaki megsértett, másnap intézd el vele a dolgot lehetőleg finoman és négy szemközt.

Modortalan embert udvariassággal lehet lefőzni.
 A tévedést elismerni úri dolog.
 Ne szívesen játszd a megsértett szerepét.
 Senkit se becézzess mások előtt.
 Ne tégy senkire megjegyzést.
 Senkibe se köss bele.
 Senkit se tégy nevetségessé.
 Ne ne vess ki soha senkit.
 Másat sose szólj le mások előtt.
 Ha más tüsszent, ne vedd észre.
 Sose légy tapintatlan.
 Éld bele magad mások helyzetébe.
 Sose kérdezz olyat, amihez nincs közöd.
 Kényes dolgokat ne adj tovább.
 A pletykázóktól menekülj.
 Társaságban ne hozz elő olyat, ami valakire kellemetlen.
 A kíváncsiskodás lealacsonyítja a férfit.
 Ne hordd fönt az orrod.
 Ne fölényeskedj.
 Ne oktass másat.
 Ne javítgass bele más beszédébe.
 Ne tudj mindent jobban.
 Ne légy bizalmaskodó.
 Ne veregesd a másik vállát és ne lapogasd a hátát.
 Ha tolakodó lennél, megútnának.
 Az idősebbekkel tisztelettel bánj.
 Az idősebb urakkal nem beszélhetsz úgy, mint kortársaiddal.
 Ne idegeskedj.
 Ne bosszants másat.
 Ne tukmáld másra a magad véleményét.
 Nem föltétlenül neked van igazad.
 Ne légy erőszakos.
 Ne légy nyers és faragatlan.
 Ne légy veszekedős.
 Ne légy nyegle.
 Mások előtt ne fütyüréssz és ne dudorássz.
 Ne add a kiábrándult unatkozó világfit.
 Ne légy szeszélyes.
 Ne légy skót.
 Ne rabold el más idejét.
 Ne tarts föl másokat.

Tapasztalt emberek szavát szívesen hallgasd.
 Senki sem bízott meg, hogy vallási vitát rendezz.
 Légy figyelmes mások iránt.
 Légy mindenkor szolgálatkész.

Hölgyekkel szemben a lovagi előzékenység és tisztelet a kötelező magatartás.

A hölgyet s a tisztesebbet ajtóban és kitéréskor engedd előre.

Segíts másoknak a kabátföladásban.

Engedd át a jobb helyet az idősebbeknek.

Ha hölgy ül melletted, sértés volna rá átadni a helyedet másnak.

Ne használj elkoptatott bőkokat.

Elrettentő példa legyen előtted az üresfejű, fecsegő zsúrfiú.

Ne játszál társalgás közben a terítővel és az asztalra kirakott tárgyakkal.

Társaságban ne légy hallgató.

Ne tarts előadást mások rovására.

Szakkérdésekről akkor se tárgyalj hosszasan, ha kérdeznek.

Társaságban lehetőleg ne vitatkozz.

Viccedet rágd meg.

Ne akarj mindig viccelni.

Kerüld a vaskos viceket.

Sose pályázz röhögésre, mindig csak mosolyra.

Elvből ne mondj kétértelmű viccet.

Ne gyötörd az embereket jónak képzelt viceiddel.

Saját viceeden ne mulass.

Ia szereplésre kérnek, ne primadonnáskodj.

Ia valaki előad, figyelj oda, akár tetszik, akár nem.

Ia kérdezik, hogy vagy, ne beszélj róla, mert senkit sem érdekel.

Magánügyeidet ne teregeds ki mások előtt.

Ne beszélj bajaidról, mert mindenki unja.

Ne panaszkodj, mert menekülni fognak előled.

Rejtsd el érzéscidet.

Ne kérj mindig tanácsot.

Ne mérj mindent saját körülményeidhez.

Eredményeidet ne te dicséred.

Ne sugdolózz, mert bizalmatlanságot keltesz.

Hozzád illő társaságban, ha csak lehet, tegeződj.

A tegeződést mindig az idősebb és a rangosabb kezdi.

A tegeződő viszony még nem jogosít az idősebbekkel szemben pajtáskodó hangra.

Mihelyt megittad a pertút, kézfogással pecsételd meg az új barátságot.

Az ismeretleneknek a háziak mutatnak be.
 Ha magasrangúval beszélsz, mindig a címén szólítgasd.
 Megszólításokban vedd tekintetbe az emberi hiúságot.
 Ha nem ismeresz valakit eléggé, kérdezd meg, milyen címmel tiszteld.
 Okos ember nem veszi észre és nem javíthatja, ha kisebb címmel
 illetik.

Ne féltsd tekintélyedet, mert elvész.
 Ne sínylődj cím- és rangkórságban.
 Akármilyen az édesapád, ne szégyeld a foglalkozását.
 Csak félművelt ember mondogatja lépten-nyomon a másíknak: Fogadjunk.

Fogadásokba ne ugorj bele.
 Ha idő előtt kell távoznod a társaságból, csak a ház urától végy búcsút és általa üdvözlő a többieket.

Templomban.

Hiányos ruhában, vagy sportra öltözötten nem léphetsz templomba.
 Ne ájtatoskodj föltűnően.
 Lehetőleg használj imakönyvet.
 Ne énekelj harsogva a templomban se.
 A közös imában és énekben ne maradj el.
 Ne zavarj senkit imaközben.
 Ne köhögj és ne köszörülj bele a templomi csendbe.
 A templomban ne tekintgess.
 A templomban ne mosolyogj senkire.
 A templomban mindig főhajtással köszönj.
 A templomban sose beszélj.
 A templomban ne csoszogj és ne kopogj.
 Ne késs el és ne távozzál el a szertartás vége előtt.
 Térdelj le, mikor kell.
 Egyenes tartással hajts térdet.

Terített asztalnál.

Evésedről azonnal műveltség fokára következtetnek.
 Tanuld meg és tartsd meg az étkezési szabályokat.
 Étkezés előtt moss kezet.
 Ne játssz, ne zörögj és ne nyikorogj az evőeszközökkel.
 Az evőeszközt evés előtt megtörölni sértés.
 Az asztalkendőőt ne kösd a nyakadba; terítsd az öledbe.
 Kezedet csak csuklóig teheted az asztalra.
 Étkezéskor zárd magadhoz könyököd.

Asztalon keresztül ne fogj kezét.

A tálból a ház asszonya szed először.

Csak akkor kezdj el enni, ha az asztalfőn már esznek.

A levesbe csak kanállal szabad belenyúlni.

A kanalat három ujjal fogd s a hüvelykujjad fölül legyen.

Ne csorduljon túl a kanalad.

A kanálban levő ételt nem illik fújni.

Aki szüresöl, az nevetlen.

Leves utólján az utolsó cseppekért nem illik megdönteni a tányért.

Ne nyald ki a kanalat.

A kést a jobb kezedben, a villát a balkezedben tartsd.

A kést és a villát öt ujjal tartsd: hüvelyk alul, többi fölül.

A kést sose vidd a szádhoz.

Ne vagdald föl az ételt előre.

Csak annyit vágj le az ennivalóból, amennyit rögtön be tudsz venni a szádba.

Az ételt késsel segítsd a villára.

A főzeléket és a körítést a hússal együtt vedd be a szádba.

Puha dolgokhoz csak villát használj.

A szárnyast sem illik kézbe venni, akármit beszélnek.

Magot, csontszilánkot ne a tányérodra vagy a kezedbe köpd, hanem a villádra vagy a kanaladra.

Ne egyél mohón.

Ne egyél gusztustalanul.

Ne bámuld más étkezését.

Ne csámcsogj.

Ne tömd tele a szádat.

Csukott ajakkal rágj.

A falat bevétele előtt ne tátsd nagyra szádat.

Ne egyél túlsokat.

Ne púpozd meg tányérodat.

A szedésben ne válogass.

Amit megérintettél a tálban, vedd is ki.

Szédés közben ne beszélj.

A kínálást ne erőltesd.

Ne kiabálj asztal hosszatt.

Ne beszélj tele szájjal.

Ne mesélgesd csettintve, mi ízlik neked.

Sose említsd asztalnál az ételek hibáit.

Az asztalnál ne mondj gusztustalan dolgot.

Kenyeredet villával vedd ki a kenyérkosárból.

Kenyeret, kalácsot, kiflit, zsemlet csak tördelni szabad, vágni soha.
 Beleharapni semmibe sem szabad, hanem vagy törd, vagy vágd.
 A fánkot kézzel tépd és késsel kend.
 Gyümölcsöt és szárazabb szilárd tésztát kézzel vígy a szádhhoz.
 Koccintáskor nézz a másik szeme közé.
 Asztalon keresztül ne koccints.
 Az itallal szemben légy mindig óvatos.
 Nem illik a poharat egyszerre kiinni.
 Ne igyál könyökölve.
 Ivásközben szemed a pohár irányába tekintsen.
 A poharat ne fogd marokra, ha iszol.
 Ne igyál, míg étel van a szádban.
 Ivásközben ne lehelj a pohárba.
 Poharat és csészét ne tölts esordultig.
 Ivásközben a csészét fülénél fogva tartsd.
 Folyékony ételbe aprítani nem illik.
 A kávéskanalat csak kavarásra használd.
 A kávé, kakaót, teát inni kell.
 Tedd ki a kanalat, ha csészéből iszol
 A sótartóból vagy külön kanálkával vagy késheggyel veszünk.
 Mások előtt csak neveletlen ember nyulkál keresztül.
 Ha valamire szükséged van, a felszolgálótól kérd.
 Más tányérjába ne nyulkálj.
 Dinnyét késsel és villával egyél.
 A gyümölcsöt külön errevaló késsel és villával kell enni.
 Almát, körtét, barackot késsel és villával hámozz.
 Az evőeszközt csak egy-egy fogás végén tesszük le tányérunkra.
 Ha többet nem akarsz szedni, késed, villád egymás mellett jobbfelé
 helyezd a tányérodba.
 A fogpiszkálót észrevétlenül és csak étkezés végén használhatod.
 Úgy piszkáld a fogad, hogy senki se lásson a szádba.
 Az asztalbontás joga a ház asszonyáé.
 Ha más kidöntött valamit, ne vedd észre.
 Ha valamit földöntöttél, úgy viselkedj, mintha ni sem történt volna.

Testápolás.

Tested mindig tiszta legyen.
 Ne légy ápolatlan.
 Rendszeresen tisztálkodj.
 Légy ruganyos.
 Légy edzett.

Ne burkold magad, mert mindig beteg leszel.

Ne légy puha.

Műveltséged fokmérője, hogy mennyi szappant használsz.

Ne tudj élni szappan nélkül.

Szappanod jóminőségű legyen.

Mosdáshoz télen is hideg vizet használj.

Távolítsd el fogaid közül az ételmaradékot.

Ne túrj rossz fogat a szádban.

Fogaidat időnkint nézesd meg orvossal.

Használj fogport vagy fogkrémet.

Kéthetenként mosd a hajad.

Háromhetenként nyíratkozzál.

Kenőcsös, olajos, lenyalt frizurával csak műveletlen ember járkal.

Ne viselj hajadban műhullámot.

~ Nyilvános helyeken, főleg étteremben ne fésülködj.

Fejmosáshoz, hajmosáshoz: forró víz, házi szappan és kevés olaj elegendő.

Keféld is a hajad, ne csak fésüld.

Gyakran borotválkozzál.

Ne szagosítsd magadat.

Körmöd ne legyen se hosszú, se piszkos, se hegyes.

Ne viselj hosszú, démoni karmot.

Az agyonmanikűrözött férfikéz gigerlivé avat.

Férfikézen a körömlakk ízléstelen.

Akkor szép a körmöd, ha tompa a fénye.

Rendszeresen mosd a lábad jó állott vízben.

Gyakran válts harisnyát.

Ha izzad a lábad, kezeld, míg nem késő.

Fehérneműt gyakran válts.

Fürödjél gyakran.

Közös fürdőbe csak egészséges, tiszta testtel léphetsz.

Közös fürdőben egész dresszt kell használnod.

Közös fürdés előtt zuhanyozd le magad.

Fröcsköléssel, lubickolással, hancúrozással, ugrálással másoknak ne kellemetlenkedjél.

Közös vízbe ne köpj, ne szappanozz és ne szennyezz.

Talpig lemosásra gyakran van alkalmaid.

Sportolj, de szelíden és mértékkel.

Az úgynevezett bajnok-típus nem úri.

Elsősorban természetes sportágakat űzz.

Legajánlatosabb sportok: hegymászás, úszás, evezés, sízés, ródlizás és korcsolyázás.

Öltözeted és fölszerelésed legyen sportszerű.
 Tiszteld és becsüld ellenfeledet.
 Dícsérd ellenfeled játékát és eredményét.
 Vereségeden ne bosszankodj láthatóan.

Testhelyzetek, mozdulatok.

Sose légy mesterkéltnél.
 Ne légy dróton-rángatott.
 Arcod legyen kifejező.
 Mindig mosolyogj és árássz derűt magad körül.
 Ne fintorgass.
 Ne pislogj.
 Ne forgasd a szemed.
 Ne húzd el a szádat.
 Járásközben ne bólogass.
 Ne könyökölj, mint a parasztlegény a kocsmában.
 Ne tedd csípőre a kezed.
 Járás közben ne lengesd a karjaidat.
 Ujjad ne akaszd a mellény-kivágásba.
 Ne tartsd kezéd mindig ökölbe szorítva.
 Ujjal mutogatni illetlenség.
 Húzd ki magad.
 Ne légy görnyedthátú.
 Állás közben ne dülleszkedj és ne terpeszkedj.
 Ulj egyenesen.
 A félig fekvő ülés ízléstelen és tisztelen.
 Ülés közben se terpeszkedj.
 Ne csavard lábad a szék lába köré.
 Ne vesd hanyagul egyik lábad a másikra.
 Meghajlásod könnyed legyen.
 Ne hajolj se szögletesen, se túlmélyen.
 Arra tekints, akinek szól meghajlásod.
 Egyenletesen járj.
 Ne mássz, hanem járj.
 Ne rohanj mindig, mert futóbolondnak fognak tartani.
 Lépcsőn fölfelé ne siess, mert a szíved fogja bántani.
 Ne aprózd, de ne lépj túlságosan hosszút se.
 Járás közben a tempót mindig a veled levő tisztesebb egyén vagy
 hölgy határozza meg.
 Ne csoszogj.
 Cipőd orra ne álljon befelé.
 Ne rakd lábadat a más széklécére.

- Ne lépj senkinek a lábára.
- _ Ne csapdosd össze a bokádat.

Utazás.

- Ismeretlen útitárssal is szabad egy-két szót váltani.
- Ilyenkor nem kell bemutatkozni.
- Jobban teszed, ha nem szólítasz meg egy útitársat sem.
- Ha beszélgetted velük, leszálláskor köszönj.
- Ismeretlen útitársnőnek segíthetsz.
- Ablaknyitáshoz, fűtésszabályozáshoz szükséges az útitársak hozzájárulása.
- Szembelevő ablakokat nem szabad egyszerre nyitva tartani.
- Szállóban, bérházban légy tekintettel mások nyugalma.
- Ne csapkodd az ajtót, mert az durvalelkűség.
- Szálloda és bérház folyosóján ne hangoskodj.
- Beszálláskor ne rohanj.
- Ha sok az utas, ne foglalj el fekvéssel a helyet.
- Elfoglalt hely fölé ne helyezz csomagot.
- Mások orra előtt ne záradj le a fülkét.
- A kalauzokkal szemben légy barátságos.
- Cipődet ne rakd föl a fülke díványára.
- Ha eszel a vonaton, ne csinálj szemetet.
- Ételt, zsíros papírt ne tégy a fülke bársonyülésére.
- Semmi olyat ne csinálj, amivel útitársaidnak terhére lennél.
- Utazás közben öltözköden csak a szalonképesség határain belül könyö-
nyíthetsz.
- Utazófülkében nagyon halkán beszélj.
- A koci függönyével semmit se törölj.

Utcán,

- Az utcán ne kiabálj.
- Ne beszélj át és ne köszönj hangosan a másik oldalra.
- Az utcán csak az inasok szoktak különféle hangokkal szórakozni.
- Ilölgyet és tisztesebb személyt mindig a jobb oldalra engedj.
- Az utcán a tisztesebbnek a jobb utat engedj.
- Hármasban a legtisztesebb kerüljön középre.
- Ha mással mész, tarts vele lépést.
- Az utcán enni: bárdolatlanság.
- Ok nélkül ne ácsorogj.
- Ne állj el a járdát.
- Ne tórd, hogy miattad más lelépjen a járdáról.
- Összefutó tömegben csak nevetlen ember vesz részt.
- Ne szórj el az utcán semmi szemetet.

A járókelőkre ne tekints kihívóan.
 Ne fordulj utána senkinek.
 Altalában nem illik hátranézni.
 Ne furakodj a szembejövők közé.
 Az utcán ne lökdösődj.
 Ne döfj mást oldalba.
 Ha mégis meglöktél valakit, kérj bocsánatot.
 Ne hámulj be a nyitott ablakon.
 Ne firkálj a falra.
 Becsengetni és elszaladni: vásott inasok szoktak.
 Ne hajts vadul.
 Az utcán sem öltözni, sem vetkezni nem illik.

Ünnepi lakomán,

Ünnepi lakomán a ház asszonyát a legtisztesebb úr vezeti helyére.
 A legtisztesebb hölgyet a ház ura, egyébként minden hölgyet egy-egy úr vezet asztalhoz.

Mindenki terítékét névkártya jelezze.

Lakomás asztalnál a házastársakat ne ültess egymás mellé.

Minden úr előbb hölgye helyét keresi meg, aztán a magáét.

Minden úr köteles a szomszédnőjét mulattatni.

Ünnepélyes alkalmakkor nem szokás kínálni.

Ha mégegyszer akarsz szedni, tányérodon tedd keresztbe késed és villád.

Minden úr gondoskodjék hölgye italáról.

Tele palackból először a magad poharába önts egy kicsit a parafamorzsa miatt.

Távolabb ülőkkel koccintás helyett nézz össze a pohár fölött és hajtsd meg a fejed.

Pohárköszöntő alatt ne beszéljess, ne csörögj és lehetőleg hagyd abba az evést.

Ha nem kenyered a pohárköszöntő, maradj szépen ülve.

Az előkészített csemegés tálból csipegetni nagy neveletlenség.

Vendégségben,

Ne fogadd el a meghívást, ha nem telik viszonzásra.

Ne légy túlszívélyes.

Vendég előtt ne takarékoskodj.

Tiszteld vendéged ízlését.

Ne éreztesd vendégeddel, hogy pénzedbe kerül.

A vendég előtt ne pörölgj.

A vendéglátó mutassa be egymásnak vendégeit.

Csomagot vagy kalapot ne tégy terített asztalra.

A kalap fogásra, legföljebb díványra, vagy székre tehető, asztalra sohasem.

~ Vendégeidet ne kínozd házad csodagyermekének zenélő, táncoló és szavaló művészetével.

Amivel kínálnak, találd jónak.

Vendégségben evés után ne hajtsd össze szalvétádat.

Étkezés után a ház asszonyának mondj kézsókos köszönetet.

Ha valamiben ügyetlenkedél, étkezés után kérj bocsánatot a ház asszonyától.

A frissen érkezett vendéget hamaros távozásod megsértené.

Leány nem kísérhet ki férfivendéget.

Távozás előtt a cselédségnek borralaló jár.

—o—

Ckos embernek egyelőre enyi is elég. Ha erre a néhány szabályra gondosan ügyelsz, kifejlődik benned bizonyos érzék a helyes viselkedésre s a többit magad is kitalárod vagy kikutatod. Vedd kezvedbe, olvasd és ezek szerint cselekedjél.

I. Iskolánk multja.

Intézetünk immár 224 éves multa tekinthet vissza. Alapítója Koháry István gr. országbíró volt. Egyike a magyar barokk korszak kiemelkedő egyéniségeinek, akik vallásuk és nemzetük művelődése érdekében sokat tettek és áldoztak. Koháry, akit iskolázottsága, műveltsége, közéleti szereplése és életének gazdag tapasztalatai széles látókörű emberré tettek, tudatában volt az iskolázás jelentőségének. De nemcsak ez vezette őt az iskola alapításában, hanem az is, hogy Kecskemét városának egyik, még pedig eléggé tekintélyes földesura volt. Kecskemét városa, melyet a felszabadító hadjárat és Rákóczi felkelése, főleg azonban a rácok pusztításai majdnem koldusbotra juttattak, nem volt abban a helyzetben, hogy a maga erejéből középfokú iskolát tudjon emelni és fenntartani. Koháry meleg érdeklődéssel kísérve a kecskeméti sorsát, maga veszi kezébe a kezdeményezést, és az iskolának a vezetését a piaristákra bízta (1714). Erre az elhatározására döntő hatással volt saját élménye: 1712-ben Nyitrán személyesen ismerte meg a piaristák nevelő munkásságát. Szándékát rövidesen valóra váltotta és 1715. február 21-én a piaristák meg is kezdték működésüket 63 tanulóval.

A város lakossága ünnepélyesen fogadta s fényes kocsisorban hozta be az első piaristákat, Keseleőkeői Majthényi Domokos házfőnököt, Kovácsovic Pált, az iskola első igazgatóját és Bieliczky Ágoston tanárt. Ideiglenesen a Mária-Társulat házáat bocsátották rendelkezésükre (ez a mai színház helyén volt). Innen járogattak el a vélhetőleg nem messze fekvő elemi iskolába, melyet kérésükre a tanítás céljaira átengedtek nekik. Ugyanekkor a róm. kat. Egyház gondozásukra bízta a homoki Kisboldogasszony- és a Szt. Mihály-kápolnát, mely közel esett az iskolához és ideiglenes lakóhelyükhöz is.

A következő évben (1716) megnyílt az első és a második osztály (cl. infima és media), és a tanulók száma 118-ra emelkedett. A plébániai iskolában kilenc évig működtek a piaristák. 1724-ben azonban kénytelenek voltak kiköltözni belőle, mert az épület már igen rongált állapotban volt. Az év végéig s az 1724—25. év elején a helyreállított Mária-társulati ház ebédlőjében tanították az ifjúságot. Az új rendház építése azonban már annyira előrehaladott, hogy 1724. november 23-án átköltözhetek a rendház épületébe. Az iskola a társház két földszinti szobájába helyezkedett el, az atyák pedig az emeletre költöztek. 1724—25-ben megnyílt a harmadik osztály (cl. syntaxistarum) is.

Az átköltözködés alkalmával a Szt. Mihály-kápolnát is visszaadták a plébániának, s ezután a kissé messzebb fekvő Homoki-kápolnát látogatták. Ez azonban, főként téli időben, nem volt alkalmas misehallgatásra. Ezért 1729-ben Demka Sándor a rendház alsó folyosóját középen elzáratta és kápolnává alakította. De ez is kicsiny volt az ifjúság és a hívők számára. Szükségesnek mutatkozott a templom felépítése is. 1729. Szentháromság vasárnapján tették le a templom alapkövét s 1735-re elkészült a templom szentélye a főoltárral. Ezzel a hívők és a piaristák régi vágya teljesült.

A piaristák lelkes és odaadó munkája következtében az iskola jóhírneve egyre jobban növekedett, s messze vidékről sereglettek Kecskemétre a tanulóifjak. Kecskemét így nemcsak a Duna—Tisza-köz katolikusságának lett művelődési középpontja, hanem az É.-nyugati- és É.-keleti Felvidékről, Erdélyből, a katonai határvidékről s Dunántúlról is sokan fölkeresték. A kis- és nagykunsági, jászági magyar fiúkkal együtt német polgárgyerekek, azután tótok, szerbek és kat. délszlávok (dalmátok és horvátok) is szorgalmasan látogatták iskolánkat, de akadtak közöttük bolgár és rutén anyanyelvűek is. Sok volt közülük házitanító, kiket részben a piarista tanárok hoztak magukkal szűkebb hazájukból. De akadt közöttük vándor- és koldusdiák is. Az ifjúság száma 1777-ig némi hullámzással állandóan növekedett. 1730-ban a rendháztól egy kissé távolabb új épületet emeltek az iskola számára, s ide költöztették át az ifjúságot. 1754-ben megnyitották a poétikai és retorikai osztályt is, s ezzel az intézet hatosztályos gimnázium lett. Az ifjúság növekvő száma s a régi (1730-as) iskola épületének rozogása miatt szükségessé vált újabb építkezés. 1758-ban Rákóczy Miklós házfőnök és igazgató rendbehozatja a régi iskolaépületet, majd a poétikai és retorikai osztály számára új épületet emeltetett (az ú. n. »piarista konviktus«.) Bár a tanítás nyelve latin volt, mégis az iskola szerencsés fekvésénél fogva színmagyar környezetben a magyarosításnak egyik legjelentősebb tényezője lett. A piarista rend is azért rendeli ide a bölcséleti és a teológiai tanfolyamot végző rendi növendékeket, hogy a magyar nyelvet minél jobban megtanulják. Itt működik 1731-től kezdve a második rendi újoncnevelő intézet is egészen 1849-ig. A rendfőnököknek is székhelyük volt Kecskemét 1730—1732-ig.

A piaristák alapítójuk szándékának megfelelően először az elemi népoktatást veszik gondozásukba s iskoláik csak lassan nőnek ki gimnáziumokká. A jezsuita rend eltörlése után azonban egyre nagyobb jelentőségre emelkednek s átveszik a jezsuita iskolák egy részét is. Tanításukban alkalmazkodtak a gyakorlati élethez, s már a Ratio Educationis (1777) előtt az íráson kívül a hittant, a latin és német nyelvet, majd a földrajzot, görögöt, a római és a hazai történelmet rendes tantárgyként tanították. A magyar nyelvet Cörver br. rendfőnök Methodus-a alapján már 1758-tól kezdve köte-

lezően tanították. A Ratio Educationis tanterve tehát semmi zökkenőt sem okozott az iskola munkájában. Annál nagyobb megrázkódtatással jártak a rendre s egyttal az iskola működésére is II. József intézkedései. Az iskola hanyatlásnak indult, 1788-ban összesen 26 tanulója volt az intézetnek. A zavaros viszonyok között meglazult a diákság fegyelme is. Az 1806-ban kiadott Nova Ratio-ra várt az a feladat, hogy a megbolygatott iskolaügyet újra rendezze. Az egész országban egyre jobban erősödő nemzeti érzés sürgeti, hogy a magyar nyelvet is iktassák a rendes tárgyak közé. 1796-tól kezdve szerepel a magyar nyelv is a rendes tárgyak között.

A kecskeméti piarista iskola a Nova Ratio kiadásakor már ismét hatosztályos gimnázium (ú. n. nagy gimnázium) volt, s a tanulók száma 280-ra emelkedett. Időközben a ház és az iskola épülete annyira megrongálódott, hogy új épületről kellett immár gondoskodni. A kezdeményezés után azonban csak lassan indult meg az építkezés. 1825-ben fogtak hozzá a templom mellett az új épület felépítéséhez, s csak 1832-re készült el. Ekkor a róm. kat. Egyházközség vállalta magára fönntartását. Ily módon az iskola zavartalanul folytathatta működését. Az ifjúság száma átlagosan 300 körül mozgott. A békés munkát csak az 1848/49-es évek eseményei és küzdelmei szakították meg. Az iskolát Haynau kórháznak lefoglaltatta. 1849 szeptemberében ugyan visszaadták, de midőn októberben az iskolát megnyitották, már az új, osztrák tanterv (Entwurf) szerint kellett tanítaniok. Ez a tanterv minden előnye mellett is ellenszenves volt a piaristáknak, mert a német nyelvet erőszakolta rá az iskolákra, holott 1841-től kezdve már minden tárgyat magyar nyelven tanítottak. A piarista gimnázium négyosztályos algimnázium lett, a tandíj és a beíratási díj fizetése pedig megapasztotta a tanulók számát. Mindez az iskola fönntartását is kérdésessé tette. 1853-ban Demeter Alajos igazgató egyenesen azt a tervet vetette föl, alakítsák az iskolát reáliskolává, hogy továbbra is életképes maradhasson. Ez ugyan nem történt meg, mert sokan voltak, akik nem az átalakítás, hanem a továbbfejlesztés mellett foglaltak állást, s azt javasolták, hogy főgimnáziummá kell kifejleszteni. Az erre vonatkozó tárgyalások a kat. Egyházközség és a rendfönnök között 1859-ben eredményre is vezettek. Csak az épülethiány okozott nagy gondot. Ezen újabb bővítéssel segítettek. 1860-ban fogtak hozzá a kibővítéshez, s a következő évben a váci püspök felszentelve átadta rendeltetésének. A fokozatosan fejlődő intézet azonban újabb építkezéseket tett szükségessé. 1888-ban megépítik a tornacsarnokot, 1893/94-ben pedig fölépült az intézetnek a Horváth Cirill-utca felé eső része is. Így rakódott össze részekből a piaristák kecskeméti gimnáziuma, melyet ma már »öreg gimnázium« néven emlegetünk. A rend pedig azzal tett eleget a szerződés feltételeinek, hogy tanárokkal látta el az iskolát és ideküldötte a gimnáziumba járó rendi növendékeket. A rend kisebb pap-

nevelő intézete (ú. n. stúdium) azóta is itt működött 1935-ig. Az intézetben 1862—1863-ban volt az első érettségi vizsgálat, s ekkor alakult meg az önképzőkör is. A diákság szellemi életét ébrentartották és fejlesztették a pályázatok, az ifjúsági könyvtár, ambícióját és öntevékenységet pedig az ifjúsági egyesületek.

Az 1883. évi középiskolai törvénnyel kapcsolatban a piaristák minden nehézség nélkül illeszkedtek be az új tantervbe és szellemébe az ősi örökség elfeledése nélkül. A világháború megrázkódtatásai, a forradalmak, majd a ránk szakadó trianoni béke és az ország megcsónkítása kemény életfeladatok elé állították a magyarságot, legfőképpen azonban az ifjúságot. Az új életecélok, a művelődési eszmény és a korszerű haladás összefoglalása tették kívánatosá az 1924. évi középiskolai reformot. Ennek hátróm típusú iskolája (gimnázium. reálgimnázium. reáliskola) közül intézetünk gimnázium lett.

Iskolánk fejlesztését és az iskolaépület kibővítését csak egyidőre oldották meg a mult század 80—90-es éveinek építkezései. Az öreg gimnázium aránylag rövid idő multán már nem felelt meg a modern iskolai épület követelményeinek. A szertári helységek elégteleneknek, a tantermek a jelentkező tanulók befogadására szűkeeknek bizonyultak. Új, modern épület emelésére megindultak tehát a tervezgetések, amelyek 1911 óta öltöttek konkrétabb formát, majd a nagy gondolatokat és áldozatkészségeket magábanrejtő végleges terv alapján 1930. szept. 27-én meg is kezdődött az építkezés a piarista templommal és társházzal szembenfekvő régi reáliskola és a vele szomszédos telkeken dr. Hüttl Dezső műegyetemi tanár tervei alapján.*) A munka nagy lendülettel folyt 1931. évi augusztusig, amikor a pénzügyi nehézségek miatt bekövetkezett a hanyatlás, sőt — majdnem a teljes befejezés előtt — a két évig tartó pangás. Végre a magyar Kegyestanítórend főnöke, Sebes Ferenc dr., 1933 nyarán újra megindította a munkálatokat s az épületet elfoglalhatóvá tette. 1933. dec. 4-én az új épületben meg is kezdődhetett a tanítás. A Kecskeméti Róm. Kat. Egyházközség és magyar Kegyestanítórend között 1935. évi június hó 21-én kelt szerződés jött létre: ennek alapján az intézet fenntartását 1934. évi szept. hó 1-től a Kecskeméti Róm. Kat. Egyházközségtől a magyar Kegyestanítórend vette át.

Iskoláink eddigi főigazgatói: farádi Vörös Antal (1776—85), báró Prónay Gábor főispán (1785—90), gróf Szapáry József főispán (1793—1822), Orgler József kanonok (1824—29), Adamkovics Mihály kanonok (1831—45). Az önkényuralom idején főfelügyelők voltak: Kovács Pál helytartótanácsi tisztviselő (1851—53), Haas Mihály prépost (1853—58), Halder Konrád kir.

* A megépítés történetét lásd az 1930—31. és 1931—32. iskolaévi Értesítőben.

tanácsos (1858—67). A főigazgatóságok visszaállítása után iskoláink főigazgatói: Fesztl Károly kanonok (1862—66, Róder Alajos kanonok (1866—67), Lutter Nándor piarista (1867—1884). A budapestvidéki tankerületben iskoláink főigazgatói voltak: Say Móric (1884—85), Hóman Ottó (1885—96), Francsics Norbert (1896—1904), Spitzkó Lajos (1904—1914), Badics Ferenc dr. (1915—18), Madzsar Gusztáv (1919—27), Acsay István dr. (1927—32), 1932. évi július 1-től kezdődően a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter intézetünket a budapestvidéki tankerületből kivéve a szegedi tankerületbe osztotta be. Főigazgató: Kaufmann György dr. (1932—1935. jun. 28.), Kisparti János dr. (1935. jún. 28—okt. 15.), 1935. okt. 15-től kezdődően az intézet visszakerült a budapestvidéki tankerületbe. Főigazgató: Kemenes Illés dr.

Iskolánk eddigi igazgatói: Kovácsovics Pál (1715), Zabojnnyik Péter (1715—24), Kovácsovics Pál (1724—26), Tagányi Béla (1726—28), Demka Sándor (1728—30), Halápy Konstantin (1730), Demka Sándor (1730—33), Zhorelitzky Tóbiás (1733—34), Oszlányi Ferdinánd (1734—35), Demka Sándor (1735—36), Tagányi Béla (1736—39), Demka Sándor (1739—41), Nozdrovitzky Szeverin (1741—42), Deményi László (1742—43), Gyurovics Glicér (1743—44), Demka Sándor (1744—45), Rátay Egyed (1745—47), Demka Sándor (1747—48), Dorinetz Chr. János (1748—49), Prileszky Mihály (1749—50), Tarr András (1750—52), Pnyacek Julián (1752—54), Szokolóczy Vencel (1754—56), Horváth Benedek (1756—57), Rákóczy Miklós (1757—58), Hulinyi Jónás (1758—59), Tarr András (1759—60), Lédai Lénárd (1760—63), Kiss Adorján (1763—64), Lality Elek (1764—68), Diviaczky János (1768—69), Kázmér Demeter (1769—72), Holló Imre (1772—73), Némethy Lajos (1773—74), Butsi Sándor (1774—76), Koretz Orbán (1776—89), Kruzy Márton (1789—90), Szomy Lajos (1790—93), Pek Ágoston (1793—99), Visky Ágoston (1799—1802), Subányi György (1802—1803), Lippay József (1803—1807), Kiss Márton (1807—1808), Hulják Péter (1808—10), Hegyi József (1810—11), Dani Zsigmond (1811—32), Cserbay Lipót (1832—37), Katona Dénes dr. (1837—41), Schembera József (1841—44), Valentini János (1844—46), Szigly Gábor (1846—47), Demeter Alajos (1847—55), Cseh Ferenc dr. (1855—59), Suhajda Sándor dr. (1859—63), Polák Ede dr. (1863—83), Tóth Antal (1883—88), Perger József (1888—97), Tóth György dr. (1897—1914), Brach József (1914—19), Simonides István (1919—23), Niklos János (1923—28), Csósz László (1928—31), Orbán János dr. (1931—37), Szomolányi József (1937-től).

Az iskola egykori (elhunyt) tanárai közül a tudomány és irodalom terén kitűntek: Halápy Konstantin (író), Cseh Ferenc (filozófus), Czirbusz Géza (egy. tanár, földrajzi író), Horányi Elek (irodalomtörténetíró), Horváth Mihály (történetíró), Koppi Károly (egyet. tanár, történettudós),

Kucserik Sándor (az utolsó latin költő), Laczkó Dezső (geológus), Nagy Alajos (pedagógus), Pintér Kálmán (író, a Vörösmarty-kultusz terjesztője), Pivár Ignác (a vakok orsz. intézetének volt igazgatója, gyógypedagógus), Polák Ede (természettudós), Simai Kristóf (akadémikus, színműíró), Szölgyény János (tankönyvíró), Tóth György (pedagógus, filológus), Vajda Gyula (egyet. tanár, történettudós), Váry Gellért (filológus, író).

Iskolánk nevesebb tanítványai a multban: Csemegi Károly (jogtudós, a büntető törvénykönyv szerkesztője), Garay Alajos (költő), Hornyik János (Kecskemét város történetírója), Horváth Döme (író), Horváth Cirill (akadémikus, egyet. tanár, filozófus, író), Kada Elek (író, Kecskemét nagy-nevű polgármestere), Katona József (a *Bánk-bán* szerzője), Klapka György (honvédtábornok), Madarassy László (hírlap- és jogi író), Szentkirályi László (szeptemvir), Szlemenits Pál (jogtudós), Tomcsányi Lajos (egyházi író), Váczy János (irodalomtörténetíró).

II. Hatóságok.

Az intézet fenntartója: a MAGYAR KEGYES-TANITÓREND.

Rendfőnök: SEBES FERENC DR., az országgyűlés felsőházának tagja, a Kat. Tanügyi Tanács Középiskolai Osztályának elnöke.

Az iskola a Kat. Középiskolai Főhatóság igazgatása alatt áll, melynek elnöke: SERÉDI JUSZTINIÁN bíboros hercegprímás, esztergomi érsek.

Hittoktatási püspöki biztos: KOVÁCS SÁNDOR pápai prelátus, plébános.

Kat. középiskolai főigazgató: JÁSZAI REZSŐ DR., tanügyi főtanácsos.

Az állami felügyeletet gyakorolja: gr. TELEKI PÁL DR., m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter.

Tankerületi kir. főigazgató: KEMENES ILLES DR.

III. A tanári testület és működési köre.

Sorszám	A tanár neve, képesítése és alkalmazásának minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	J e g y z e t
		összesen	ennél az intézetnél			
1	Szomolányi József magyar, latin kegyesr. gimn. igazgató	24	6	Filozófia VIII. 2	2	Igazgató, házfő- nök, a piarista konviktus igazga- tója.
2	Dallos István dr. természetrájs, földrajz kegyesr. okl. r. tanár	3	1	Természetrájs II. A) 2, II. B) 2, V. 2, VI. 3 Földrajz I. A) 5, II. A) 3, II. B) 3	20	Tandijkezelő, hitelemző.
3	Dukovics Lőrinc dr. latin, görög kegyesr. okl. r. tanár	15	4	Latin ny. VI. 5 Görög ny. VI. 6, VIII. 5 Gyorsírás IV. 2, V. 2	20	A VI. o. főnöke, a Gyorsírókör ve- zetője.
4	Erozbrucker Aladár magyar, latin kegyesr. okl. r. tanár	20	10	Vallástan II. A) 2 Magyar ny. I. B) 5, VI. 3 Latin ny. I. B) 5 Osztályfőnöki óra I. B) 1	16	A I. B) o. főnöke
5	Farkas Dénes dr. menniségtan, fizika kegyesr. okl. r. tanár	9	9	Menniségtan III. 3, IV. 3, VII. 3, VIII. 2 Fizika VIII. 4	15	Igazgatóhelyettes, a VIII. o. főnöke, a fizikai gyakorla- tok (II. cs.) veze- tője.
6	Jung Sebestyén latin, német kegyesr. okl. r. tanár	2	2	Latin ny. II. B) 5 Német ny. III. 4, VII. 2 Osztályfőnöki óra II. B) 1	12	A II. B) o. főnöke, a német társalgás (II. cs.) vezetője, konviktsi prefek- tus, hitelemző.
7	Mericske Rezső magyar, német kegyesr. okl. r. tanár	2	2	Magyar ny. IV. 3 Német ny. IV. 4, V. 3, VI. 3, VIII. 2	15	A IV. o. főnöke, a német társalgás (III. cs.) vezetője, cserkésztszít, hit- elemző

Sorszám	A tanár neve, képesítése és alkalmazásának minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	J e g y z e t
		összesen	ennél az intézetnél			
8	Meskó Lajos magyar, latin kegyesr. okl. r. tanár	2	2	Magyar ny. II. A) 5 II. B) 5, VII. 3 Latin ny. II. A) 5 Osztályfőnöki óra II. A) 1	19	A II. A) o. főnöke, a kisebb ifjúsági könyvtár öre, a cserkészapródok vezetője, hitelemző
9	Mihályi Károly német, francia világi okl. h. tanár	3	2	Francia ny. V. 5, VI. 6, VII. 5, VIII. 5	21	A francia és a né- met társalgás (I. cs.) vezetője.
10	Molnár Sándor mennységtan, fizika kegyesr. okl. r. tanár	8	4	Mennységtan II. A) 4 II. B) 2, V. 3, VI. 3 Fizika III 2, VII. 4	18	A fizikai szertár őre, a fizikai gy- akorlatok (I. o.) ve- zetője, cserkész- parancsnok.
11	Nyári István latin, görög kegyesr. okl. r. tanár	26	5	Vallástan II. B) 2 Latin ny. V. 5 Görög ny. V. 5, VII. 5	17	Az ifj. Segélyző- Egyesület vezetője
12	Nyers Lajos dr. latin, történelem kegyesr. okl. r. tanár	8	5	Vallástan IV. 2 Latin ny. IV. 5, VII. 5 Történelem IV 2, VII. 3 Földrajz VII. 1	18	A VII. o. főnöke, a tanári könyvtár, a múzt. tört. gyűjt. őre, tanárértekez- leti jegyző.
13	Nyitrai Emil testnevelés világi okl. h. tanár	6	6	Testnevelés I. A)–I. B) 4, II. A)–II. B) 4, III. 4, IV. 2, V. 2, VI. 2, VII. 3, VIII. 3	24	Az ifj. Sportkör és a vívótanfolyam vezetője, a torna- szertár öre.
14	Oláh Imre történelem, földrajz kegyesr. okl. r. tanár	3	3	Vallástan V. 2 Történelem III. 3, V. 3, VI. 3, VIII. 3 Földrajz I. B) 5	19	Az V. o. főnöke, a földrajzi szertár őre, hitelemző.
15	Ongrádi József dr. magyar, latin kegyesr. okl. r. tanár	2	2	Magyar ny. III. 3, VIII. 3 Latin ny. III. 4 Enek I. B) 1, II. A) 2	13	A III. o. főnöke, az Önképzőkör és az énekar vezetője, az énekszer- tár öre, konvik- tusi prefektus, hit- elemző.

Sorszám	A tanár neve, képesítése és alkalmazásának minősége	Szolgálati éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított?	Heti óraszám	J e g y z e t
		összesen	ennél az intézetnél			
16	Szabó István műv. és mért. rajz világi okl. r. rajztanár	15	14	Rajz I. A) 2, I. B) 3, II. A) 3, II. B) 3, III. 2, IV. 2 Műv. rajz V—VIII. 2 Mértan II. B) 2	20	A rajzsztartár öre.
17	Szikrai Ferenc magyar, latin kegyesr. okl. r. tanár	1	1	Magyar ny. I. A) 5 Latin ny. I. A) 5 Ének I. A) 1, II. B) 2 Osztályfőnöki óra I. A) 1	14	Az I. A) o. főnöke, a nagyobb ifjúsági könyvtár öre, hit- elemző.
18	Szilassy Ferenc természetrajz, földrajz kegyesr. okl. r. tanár	6	4	Természetrajz IV. 4 Földrajz III. 2, IV. 1 Mennyiségtan I. A) 4, I. B) 4 Egészségtn III. 1, VII— VIII. 2	18	A természetrajzi és vegytani szer- tár öre.
19	Tihanyi Tibor dr. hittudományok kegyesr. okl. r. hittanár	3	3	Vallástan I. A) 2, I. B) 2, III. 2, VI. 2, VII. 2, VIII. 2	12	Hitszónok, az ifj. Oratórium, a szim- fónikus és fúvós zenekar vezetője, konviktusi aligaz- gató.
20	Vincze László magyar, latin kegyesr. okl. r. tanár	36	10	Magyar ny. V. 3 Latin ny. VIII. 5	8	

A nem róm. kat. tanulók vallástanárai:

Borsodi József dr. főrabbi, tanította az izraelita vallású tanulókat.
Ferencz József unit. missziói lelkész, megbízott hitoktató, taní, totta az unitárius vallású tanulókat.

Friedrich Lajos ág. h. ev. hitoktató, tanította az ág. h. ev. tanulókat.
Závory Elek ref. hitoktató, tanította a ref. vallású tanulókat.

Iskolaorvos:

Szarvas András dr. egyetemi magántanár, kórh. belgyógyász-
főorvos, tb. kórházigazgató.

IV. A tanárok hitéleti, társadalmi és irodalmi működése.

Szomolányi József a kegyesrendi ház főnöke, a Katolikus Középiskolák Igazgatói és Tanárai Fegyelmi Tanácsának tagja, a kecskeméti Katona József reáliskola és felső mezőgazdasági iskola püspöki biztosa, a városi kórházban működő ferences apácák rendkívüli gyóntatója, a kecskeméti róm. kat. Egyházközség tanácsának, Kecskemét th. város törvényhatósági bizottságának, iskolaszékének, a városi múzeum és könyvtár felügyelőbizottságának, a kecskeméti Piarista Diákegyesület választmányának tagja, a Váci Piarista Diákszövetség tb. társelnöke, az Orsz. Faragó Béla Árvaház felügyelőbizottságának tagja, a Magy. Irodalomtörténeti Társaság és a Váci Múzeumegyesület választmányi tagja, a Magyar Cserkészszövetség VIII. kerületének társelnöke. Beszédet mondott Kecskemét város közönségének nevében márc. 15-én; Erdősi Imre emléktáblájának leleplezésén. A Kat. Középiskolai Főhatóság megbízásából elnökölt a budapesti II. k. érseki kat. gimnázium érettségi vizsgálatán.

Dallos István dr. misézett és szentbeszédekot mondott a katonaságnak, a leventéknek és az ifjúságnak. Gyóntatott a Nagytemplomban és templomunkban. A tanári kart képviselte a szolnoki Tanári Kör megalakulásán. Előadott a szülői értekezleten az iskolatakarékról és ezt irányította a gimnáziumban.

Erczbrucker Aladár a Magyar Cserkészszövetség VIII. kerületének társelnöke.

Farkas Dénes dr. az Eötvös L. mat-fiz. Társaság rendes, a Kat. Egyházi Énekkar műv. bizottságának, a Kecskeméti Gyorsírók Egyesületének, a Kat. Legényegyletnek s az Országos Kat. Eszperantó Egyesületnek választmányi tagja, a szegedi Szent Imre-Egyesület dísztagja. A Kecskeméti Földrendési Intézet vezetője. Előadásokkal és zenezámokkal szerepelt a Kat. Legényegyletben, a Napsugár Leányklubban és az Iparos-Kongregáció estjén. Gyóntatással segített a katonák, leventék és az elemi iskolások pasztorációjában. Többször misézett és orgonált a Nagytemplomban. A házi alkalmazottak husvétii szentgyakorlatait vezette.

Jung Sebestyén rendszeresen gyóntatja a Jó Pásztor zárda növendékeit. Többször misézett és prédikált Fülöpházán; ugyanitt husvétkor kiszolgáltatta a tanyai iskolák növendékeinek a szentségeket. Segédkezett a helybeli templomokban, a katonaság és a leventék pasztorációjában és több alkalommal a kórházban kiszolgáltatta a betegek szentségeit.

Mericske Rezső a VIII. cserkészkerület vezetőtiszte és céllövészeti előadója, a ker. II. sz. tiszti próbázató bizottság tagja; vezette a kerület

nemzetvédelmi vezetői megbeszélését s rendezte a ker. céllövőversenyt. Egy szülői értekezleten előadott a fegyelmi szabályokról.

Meskó Lajos a Magyar Nyelvtudományi Társaság tagja; többször írt a kassai Új Életbe és a Magyarosan c. folyóiratba. Misézéssel és gyónatással segédkezett a Nagytemplomban, a ferencrendieknél és a katonaság pasztorálásában.

Molnár Sándor az iskola cserkészparancsnoka, az Emericana Jazygia lelkesze, a Magyar Turista Egylet Bugac osztályának háznagya. Több szentbeszédet mondott különböző templomokban s ünnepi beszédeket, megemlékezéseket több alkalommal. Résztvett Leánygárdánk alapításának munkájában. Rendszeresen pasztorált Matkón.

Nyárl István pasztorációs működést fejtett ki a Nagytemplomban és a ferencrendieknél misézéssel és gyónatással. Résztvett a katonaság gyónatásában.

Nyers Lajos dr. Kecskemét th. város népművelési bizottságának tagja; cikke jelent meg a Juventusban.

Nyltrai Emil az Országos Testnevelési Tanárok Egyesületének és az Országos Torna-Szövetségnek rendes, a Kecskeméti Atlétikai Clubnak választmányi tagja. Előadást tartott az intézet ifjúságának a korszerű légtalomról.

Oláh Imre ünnepi beszédet mondott a fülöpszállási Szent István-kultúrház felavatásán és Szent Imre napján az ifjúságnak. A felső oszt. tanulók lelkigyakorlatait vezette. Szentmisék és szentbeszédok mondásával, továbbá gyónatással többször segédkezett Hetényegyházán, a ferencrendieknél és az angolkisasszonyok templomában. A Foed. Emericana Jazygia corp. dominusa.

Ongrádi József dr. vasár-, ünnepnap és csütörtökönként misézett a szegénygondozó nővéreknél. Többször misézett és gyónatott a helybeli templomokban és kiszolgáltatta a nagybetegek szentségét a kórházban. Ünnepi beszédet mondott az iskola eucharisztikus ünnepélyén, két alkalommal beszélt templomunkban, a gyertyaszentelői és nagyheti szertartások alkalmával pedig végezte a kántori teendőket.

Szabó István törvényszéki hites írásszakértő.

Szikrai Ferenc segített a katonaság és az elemi iskolások gyónatásában; misézett a leventéknek. Március 15-én ünnepi beszédet mondott a gimnázium ünnepélyén.

Szilassy Ferenc a Magyar Néprajzi Társaság tagja. Több alkalommal misézett és prédikált a kórházban, ugyanitt többször kiszolgáltatta a betegek szentségeit. A Nagytemplomban és a ferencrendieknél gyakran

segédkezett a gyóntatásban. Résztvett a katonaság pasztorációjában; két alkalommal misézett és prédikált a leventéknek.

Tihanyi Tibor dr. szentbeszédet mondott Kiskunfélegyházán az eucharisztikus triduummal kapcsolatban; a kirabolt kecskeméti Kistemplomban az engesztelő triduumkor, Debrecenben a Jézus Szíve templomban, a Szociális Misszió Társulat kápolnájában, a börtönkápolnában, a Homokkertben és a plébánia-templomban; az ikervári és kecskeméti Jó Pásztor zárda kápolnájában. A kecskeméti piarista templomban több hónapon át sorozatos beszédeket mondott az Oltáriszentségről; beszélt Szilveszterkor és egy kis diákunk koporsójánál a temetőben. Előadásokat tartott Monostorfalván és Mátyás-téren az egyszerűbb néposztály számára. Fölolvasott az emericánás hölgyek kézimunka-délutánján. A kecskeméti Jó Pásztor zárdában hetenkint katekizimust magyarázott és gyóntatta a zárda növendékeit. Az Emericánával karöltve előadásokat rendezett Monostorfalván, Kisfáiban, Matkón és több városszéli iskolában. Megrendezte a konviktus Mikulás-estjét. Vezette és ellenőrizte a kecskeméti katolikus középiskolások tánctanfolyamát. Felsőosztályos tanulóink számára sorozatos illemtani előadásokat tartott. Megszervezte és irányítja a Kecskeméti Piarista Diákegyesület Ifjúsági Csoportját. Lelkigyakorlatokat tartott gimnáziumunk I—II. oszt. csoportjának, a szegedi piarista gimnázium felsőosztályos diákjainak, a kecskeméti Emericana Curiájának és a tatai piarista tanároknak. Segített a misézésben, a nagybetegek szentségeinek kiszolgáltatásában és a gyóntásoknál. Többször misézett és prédikált a leventékhez. Ünnepeinken vezette az intézet szimfónikus, fúvós és cigányzenekarát. Szerepelt egy önálló szimfónikus alkotással és több hangszereléssel. Megemlékezést írt a helyi újságba, több cikket az értesítőbe. Végezte a nagypénteki és nagyszombati szertartásokat. Többször mondott templomunkban ünnepélyes nagymisé. Ünnepi szónok volt a kecskeméti hősi halottak ünnepségén. Vezette gimnáziumunk ifjúsági zarándoklatát az Eucharisztikus Világkongresszusra. Többször mondott litániát az angolkisasszonyok templomában.

Vincze László a Kecskeméti Piarista Diákegyesületnek, a Váci Múzeum-Egyesületnek alapító és választmányi, a Magyar Irodalomtörténeti Társaságnak rendes tagja.

V. Tananyag.

A hivatalos rendeletekkel előírt tananyagot az Utasításokban és a módszeres értekezleteken megállapított elvek szerint tanítottuk és minden tárgyból elvégeztük.

A mai gimnázium nevelő iskola. Munkánk célja a magyar piarista

nevelés értékeinek átvitele a gyakorlati életbe. Bensőséges és gyakorlati vallásosságra és tettekben nyilvánuló hazaszeretetre akarunk nevelni Széchenyi és Prohászka szellemében. Munkánk önmagához híven a piarista nevelés hagyományos útjain jár, épazért egyszersmind alkalmazkodik a változó korok megváltozott lelkületéhez. De ebben az alkalmazkodásban váltig kitart a régi, idők felett álló cél mellett, nem lelket eseről, csak nevelése eszközeit célszerűsíti és változtatja. Melegebben és közvetlenebbül közeledik a gyermekhez, de épúgy az élet kemény harcára akarja előkészíteni, mint elődei; férfiút kíván nevelni, nem puhányt. S jobb tanulmányi eredményt sem kegyelmi jegyek osztogatásával, hanem még odaadóbb munkával, megérdemelten igyekszik biztosítani. A különféle nevelői irányokat csak eszköznek tekintjük, nem célnak, a kipróbált útról kísérletezés kedvéért nem vagyunk hajlandók letérni. Példaképeink azok az erős valóságérzékkel és szilárd jóakarattal megáldott régi piarista nevelők, akik a legelvontabb oktató anyagot is tudták életszerűen tanítani, merő lelkéből életet alakító erővé változtatni. Tudjuk, hogy tanításunk anyaga is csak eszköz, de céljának világosságába állítva igen jó eszköz.

A magyar dolgozatok címe a IV—VIII, osztályban,

III. osztály. 1. Egy emlékezetes nyári napom. (Élmény.) 2. Miklós gyilkosságba esik. 3. Miklós és Bence találkozása a nádasban. 4. A farkaskaland. 5. A párviadal. 6. Toldi jelleme. 7. Mivel töltöm legszívesebben szabadidőmet? 8. Téli séta. (Élmény.) 9. Örömet vagy bánatot okoztam szüleimnek értesítőmmel? 10. Lakásunk. (Leírás.) 11. Mit látok szobám ablakából? 12. Melyik tárgyat szeretem legjobban? 13. *a)* Meghívom külföldi barátomat hozzánk. (Levél.) *b)* Kirándulásom Budapestre (vagy Esztergomba). (Élmény.) 14. *a)* Megmutatom hazámat külföldi barátomnak. (Önálló fogalmazás.) *b)* Miért kell nekünk is értenünk a léggölgökhöz? (Értekezés.) *c)* Várom a vakációt!

IV. osztály. 1. Levél egy barátomhoz a tanév elején. 2. Szüret. (Leírás.) 3. A történetírás forrásai. (Iskolai d.) 4. A növény egyes részeinek rendeltetése. (Értekezés.) 5. Szent István érdemei. (Értekezés.) 6. A jó szónok kellekci. (Iskolai d.) 7. Garanvölgyi Ádám alakja az »Új földesúr«-ban. (Jellemrajz.) 8. Gyászbeszéd tanulótársunk ravatalánál. (Szónoki beszéd.)

V. osztály. 1. *a)* A költő és műve. *b)* Hogyan olvassunk költői művet? (Értekezés.) 2. *a)* A csodásságot a Zrinyiaszban. *b)* A lelkiismeret Arany balladáiban. (Értekezés.) 3. *a)* Miért érdekes olvasmány a Robinson (vagy más ifj. olvasmány)? *b)* A korrajz Az új földesúr-ban. (Értekezés.) 4. *a)* Bölcséleti gondolatok a Merengő-ben. *b)* A Himnusz és a Szózat. (Iskolai d.) 5. *a)* A szülői szeretet Petőfinél. *b)* Egy újabbkori lírikus. (Értekezés.) 6. *a)* Coriolanus tragikumája. *b)* Antigone tragikumája. (Értekezés.) 7. *a)* Komi-

kus típusok a vígjátékban. *b)* Kisfaludy Károly (vagy más magyar író) mint drámaíró. (Értekezés.) 8. Egy színdarab vagy film taglalása. (Iskolai d.)

VII. osztály. 1. *a)* Miért tanulok irodalomtörténetet? *b)* Emlékbeszéd Szent Istvánról. 2. *a)* A középkori ember irodalmunk alapján. *b)* A munka. (Értekezés.) 3. *a)* Balassa magyarsága. *b)* A felvilágosodás hatása hazánk politikai életére. 4. *a)* Kötelességeink anyanyelvünk iránt. *b)* VII. Gergely jelentősége az egyháztörténelemben. 5. *a)* »Melyhez minden szent nevet egy ezredév csatolt« (a mult érvei Trianon ellen). *b)* A világháborús hősök emlékezte. 6. *a)* Szabadon választott elbeszélés, kép a XVIII. századvégi magyar irodalomból. *b)* A fogápolás jelentősége. 7. *a)* Mit jelent az Eucharisztikus Világgyűlés a magyar kereszténységnek? *b)* A nedves lakás kellemetlen következményei. 8. *a)* Bánk a magyarság típusa. *b)* Kecskemét főterén. (Leírás.)

VIII. osztály. 1. *a)* Reális és ideális elemek Vörösmarty Csongor és Tünde c. drámájában. *b)* Szent István a második honalapító. 2. *a)* A jobbágy sorsa A falu jegyzőjében. *b)* A gázok cseppfolyósítása. 3. *a)* Petőfi és az Alföld. *b)* A nagyalföldi tanyavilág kialakulásának okai. 4. *a)* Attila és Buda Arany Buda halálában. *b)* Robbanó motorok. 5. *a)* Jókai költői világa. *b)* A magyarság mint a nyugati kereszténység és műveltség védőbástyája. 6. *a)* A történelem szerepe Az ember tragédiájában. *b)* Légköri elektromosság. 7. Melyek a magyarság legfontosabb életkérdései a jelenben?

VI. Iskolánk az 1937—38. évben.

1. Az iskolaév lefolyása. Alakuló értekezletünket augusztus 28-án tartottuk. Ugyanezen a napon voltak a javító- és a különbözeti vizsgálatok. A tanulókat június 21., 22., továbbá szeptember 1., 2. napján vettük fel. Az iskolai évet szept. 3-án kezdtük meg ünnepélyes Veni Sanctéval; mise után az igazgató ismertette a fegyelmi szabályokat, az ifjúság elvonult a nemzeti zászló előtt, majd elrendeztük az osztályokat. Szept. 4-én kezdődött a rendes tanítás, mely a hivatalosan engedélyezett szüneteken kívül megszakítás nélkül folyt az iskolaév végéig. A VIII. osztályban május 10—14., az I—VII. osztályban június 7., 8., 10. és 13. napján végeztük a hittanvizsgálatot és az összefoglalást. A szóbeli érettségi vizsgálatot június 1—4., a magánvizsgálatot jún. 7—9. napjain tartottuk. Az évet június 19-én fejeztük be ünnepélyes Te Deummal.

2. Változás a tanári testületben. A Kegyes-tanítórend főnöke az intézet eddigi igazgatóját, dr. Orbán Jánost, mint a Kat. Középpiskolai Főigazgatósághoz beosztott igazgatót Budapestre, dr. Kerkai József és Lénárd Ödön tanárokat Szegedre helyezte, Schüssler Albert c. igazgató, tanárt pedig nyugalmába helyezte.

Dr. Orbán János hat évig vezette az intézetet; lelkének férfiúi erejét vetette bele az új gimnáziumba és ennek megújuló életébe. Betegen távozott el körünkből, új állomáshelyén nem sokáig működhetett, okt. 26-án a halál elragadta az élők sorából. Értesítőnk vezető helyén közlünk róla kegyeletes megemlékezést.

Schüssler Albert c. igazgató a magyar újjászületés 17 évében kamatoztatta gimnáziumunkban Istentől kapott nevelői tehetségét. Kitűnő módszerrel tanított, pihenő idejében is hivatásának élt, sokat foglalkozott tanulóinkkal. Nagyszámú hálás tanítványai körében diákjaink iránta érzett tisztelete és szeretete a koszorú.

A gimnázium tanári testülete és ifjúsága hálással emlékezik dr. Kerkai József és Lénárd Ödön tanárookra, akik csak az előző isk. évben működtek gimnáziumunkban.

Az elhelyezett igazgató és tanárok helyébe jöttek: Szomolányi József igazgató Vácról, ahol az ottani rendi gimnáziumnak volt igazgatója, dr. Dallos István Debrecenből, dr. Dukovics Lőrinc Szegedről és Szikrai Ferenc a reud budapesti tanárképző intézetéből.

3. Hivatalos látogatások. Dr. Jászai Rezső tanügyi főtanácsos, kat. középiskolai főigazgató nov. 29., 30. és dec. 1. napján végezte iskolánkban hivatalos látogatását.

Dr. Jámbor György tanügyi főtanácsos, mint a tanker. kir. főigazgató helyettese márc. 16., 17., 18. és 19. napján látogatta meg intézetünket.

Kovács Sándor pápai prelátnak, püspöki biztos megjelent a VIII. és az I—VII. osztályok hittanvizsgálatain.

Dr. Bohn Ferenc testnevelési szakfelügyelő testnevelő óráinkon látogatott.

4. Vallás-erkölcsi nevelés. A piarista hagyományokhoz híven ebben a tanévben is különös gondot fordítottunk iskolánk növendékeiben az értelmet, akaratot és érzelmi életet egyaránt átjáró hitélet elmélyítésére. Vallás-oktatásunkban az értelmén keresztül igyekeztünk megközelíteni az akaratot. Gondosan kerültük azonban a modern vallás-pedagógiának azt a téves irányzatát, mely a tömegrendszernek túlságosan nagy jelentőséget tulajdonítva az öntevékenységet másodlagos szerepre szorítja vissza. Mi elsősorban arra törekedtünk, hogy minden diákunk lehetőleg egyéni meggyőződésévé érlelje azt, amit a hittan, mint tantárgy, illetve mint a nyilvánosság közvetítője Isten kegyelméből nyújthat. Ebből aztán önkéntesen sarjadhat ki tanulóink gyakorlati vallásos élete, mely azonban teljesen ment maradt az üzemszerűségtől. Természetesen időnkint a buzdító szó sem maradt el, de ez is mindig az egyénekhez szólt. Így elkerültük a mai időkből annyira divatos csoportmozdulatokat, ami a kegyelmi élet területére csak nagy egyéni károk árán ültethető át és nemegyszer teljesen megghiúsítja a szentségek lélek-

üdvözítő munkáját. Nem a hatásos külsőségekre, hanem a dogmatikus értelemben vett lényegre függesztettük állandóan szemünket.

Az idei tanév egybeesett az eucharisztikus szentévvvel. Ez tanítva-nevelő munkánkat észrevehetően színezte. Középpontjában az Oltáriszentség állott. A reá vonatkozó hitigazságokat iparkodtunk teljes megvilágításba hozni, a tévedésektől megtisztítani és amennyire csak lehet. életszerűvé tenni. Ifjúságunkat így készítettük elő a május utolsó napjaiban ráánkösöntő Eucharisztikus Világkongresszusra, melyet az isteni gondviselés most a magyaroknak juttatott. Rendfőnök urunk ezt külön is lelkünkre kötötte. Erre való tekintettel az országos előkészítő bizottság kívánsága szerint lelki-gyakorlatainkat nem húsvét előtt, hanem november 25—27. napján tartottuk meg, és témájának az Oltáriszentséget választottuk. Az V—VIII. osztályos csoportnak Oláh Imre, a III—IV. osztályosoknak Molnár Sándor, az I—II. osztályosoknak Tihanyi Tibor dr. tartotta. Vasárnaponként egész tanéven át az Oltáriszentségről szóltak az exhortációk. A szentévet akartuk hangsúlyozottan érzékeltetni azzal is, hogy az ifjúsági szentbeszédeket a téli hónapokban is a templomban tartottuk. Rendesen a hittanár prédikált, de időnkint a tanártársak is szóltak az ifjúsághoz: Oláh Imre, Ongrádi József dr., Jung Sebestyén, Dallos István dr., Szikrai Ferenc és Meskó Lajos. A szentév idejére bevezettük minden hónap első vasárnapján a szentségkitételes misét és litániát. Az Eucharisztiaának intézetünk külön fényes ünnepséggel is hódolt. A műsor a következő volt: 1. Mozart: Ave verum. Gounod: Méditation. Előadja a gimnázium szimfónikus zenekara. 2. Sík Sándor: Az eucharisztikus Királyhoz. Szavalja: Bánhegyi Aladár III. o. t/ 3. Christus vincit. Claudio Casciolini: Panis angelicus. G. O. Pitoni: Laudate Dominum. A 150. zsolt. Éneklé az intézet énekara: 4. Az Eucharisztia ihlető ereje. Ünnepi beszéd. Mondja dr. Ongrádi József piarista tanár. 5. Halmos László: Minden földek. Istent dicsérvétek. A 97. zsolt. Beethoven: Isten dicsősége. Előadja az énekkar, kíséri a zenekar. 6. Sík Sándor: A Krisztus-Királyhoz. Előadja a gimnázium szavalókara. 7. Kozáky István: Himnusz az Oltáriszentséghez. Haydn: Kar a »Teremtés« c. oratóriumból. 8. Schubert: Ave Maria. Éneklé Gígor Tibor, intézetünk volt növendéke, kíséri a zenekar. 9. Koudela Géza: Eucharisztikus himnusz. Éneklé az intézet ifjúsága, kíséri a zenekar. — Május elsején a kecskeméti eucharisztikus nagygyűlésen és a vele kapcsolatos gyertyás körmeneten vettünk részt. Ez jó közvetlen előkészítő volt a Világkongresszusra, melyen intézetünk ifjúsága részint szüleikkel, részint a hittanár vezetése mellett külön intézeti zarándoklattal jelent meg.

Aldozócsütörtökön mentünk föl Budapestre, hogy a Kongresszuson legalább egy napot tölthessünk. A hatvan tagú diák-társaság négy tanár kíséretében (Ongrádi József dr., Molnár Sándor, Szikrai Ferenc és Tihanyi

Tibor dr.) két társasgépkocsin tette meg az utat oda és vissza. Háromnegyed öt óraker mind a négyen csendes szentmisét mondtunk templomunkban, mikor is legtöbb diákunk megáldozott. Mise után autóbuszra szálltunk és fél kilenckor már a szabad templommá átalakított Városligeti Tó partján álltunk, hogy meghallgassuk a Világgyűlésre összesereglett ifjúság közös szentmiséjét. A hatalmas sereg közös áldozásán, sajnos, gyerekeink egészségi okok miatt nem vehettek részt, de előzetes megállapodás szerint lelki-áldozást végeztünk. Hogy ebédünket elkölthessük, az állatkertbe vonultunk, mert ott az utak mentén vannak letelepedésre alkalmas padok. Némi nézelődés után a nagygyűlési oltár művészi díszreit tekintettük meg, majd végigvonulva az Andrassy-úton, megmutattuk a gyerekeknek a Szent István Bazilikát. Innen háromnegyedórás erögyűjtésre a dunaparti tribünökbe kérezkodtunk. Ezután megtekintettük a Belvárosi Templomot, a piarista kápolnát, gimnáziumot és rendházat. Balanyi György dr. főigazgató úr sok szeretettel fogadta kis csapatunkat. Az intézet műemlékeihez élvezetes és ismeretgyarapító történeti magyarázatot fűzött, végül nagyobb diákjainknak saját szerzeményű történeti értekezéseket ajánlkozott. — Sok tolongás után a Műegyetem előtt kijelölt helyünkre jutottunk, ahol végignéztük a feledhetetlenül szép hajóskörmenetet és a tűzijátékot. Autóbuszaink a közelben vártak ránk. Sok szép látvánnyal eltelve, alaposan elfáradva, de azzal a jóleső érzéssel érkezünk meg éjtszaka egynegyed háromkor, hogy ezt az utat nagyon érdemes volt megtenni.

Az eucharisztikus szentév sajátos hangulata érezhető volt ifjúságunk vallási gyakorlatain is. A már előző években is megszokott gyakori gyónás és áldozás még jobban fellendült. Meghatódás nélkül alig lehetett nézni, mikor egy-egy osztály önként végzett gyónást és áldozást az osztályfőnök úr nevenapján, valamelyik diáktárs nagy betegsége vagy halála alkalmával és már kora reggel ott sorakoztak az iskola-táskák a sekrestyében szép szabályos rendben. A heti gyónás és áldozás általános volt ebben a tanévben is. Közös gyónás és áldozás négyszer volt a tanév folyamán. Az Oltáriszentségről szóló pályatételt négyen dolgozták ki. Ha valamelyik gyerek hosszabban betegeskedett, a hittanár és a többi tanártársak meglátogatták és néhány bátorító szót ejtettek a beteg ágyánál.

Szent Imre napján templomunkban nagymiséét mondtunk, melyen Oláh Imre tartott ünnepi beszédet a nap jelentőségéről. Október 28-án Orbán János volt igazgatónkért mutattunk be gyászmisét. November 3-án az elhunyt piaristák, március 2-án Vass-Eysen Tivadarért, március 29-én Koháry István országbíró, rendházunk és iskolánk alapítójának lelki üdvéért volt rekviem.

Templomunkban a jelentősebb ünnepeken ünnepélyes nagymiséét mondtunk. Gyertyaszentelőkor, nagyhéten a tanárok és gyerekeink segédkezése

mellett elvégeztük a szertartásokat. Köszönettel és elismeréssel említjük a Jeremiás-síralmak és a Passiók énekes szereplőit, valamint azokat, akik a nagyhéten oly sokat fáradoztak az előírásoknak megfelelő szertartások megrendezésén. Az ú. n. óáldást is megtartottuk Szilveszter estéjén és ebből az alkalomból templomunk hajóját és szószékét villányvilágítással láttuk el.

Tóth Tihamér püspök úr szentévi ajándékkönyvét, a Tiszta Férfiúságot negyven diákunk kapta meg. A magyar diákok melegszívű lelkiatyjának ezen a helyen is köszönetet mondunk és püspökké szentelésén őszintén örvendezünk.

A hittanórákon többször előkerült a pályaválasztás kérdése. A papi hivatás élesztgetésére és ápolására a hittanárnak külön is gondja volt. Nyolcadikosaink közül két szerzetes és három világi pap került ki. Ezért is, a tanév több kegyelméért és eredményeiért is legyen hála a Szentléleknek.

5. **Hazafias nevelés.** Hazafias nevelésünk a vallási nevelésen épül tovább. A tanári testület minden tagja írásban számot adott felsőbb felszólításra arról, hogy miként érvényesíti a nevelő szempontot tantárgyában, Nemesak szóval, közkeletű, de már-már hatástalanná váló szólammokkal. Egész egyéniségét igyekszik itt is munkába állítani minden jó tanár, szólni talán helyenkint nem is szól, mégis hat egyes gyökértelen szavak helyett beszélkedésének, az anyag tanításának egészével, szónoklat helyett a lelkével. De ahol helyén van, nem maradhat vak, vagy néma: látnia és láttatnia kell, hogy élni nem kell, de magyarnak lennünk kell, dicső és érdemes, ezt tanítja történelmünk és irodalmunk, jó magyarrá kell válnunk, ezt tanítja a vallás és az erkölestan, erősnek és vitéznek kell maradnunk, ezt tanítja a testnevelés, ki kell érdemelnünk és harcolnunk a jobb jövőt, ezt tanítja minden tantárgy.

Megünnepeltük a Kormányzó Úr Öfőméltóságának név- és születésnapját.

Május 29-én ifjúságunk kivonult a hősök temetőjébe, s az ott rendezett ünnepségen részt vett.

Az ifjúságunkat nevelő-tanító magyar piarista rend iránti tiszteletre és kegyeletre való nevelést céloztuk azzal is, hogy a magyar Kegyeztanítórend Főnökének névnapját megültük s az elhunyt piarista tanárokért tanulóink szentmisét hallgattak.

Főként II. és VII. osztályú tanulóinknak szeges gondjává tette a magyar tanár *édes anyanyelvünk védelmét*. Egyik VII. osztályú tanulóink: *Takács Pál* elismerést érdemlő sikerrel vett részt a magyar diákok nyelvvédő pályázatán. Önképzőkori pályatételül is kitűztük nyelvünk védelmét. A jövő évtől kezdve még általánosabb gondunk lesz anyanyelvünk ápolására.

A szokott megemlékezést a takarékoságról, a rokonnépekről (= ma-

gunkra utaltságunkról), a magyar kéz és ész alkotásainak védelméről, — természetesen szintén a hazafias nevelés szolgálatába állítottuk, és ezeket a megemlékezéseket ennek értelmében végeztük. Ovtuk és reméljük, hogy megóvjuk tanulóinkat a szélsőséges irányzatoktól.

Ünnepélyeink műsora. Okt. 6-án: 1. Őszi harmat után. (Népdal.) Énekelte az énekkar. — 2. Pósa: A halhatatlan tizenhárom. Szavalta: Acsay László I. B. o. t.; — 3. A hegyek varázslója. Előadta a szimfónikus zenekar. — 4. Ünnepi beszédet mondott Dr. Nyers Lajos kegyesrendi tanár. — 5. Schumann: Élj őseink hazája. Énekelte az énekkar. — 6. Reményik: Ahogy lehet. Szavalta: Bende János VII. o. t. — 7. Honvéd induló. Előadta a szimfónikus zenekar.

Nov. 1-én Katona József sírjánál tartottunk ünnepélyt a következő műsorral: 1. Beethoven: In questa tomba oscura. Énekelte az énekkar. — 2. Emlékbeszédet mondott Karl János VIII. o. t. — 3. Szathmáry István: Az örök Petur. Szavalta: Szabó Ferenc VIII. o. t.

Márc. 15-én. 1. Vincze: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország! Borsy: Lyuk, lyuk, induló. Előadta a gimn. fúvós zenekara. — 2. Káldy—Szent-Gály: Honvédtüzér temetése. Endrődy—Szent-Gály: Kurucdal. Énekelte az énekkar. — 3. A veréb. Irta: Sajó Sándor. Szavalta: Kovács Zoltán I. A. o. t.) — 4. Ünnepi beszédet mondott Szikrai Ferenc kegyesrendi tanár. — 5. Erdélyi—Hubert: Nemzeti zászló. Schumann: Élj őscink hazája. Énekelte az énekkar. — 6. Bárdos: Kossuth toborzója. Énekelte a gyermekkar. — 7. Sík Sándor: Magyarok gyónása. Előadta az intézet gyermekszavalókórusa. — 8. Pazeller: Herkulesfürdői emlék. Borsay: Csinom Palkó, induló. Előadta a fúvós zenekar.

Jún. 11-i évzáró ünnepélyünk műsora: 1. Induló. Pazeller: Herkulesfürdői emlék. Játszotta a fúvós zenekar. — 2. A pályázati eredmények kihirdetése. — 3. Haydn: Kar a »Teremtés« oratóriumából. Énekelte az énekkar. — 4. A gimnázium igazgatójának záró szavai. — 5. Induló. Vincze: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország! Játszotta a fúvós zenekar.

6. Ifjúsági egyesületeink működése. a) **Oratórium.** Vezető tanár: Tihanyi Tibor dr. Intézetünk vallásos egyesülete Kalazancius Atyánk pártfogása alatt végzi munkáját azzal a céllal, hogy a megismert hit-erkölcsi igazságok tettekben is meghozzák gyümölcsüket és a piarista diákban kialakítsák a magyar katolikus közélet emberének gyakorlati vallásos életet élő típusát. Tehát egyesületünk élete a tettek mezején pereg le. Hogy a mai idők igényeihez jobban alkalmazkodjunk, az Oratóriumot még a múlt tanév folyamán szakosztályokra bontottuk és leraktuk azokat a síneket, amelyek az egyes csoportoknak haladniuk kell. Ebben a tanévben munkánkat már az elmúlt esztendő tapasztalatai is segítették.

A liturgikus szakosztály tagjai ünnepélyes miséken, körmeneteken és

egyéb szertartásokon segédkeztek itthon és a Nagytemplomban. Vallásos jellegű ünnepélyeken és összejöveteleken képviselték az Oratoriumot. Liturgikus témák iránt érdeklődtek. Különösen a nagyhéten végeztek elismerésre méltó munkát.

A sajtó-csoport a katolikus sajtótermékek terjesztésén tevékenykedett. Buzgóságukat dicséri, hogy a Zászlónk és a Kis Hitterjesztő példányszáma intézetünkben az idei tanév folyamán háromszorosára emelkedett, a Diáknaptárból pedig hétszer annyi fogyott, mint a múltban. Katolikus folyóiratokat cseréltek és kölcsönöztek. Több alkalommal megjelentették egyesületünk kis összekapcsoló folyóiratát, a Tubát, mely ezzel második évfolyamát fejezte be. Verseiket és novelláikat többen alávették a testvéri szeretettől vezetett hírületnek. Néhányan egy-egy nyilvános pályázat alkalmával kifele is sikeresen próbálkoztak írásaikkal.

Kultúr-szakosztályunk tevékenysége a tavalyihoz képest fejlődést mutat. Az idén az Oratorium könyvtárának szép forgalma volt. Sokan röviden be is számoltak az olvasott műről és írójáról, amihez a hittanár, mint promótor alkalomszerű megjegyzéseket fűzött. Lelkigyakorlatok idején csaknem minden lelkiolvasmány kézben volt, úgyhogy az újonnan elrendezett könyvtár polcai üresen állottak. Ismét összehozta az Oratorium színész-gárdáját s ezzel kb. nyolc helyen rendeztek kultúr-előadást egyszerű nép számára beszéddel, énekkel, zenével és színdarabokkal. Nagy sikerrel szerepelgetett a szájharmonikusok zenekara. Farsang alatt, sok nehézség legyűrése után, a rendező bizottság szépen megrendezte a katolikus középiskolások tánc-tanfolyamát. Az idegen elemek eltávolítását nagyon finoman és leleményesen oldotta meg. A táncvizsgát szavalattal kísért magyar tánc-jelenet nyitotta meg. Apró bohóságok és jelenetek tarkították. A táncolóknak időnként saját cigány-, jazz- és szájharmonika zenekarunk szolgáltatta a zenét. A promótor-hittanár vezetésével a felsőosztályosok számára élénken látogatott illemkurzust rendezett a szakosztály.

A szociális csoport mikulási játékgyűjtéssel kezdte működését. Kicsik és nagyok megható lelkesedéssel hordták össze játékaikat, melyeket már nem szoktak használni. 533 darab játék gyűlt össze. Ezeket saját Mikulásunk osztotta ki a szegénysorsú tanyai gyerekek között. Névtelenül monduk hálás köszönetet egy jószívű édesanyának, aki 3 új babát, 3 puskát, 3 kardot vett és küldött általunk a Mikulás-váró kis tanyaiaknak. A Szegénygondozó Nővéreknek használt ruhát és pénzt gyűjtött a szakosztály. A tagok szomorúan veszik tudomásul, hogy a tanév második felében a gyűjtésekre vonatkozólag az iskolai főhatóságok részéről tilalom érkezett. Néhány szociális tárgyú könyv kézzől-kézre járt. A kulturális csoporttal nyolc helyen rendeztek szociális előadást.

Ebben a tanévben a tisztikar a következő volt: Romvári Illés VIII.

praesidens; Próbáld Béla VIII. secretarius generalis; Karl János VIII. praefectus culturalis; Vértesi József praef. liturgicus; Kovács János VIII. praef. socialis; Szabó Ferenc VIII. praef. typographicus volt. Dícséret és hála legyen Annak, aki törekvéseinkhez az áldást és a sikert adta.

b) **Hornyik János Önképzőkör.** Vezetőtanár: Erczbrucker Aladár (1937. dec. 1-ig) és dr. Ongrádi József (1937. dec. 1-től).

A Kör az idén fennállásának 76. évét töltötte be és háromnegyedszázados dicső múlt után megújnodva folytatta tevékenységét. A tisztikar a következő volt: ifjúsági elnök Karl János VIII. o. t., titkár Szabó Pál VIII. o. t., pénztáros Szeveréni Kálmán VIII. o. t., könyvtáros Kangyal György VIII. o. t., ellenőr Farkas Géza VIII. o. t., főjegyző Chiovini Károly VII. o. t., aljegyzők Lázár Ákos és Leskowsky Zoltán VII. o. t., alkönyvtárosok Rigó János és Szentirmay György VII. o. t.

Az ülések műsorának összeállításában három cél lebegett előttünk: a rövidség, az érdekesség és a változatosság. Az egyes ülések előadásának tárgyául lehetőleg időszerű kérdéseket választottunk. Így Széchenyi nemzetiségi gondolatai alapján előadássorozatban megvizsgáltuk a csehországi, a jugoszláviai és a romániai magyar kisebbség politikai és művelődési helyzetét, majd pedig Európa más államaiban élő és a tengerentúli fajtestvéreink sorával is foglalkoztunk. E mellett természetesen más kérdések is napirendre kerültek. Többek között szó volt a sajtóról, a nagy magyar utazó, Julián barát emlékééről, a Nobel-díjas magyarokról, Hornyik Jánosról, kinek nevét egyébként a Kör az idei tanévtől kezdve viseli. Akadt néhány szépirodalmi próbálkozás is.

Az ülések komoly előadásai mellett legtöbbször szerepelt egy-egy szórakoztató zeneszám. Különösen a VIII. osztály szájharmonika együttese és a VII. osztály cigányzenekara és hegedűsei tűntek ki ezen a téren.

A Kör tagjainak munkásságáról a következő adatok nyújtanak vázlatos képet. A szept. 19-én megtartott alakulóülésen kívül volt 10 rendes, két ünnepi ülés és egy szavalóverseny. A gyűlések műsorszámai pedig: 3 beszéd, 7 szabadelőadás, 5 fölolvadás, 3 elmélkedés, 1 megemlékezés, 2 elbeszélés, 25 szavalat, 4 énekszám, 13 zeneszám és 2 jelenet.

Okt. 6-án és márc. 15-én az intézet dísztermében meghívott közönség előtt hazafias ünnepélyt rendeztünk, nov. 1-én pedig Katona József, iskolák egykori tanítványa emlékének áldoztunk a Szentháromság-temetőben.

Szavalóink szép sikerrel szerepeltek az iskolai vagy városi ünnepélyeken, a köri üléseken, különösen azonban az ápr. 3-án lezajlott szavalóversenyen. A verseny eredményéről a pályázatokról írt jegyzőkönyv számol be. A Hősök-emlékünnepélyén Bende János VII. o. t. szavalt szép sikerrel.

Az Önképzőkör szakosztályaként szereplő intézeti Sakk-kör az idén is folytatta működését. A kör tanácselnöke Szabó István tanár úr volt. A

Sakk-kör az ősszel rendezte háziversenyét. Első lett Leskowsky Zoltán VII. o. t., második Molnár István VII. o. t., a harmadik pedig Makra László VIII. o. t. Évközben Fajsi Árpád joghallgató, intézetünk volt növendéke, a kezdőknek négyszer előadást tartott a sakkról.

Az Önképzőkör vezetőségének gondja volt arra, hogy a különféle irányban érdeklődő tagok szellemi igényeinek kielégítésére és a még szunnyadó érdeklődések felkeltésére megfelelő folyóiratokat járasson. A következő folyóiratokra fizettünk elő: Búvár, Élet, Fiala Magyarorság, Katolikus Szemle, Korunk Szava, Magyarosan, Magyar Kultúra, Magyar Szemle, Növényvédelem és melléklete a Kertészet, Válasz, Vigilia, Tükör. Összesen 12. A folyóiratokat a Kör más-más osztályból kiválasztott tagjai gondozták, és ezek révén jártak aztán kézről-kézre. A felsorolt folyóiratokon kívül sikerült még megszerezni a Magyar Szemle Társaság Kis Könyvtárából a nemzetiségi kérdésekkel foglalkozó számokat.

Az Önképzőkör munkásságáról nyújtott vázlatos kép az Önképzőkör életrealitása mellett szól. Csak hűnek kell lenni a haladékony időhöz és megérteni az idők szavát, akkor nem lesz az a régi időknek köztünk ragadt félholt emleke, hanem az élettel haladó és az ifjúság nyiladozó és sokágú érdeklődésének kielégítésére hivatott intézmény. A Hornvik János Önképzőkör megértette az idők szavát és habár egy kissé nehezen, de már rálépett a korszerű haladás útjára. A megkezdett munka folytatása és egy egységes és mindjárt a tanév elején megadott munkaterv megvalósítása a jövő feladata.

c) **118. K. P. G. cserkészcsoport.** Csoportunkat ez évben nagy gyász érte. A jó Isten elszóította közülünk egyik apródunkat, Vass-Eysen Tivadart. Meghatódott szívvel, de a jó Isten akaratában megnyugodva mondtunk búcsút e helyről is. Hitünk szilárd és tudjuk, hogy nem búcsúznak örökre. Még találkozni fogunk! Csoportunk ez évben nevét változtatta. Turán név helyett engedélyt kért arra, hogy névbetűit használhassa. Az engedélyt megkaptuk és így csoportunk hivatalos neve ezután 118. K. P. G. cserkészcsoport.

Ez esztendőben is 100-on felüli létszámmal dolgoztunk. A csapat három rajra oszlott: egy apród és két cserkészraja. Kiképzése a legújabb szabályzat szerint történt. Szorosan vett belső munka és képzés mellett résztvettünk a VIII. cserkészkerület minden megmozdulásán és táborán. Így az ősvezetői és a tiszti táborán, ezenkívül több cserkésziünk volt a Hárshegyi Őrsvezetői Táborban, szegedi HÖK táborban és a szolnoki vízvezetői táborban. Csoportunknak több HÖK tagja is van.

Résztvettünk az év folyamán megrendezett versenyeken is. A kerületi céllövő versenyen csapatunk az első helyezést érte el, és így már másodízben nyeri el a főispán úr ömeltósága által adományozott fakupát. A csapat tagjai voltak: Bende János, v. Jankovich X. Ferenc, Bende Tibor, Polereczky

Gábor, Gombay Tibor. Ami az egyéni versenyt illeti, levante fegyvernél az első négy helyezett csapatunkból került ki. Névszerint: vitéz Jankovich X. Ferenc, Bende János, Polerezky Gábor, Tapasztó János. A kispuskánál pedig az első négy és a hatodik helyezett: Bacsóvölgyi Árpád, Bende Tibor, Pál Gaszton, Bagi Lajos, Scherer Ákos. Résztvettünk az országos cserkész céllövő versenyen is.

A Szövetség által előírt ügyességi versenyben három örsrel indultunk és két első helyezést értünk el.

Elmondhatjuk, hogy nem volt sem Egyházunknak, sem a városnak, sem a cserkészletnek oly megmozdulása, melyen csapatunk részt ne vett volna.

Nyári nagy táborunkat Baranya vármegyében, Magyaregregy község közelében tartottuk meg. Háromhetes nagy táborunkról élményekkel gazdagon tértünk haza. Bár az idő nem volt nagyon szerencsés, mégis egyik legkedvesebb táborunk közé fog tartozni. Tábor alatt bejártuk Baranya vármegye nevezetesebb helyeit. Különösen azokat, amelyek vagy Szent István királlyunkkal vagy Zrinyi Miklós nevével fűződtek össze. Voltunk Pécssett, Szigetvárt, Mánfán, Pécsváradon és megnéztük a komlói kőszén- és kőbányát is. Táborba egy örs kerékpáron ment Dunaföldváron, Szekszárdon és Bonyhádon keresztül.

Tábor után még egy »Rákóczi« kerékpáros mozgótábor is rendeztünk. Útirány Nagykőrös, Eger, Lillafüred, Diósgyőr, Miskolc, Monok, Szerencs, Mád, Sáropatak, Sátoraljauhely, Tokaj, Nyíregyháza, Debrecen, Hajdúszoboszló, Szolnok és végül Kecskemét. E tábor kb. két hétig tartott. Már a városok neve is mutatja, hogy oly helyeken jártunk, melyek tele vannak a múlt emlékeivel. Történelmi tábor volt és csakugyan történelmi helyeken jártunk.

Az év folyamán behatóbban kezdtünk foglalkozni a rádiózással, bélyeggyűjtéssel és repülőmodellek készítésével. Mindezekkel való törődésre raktárunk megfelelő helyet biztosít. A következő esztendő munkája lesz ezeket a kezdeményezéseket, hozzávéve még a fényképezést is, kiépíteni, illetve tökéletesíteni.

A csapat ez esztendőben megkezdte a vízi munkát is. Az intézet idén épített tiszauji vízitelepe a cserkészek kezelésében van.

E helyen is kifejezésre szeretnénk juttatni mély hálánkat dr. Ivándy Kálmán óméltóságának és Bohn Ferenc testnevelési szakfelügyelő úrnak, kik megértve kérésünket, lehetővé tették, hogy az intézet vízitelepét megépíthessük és rajta víziéletet kezdhessünk. Nem utolsó sorban hálásak vagyunk vitéz Kisbarnaky Ferenc vk. ezredes úr iránt, ki szeretetteljes érdeklődésével anyagi és erkölcsi támogatásával adott bátorságot vízitelepünk megkezdéséhez. Az év folyamán három nyilvános ünnepélyt tartottunk. Még pedig decemberben beszámoló ünnepélyt a nyári nagy táborról. Farsang

idején a hagyományos »Piarista teát« rendeztük meg, és az év végén az avató ünnepélyünket.

Nagy hálával gondolunk ez esztendőben is mindazokra, akik a csapat munkáját figyelemmel kísérték és áldozatos munkájukkal vagy megajánlásokkal elősegítették. Különösképen szeretnénk itt a cserkészszülőkről megemlékezni azért a nagy fáradságért, melyet az egyes ünnepélyek, de leginkább a farsangi ünnepélyek megrendezésekor magukra vállalni szívesek voltak. Mindnyájan érezzük, hogy ennek az ünnepélynek nagy sikere elsősorban az ő munkájuk gyümölcse. Köszönünk itt minden adományt, melyet mind pénzben, mind más megajánlásokban kaptunk. Ezen adományok tették lehetővé az egyes szakosztályok megalakulását, vagyis azt, hogy különös és egyéni érdeklődésnek megfelelő kiképzést is nyújtani tudtunk.

Nyári nagytáborunkat két kerékpáros tábor előzi meg. Nagyobb fiúk meglátogatják a Szent István évvel kapcsolatban Székesfehérvárt, Zsámbékot, Esztergomot, a kisebbek, (V—VI. osztály) pedig kerékpáron egyenesen megy a táborhelyre.

Nagytáborunk a Hont község melletti Parasapusztán lesz. A háromhetes nagytábor után vízitáborba is megyünk. Terv szerint Tokajtól evezünk le a Tiszán Tiszaugig.

A csapatot ez évben Gyarmati György m. kir. tüzérhadnagy, Mericske Rezső, Meskó Lajos, Molnár Sándor és Szilassy Ferenc tanárok vezették.

d) **Segélyző Egyesület.** Vezető tanár: Nyári István. Az ifjúsági Segélyző egyesület a szülők iskoláztatási gondjainak akar segítségére lenni, mikor tankönyvek kölcsönadásával siet a taníttatás megkönnyítéséhez. Az Egyesületet 237 tanuló vette igénybe, akiket 1766 tankönyvvel segélyeztünk. A kölcsönvett könyvekért csekély használati díjat fizettek a tanulók s ezt az összeget a régi könyvek javíttatására és újak beszerzésére fordítottuk. A szegénysorsú tanulókat teljesen felmentettük még eme csekély használati díj fizetése alól is. Új könyvek megvételére és a régiéik javítására 1272 P-t költöttünk.

Az Egyesület könyvállománya jelenleg: 2175 tankönyv. Egyesületi főkönyvtáros: Kovács János VIII. o. tan., másodkönyvtáros: Lázár Ákos VII. o. tan.

e) **Gyorsírókör.** Gimnáziumunk Gyorsíróköre az 1887—88. isk. évben alakult meg Varjú János kegyesrendi tanár vezetésével. Működése 1914/15-től kezdve a kegyesrendi papnövendékek körére korlátozódott, majd az 1925/26. tanévvel megszűnt. Innen kezdve a gyorsírás csak rendkívüli tárgyként szerepelt. A gyorsírás kötelező tanításának elrendelése óta csak az idén indult meg ismét a munka tanórák keretén kívül. Okt. 3-án alakult meg a kör Szomolányi József igazgató úr védnöksége alatt, dr. Dukovics Lőrinc tanár vezetésével 62 taggal. Sajnos, ez a létszám 42-re apadt, mivel

a felsőosztályú tanulók közül többen nem érezték magukat elég erősnek a további munkára és a hiányok pótlására több időre lett volna szükségük.

Alakuló gyűlésünkön a következő tisztikart választottuk meg: ifj. elnök: Karl János VIII. o. t., főjegyző: Farkas Géza VIII. o. t., jegyző: Leskowsky Zoltán VII. o. t., pénztáros: Vértesi József VIII. o. t., könyvtáros: Mészáros Jenő VII. o. t. Ezen a gyűlésen állapítottuk meg a köri órák beosztását is. Eteleket a hét folyamán a 6. órában tartottuk meg heti négy órában. Az első félévben a felső osztályosokkal heti két órában az irodai szabatos írásra törekedtünk, a IV. és V. oszt. tagokkal pedig igyekeztünk az anyagot fél év alatt elvégezni. A második félévben áttértünk a sebesség gyakorlására.

Az év folyamán körünk tagjai közül Boksányi Nándor V. o. t. és Balanyi László VII. o. t. állandóan szerepeltek a »Gyorsírótudomány« beszédirási és irodai olvasási pályázatain és mindketten jutalmat is nyertek. Rácz István a »Gyorsíró Keresztrejtvény« pályázatán nyert jutalmat. Többen résztvettek a »Gyorsírótudomány«, »Az Írás« és a »Gyorsíró« szabatos pályázatán is, azonban ezeknek eredményei még nem ismeretesek.

Körünk tagjainak első nyilvános szereplése a Kecskeméti Gyorsírók Egyesülete által febr. 27-én rendezett versenyen volt. Ezen a versenyen a 150-es fokon Takács Pál VII. o. t., Boksányi Nándor V. o. t. és Mészáros Jenő VII. o. t. jutalomban részesültek. A 120-as fokon Leskowsky Zoltán VII. o. t. második helyezett lett és könyvjutalomban részesült. Ezen a fokon sikerrel szerepelt még Takács Pál, Balanyi László és Hegedűs Ferenc VII. o. t. A 100-as fokon első lett Boksányi Nándor V. o. t., harmadik Mészáros Jenő VII. o. t. Mindketten, továbbá Rácz István és Schönberger István V. o. t. könyvjutalomban részesültek. Sikerrel szerepelt még Balanyi László, Hegedűs Ferenc, Takács Pál VII. o. t. és Szarvas András V. o. t.

Állandó további gyakorlás után következett a május 7-i ugyancsak a Kecskeméti Gyorsírók Egyesülete által rendezett 120, 80 és 60 szótagos, továbbá a kerületi 100 és 150 szótagos verseny. Ezen is többen indultak. De csak a kecskeméti verseny eredményei ismeretesek eddig. Itt a 120-as fokon első helyezést ért el Mészáros Jenő VII. o. t., második helyezést Balanyi László VII. o. t., harmadik helyezést Takács Pál VII. o. t. és Boksányi Nándor V. o. t., dícséretben részesült Leskowsky Zoltán VII. o. t. és Szabó István V. o. t., ezek díszoklevelet nyertek. Sikerrel szerepelt még: Schönberger István, Szarvas András és Rácz István V. o. t. A 80-as fokon Boksányi Nándor V. o. t. hibátlan dolgozatával első díjat nyert. Harmadik helyezést ért el Rácz István és Schönberger István V. o. t., ők is díszoklevelet nyertek. Sikerrel szerepelt még Bagi Lajos IV. o. t. és Szakács István V. o. t. A negyedikesek 60 szótagos versenyén Palotás József hibátlan dolgozatával első lett. Első helyezést ért el még Szabó Lajos és Bagi Lajos, harmadik helyezést Weil Miklós, Fekete Béla és dícséretben részesült Hor-

váczy István, valamennyien díszoklevelet kaptak. Sikerrel szerepelt még Timár Bertalan, Vincze Géza és Kocsák Dezső.

Ezek és a háziversenyek alapján gimnáziumunk gyorsírói a következő eredményt érték el:

• Gimnáziumunk legjobb gyorsírója *Boksányi Nándor* V. o. t. a 200 szótagos fokon beadott dolgozatával. A 150-es fokon Takács Pál, Mészáros Jenő, Balanyi László és Hegedűs Ferenc VII. o. t. oklevél-jutalomban, Rácz István V. o. t. dícséretben részesült. A 120-as fokon Rácz István V. o. t., Leskowsky Zoltán VII. o. t., Adorján László, Szakács István, Schönberger István V. o. t. oklevél-jutalomban, Szarvas András V. o. t. és Karl János VIII. o. t. dícséretben részesültek. A 100 szótagos fokon Szarvas András V. o. t., Bagi Lajos IV. o. t., Börönte István VII. o. t., Gombay Tibor V. o. t. oklevél-jutalomban, Fekete Béla IV. o. t. és Gyöngyösi Lázár V. o. t. dícséretben részesültek. A 80 szótagos fokon Szekrényi Lajos, Timár Bertalan, Dollák Zoltán, Szabó Lajos IV. o. t. és Lőrincz Imre V. o. t. emléklap-jutalomban. Kerekes Tibor, Weil Miklós, Feldmeier Tamás, Horváczy István, Scherer Állós IV. o. t., Rapcsányi László, Venczel Sándor és Majoros Béla V. o. t. dícséretben részesült. A 60 szótagos fokon Palotás József, Varga Béla, Németh Zoltán, Pap Gergely, Kocsák Dezső, Bende Tibor, Puliusz Cézár, Megáll József, Vincze Géza, Ip. Szabó Gábor, Greskovics Zoltán, Ambrus Mihály és Bánhegyi Árpád IV. o. t. emléklap-jutalomban részesült.

A kör tagjai közül ezek szerint a 100 szótagot 17-en nyerték el. Ezek közül a 120-ast 12, a 150-est 6 írta, egy pedig a 200-as fokig jutott. Eredményeik alapján az egyes osztályok sorrendje a következőképen alakult: 1. A IV. osztály 1360 ponttal, 2. az V. osztály 1225 ponttal, 3. a VII. osztály 930 ponttal, 4. VIII. osztály 60 ponttal és 5. a VI. osztály 0 ponttal. Az egyes osztályok legjobbjai a következők: VII. oszt.: 1. Takács Pál, 2. Mészáros Jenő, 3. Balanyi László. V. osztály: 1. Boksányi Nándor, 2. Rácz István, 3. Adorján László. IV. osztály: 1. Bagi Lajos, 2. Fekete Béla, 3. Szekrényi Lajos.

Körünk czévi eredménye, tekintetbevéve, hogy csak az idén alakult meg, igen jónak mondható. Dícséret illeti meg összes tagjait lelkes munkájukért. A tapasztalt lelkesedés pedig reményt nyújt arra, hogy a jövő évben még nagyobb teljesítmények révén országos viszonylatban is jelentős helyezést érhetünk el.

f) **Énekkar.** Vezetője: Dr. Ongrádi József. Nehéz, de nemes feladatot teljesített az énekkar a tanév folyamán. Szereplésének középpontja templomunk kórusa. A vásár-, ünnepnap és a hétköznapi diákmisséken állandóan énekelt. A minél több ének alapos megtanulása és előadása volt a célunk, a változatos énekműsor és a lendületes előadásmód pedig irányelvünk. Az alkalmi énekek mellett az énekeskönyv szép motettái közül is

megtanultunk néhányat. A szentmiséken kívül az énekkar VII-es és VIII-as tagjai segítettek még az énektanárnak a gyertyaszentelői és a nagyheti szertartások kántori részének végzésében. Pünkösöd napján zenésmisét rendeztünk. A Harmonia Sacra néhány szép énekét és Beethoven: Isten dicsősége c. művét adtuk elő zenekari kísérettel.

Az énekkar másik szerepköre az iskolai ünnepélyeken való éneklés. Nem volt ünnepély, ahol ne szerepeltünk volna. Énekeltek okt. 6-án, az aradi vértanúk emlékünnepén, szerepeltünk nov. 1-én a Szentháromság-temetőben levő Katona József emlékműnél rendezett kegyeletes ünnepélyen, a cserkészek farsangi teáján, március 15-én rendezett hazafias ünnepélyen ugyancsak előadtunk néhány hazafias énekszámot. Az intézet márc. 25-én tartott oltáriszentségi ünnepélyén a műsorszámok jórészét szintén az énekkar szolgáltatta. A missziós hölgyek és a piarista diákszövetség közös szorgoskodásával rendezett diákmajálison, Erdősi Imre, a branyiszkói hős piarista emléktáblájának leleplezésekor és iskolánk évzáró ünnepélyén is énekeltek. Több alkalommal zenekari kísérettel adtuk elő a műsorszámokat. Különösen a Diáknóta és a Diákinduló pattogós előadása és az oltáriszentségi ünnepélyen szereplő Beethoven: Isten dicsősége és Halmoz: Minden földek Istent dicsérik c. daraboknak zenekari kísérettel való eléneklése nyert általános tetszést.

Az éneklés mellett az énekkar két alkalommal mint szavalókar is szerepelt. Márc. 15-én Sík Sándor: Magyarok gyónása, az oltáriszentségi ünnepélyünkön pedig Sík Sándor: A Krisztus-király c. költeményt adta elő.

Az énekórákat kedden és csütörtökön a hatodik órán, szombaton pedig délután tartottuk. Kedden gyakorolt a szoprán és alt, csütörtökön pedig a tenor és basszus. Szombaton összpróba volt. Mivel a keddi óra a szoprán és alt gyakorlására kevésnek bizonyult, azért az év nagyobb részében péntekenként a hatodik órán külön is gyakoroltunk. Az intézet orgonistája Rózsa Béla VIII. o. t. volt: Úgyesen, hozzáértéssel végezte tisztségét három évig. Szerepét Nyul Tóth Károly VI. o. tanuló vette át. Fújtatók voltak: Garasi Károly, Igács László és Krammer Győző VI. o. tanulók.

g) **Zenekar.** Vezetőtanár: Tihanyi Tibor dr. Intézetünk két zenekara Szent Cecília pártfogása alatt működik. A fiúk a munkában nagy odaadással és bármire kész áldozatossággal vettek részt. Nem is tekintették munkának, hanem inkább élvezetnek és olyan kedvezménynek, mely csak a választott gárdának jut osztályrészüll. Akárhányszor megesett, hogy tanítási napokon már a korareggeli órákban együttvoltunk, vagy hogy próbáink egy-egy szünet előtti nap a délután estébe hajló óráiba is belenyúltak. Dicséretükre legyen mondva, hogy a különpróbákat és a rendkívüli hirtelen szereplést illetőleg sohasem merült föl olyan kívánság, melynek a legnagyobb örömmel eleget ne tettek volna. Zenekarainkból teljességgel hiányzott

az a máshol annyira gyakori kényszer-zenész típus, aki únottan vesz részt a próbákon és eltűnik a láthatárról, mihelyt lehet. Összejöveteleinket és szerepléseinket fegyelem, lelkes összmunka, nemes öntudat jellemezte.

Szimfónikus zenekarunk ebben a tanévben nagyot fejlődött. A tagok száma harmincháromról ötvenegyre emelkedett, majd egy tagnak iskolából való kimaradása után az ötvenes számnál állapodott meg. Elsősorban a prím-csoportot erősítettük meg. Két új csellóst, két új brácsást, egy új C-trombitást, egy új pozaunost, két új klarinétost, két új vadászkürtöst ültettünk be a zenekarba. Ilyen létszám és elosztás mellett nagyzenekari letétek játszására is vállalkozhattunk, a fagottot csellóval, az oboát C-klarinéttal pótolva. A rézfúvósok számának növelése a basszus kíséretet erősítette a megszaporodott prím-szólamok s a megizmosodott középhangnemek után és így zenekarunk játéka erőben és teljességben az eddigiéknél sokkal világosabb és plasztikusabb képet nyert. A szólampróbákon végrehajtott módosításokkal és a tisztogató munkával azon dolgoztunk, hogy a nagy létszám ne zavart, hanem kiteljesedést eredményezzen. Az intézeti ünnepélyek során előadásra kerültek: Alpenzauber, Schubert: Ave Maria, Gounod: Méditation, Beethoven: Ehre Gottes in der Natur, Mozart: Ave verum, Szent-Gály—Tihanyi: Diákjelenet, Halmos: Minden földek, Koudela: Eucharisztikus himnusz, a Harmonia Sacra énekeiből összeállított zenésmise, Rosenzweig: Honvéd díszőrség induló és cigányzenekarra átírt magyar nóták.

A *fúvós-zenekar* is szépen fejlődött. Egy oktató alkalmazásával saját intézetünk falai között nyújtottunk módot a hangszerkezelés elemeinek elsajátítására s ezzel biztosítottuk az utánpótlást. Magát a zenekart természetesen most is piarista vezette. Az új tagokat minél kisebb osztályosok közül választottuk, hogy fejlődő tudásuk zenekarunk játéknívójában érvényesülhessen. Legelőször március tizenötödikén léptünk a nyilvánosság elé! Szép sikerünk volt. Azóta a szereplések egymást érik. Első kivonulásunk nagyszombaton volt, amikor a piarista feltámadási körmeneten husvéti énekeket játszottunk várakozásunkon felül jól. Igazgató urunk névnapján kora reggel ébresztőt adtunk. Május utolsó vasárnapján intézetünk élén végig a városban a hősök ünnepélyére vonultunk ki első ízben fehérnadrágos formaruhában, fehér sapkatollal. Erre az alkalomra »botosunk« jó édesanyja szépen hímzett átvető szalagot ajándékozott zenekarunknak. Tornaünnepélyünkön a fölvonulásokhoz és a szabadgyakorlatok alá szolgáltatunk zenét. Pünkösdi vasárnapján az Erdősi-emléktábla leleplezésénél, délután a Missziós Hölgyek kerti ünnepélyén szerepeltünk sikeresen. Szereplésünk sorát az évről ünnepélyen játszott indulók, a Herkulesfürdői emlék és a Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország akkordjai fejezték be.

A következő tanévnek két jó erőben levő, szépen fejlődő zenekarral

indulunk neki. Bízunk benne, hogy még szebb eredményeket sikerül majd elérnünk, s ha Isten segít, intézeti hangversenyünket is megrendezhetjük.

h) Sportkör. Sportkörünk neve: Kecskeméti Kegyestanítórendi Róm. Kat. Gimnázium »Zrinyi« Sportköre. Sportkörünk a Budapestvidéki kerülethez tartozik. Megalakulásának ideje: 1924. nov. 14. Igazolási száma 40. Tiszteletbeli elnöke: Szomolányi József, vezető tanára: Nyitrai Emil testnev. tanár. Az intézet tanulóinak létszáma 435, a magántanulóké pedig 4. A sportkörben működő tagok létszáma korosztályonként: I. korosztály (10—12 évesek) 171, II. korosztály (12—14 évesek) 110, III. korosztály (14—16 évesek) 85, IV. korosztály (16 éven felül) 69. A korosztályok sportköri foglalkoztatásának heti óraszámja: 4. Működő szakosztályok: atlétika, futball, kosárlabda, asztali-tenisz, tenisz, torna, vívás, úszás, kerékpár. Intézetünknek 220 négyzetméter területű, fapadlójú tornaterme van. Az intézet udvara 877 négyzetméter, csak kisebb játékokra alkalmas. Külön játszótérünk nincs, nagyobb, sportszerű játékokra a Kecskeméti Atlétikai Club pályáját használjuk hetenként egyszer. Az úszást a városi uszodában (Széktó) gyakoroljuk, összesen 192 tanuló tud úszni. A téli sportok közül csak a koresolyázásra van módunk.

A sportkör működésére vonatkozó egyéb följegyzések:

Az őszi újjáalakulás után sportkörünk a következő tisztkart választotta meg: ifj. elnök: Szabó Pál VIII. o. t., alelnök: Czintula Ferenc VII. o. t., pénztáros: Karl János VIII. o. t., szertáros: Bánhidly Gyula VII. o. t., jegyző és sporttudósító: Leskowsky Zoltán VII. o. t.

Szakosztályvezetők: atlétika: Flóznik Ervin VIII. o. t., helyettese Molnár István VII. o. t., céllövészet: Szeveréni Kálmán VIII. o. t., h. Bende János VII. o. t., futball: Kovács István VIII. o. t., h. Barakonyi Béla VII. o. t., kosárlabda: Siposs László VIII. o. t., h. Prácsér László VII. o. t., asztali-tenisz: Kangyal György VIII. o. t., h. Szelei Mihály VII. o. t., torna: Lovas János VIII. o. t., h. Lázár Ákos VII. o. t., tenisz: Farkas Róbert VII. o. t., h. Kürtösi Endre VII. o. t., vívás: Salamon István VIII. o. t., h. Zuna Edgár VII. o. t., úszás: vitéz Jankovich Ferenc VIII. o. t., h. Bende Ervin VII. o. t., koresolya: Berkes Endre VIII. o. t., h. Acsay Vilmos VII. o. t., kerékpár: Kovács János VIII. o. t., h. Tóth Géza VII. o. t.

7. Testnevelés, testnevelő ünnepély. Testnevelésünk az 1937—38. iskolaévben is szép fejlődést mutat. Felkaroltunk minden sportágat, melynek űzése módunkban állt és nagy szorgalommal gyakoroltuk.

Legelőször úszóink rendeztek házi versenyt a következő eredménnyel: *100 m-es gyorsúszásban*: 1. Beck M. VIII. o. t. 1'16.4", 2. vitéz Jankovich F. VIII. o. t., 3. Szelei Béla VI. o. t. *50 m-es mellúszásban*: 1. Fodor T. V. o. t. 46.6", 2. Palotás J. IV. o. t., 3. Bagi L. IV. o. t. *100 m-es mell-*

úszásban: 1. Salamon I. VIII. o. t. 1'40.2", 2. Siposs L. VIII. o. t. 3. Fodor E. VI. o. t. *50 m-es gyorsúszásban:* 1. Szeghy F. IV. o. t. 40", 2. Simon B. III. o. t. 3. Nád Z. III. o. t. *400 m-es gyorsúszásban:* 1. vitéz Jankovich F. VIII. o. t. 7'3.8", 2. Szabó Z. VIII. o. t. 3. Szelei B. VI. o. t. *100 m-es hátúszásban:* 1. Beck M. VIII. o. t. 1'48", 2. Szelei B. VI. o. t. *3x50 m-es gyorsúszó stafétában:* 1. a IV. osztály csapata (Palotás, Scherer, Szeghy) 2'22", 2. a III. o. cs. *3x100 m-es gyorsúszó stafétában:* 1. a VIII. o. cs. (v. Jankovich, Szabó Z., Beck) 4'38.2", 2. a VI. o. cs. *3x50 m-es vegyes stafétában:* 1. a VIII. o. cs. (Beck, Salamon, Siposs) 2'12.6", 2. a VI. o. cs., 3. a VII. o. cs.

Szeptemberben rendeztük meg a házi teniszbajnokságot is a következő eredménnyel: Egyéni bajnokságban 1. Jakabházy A. VII., 2. Bende J. VII., 3. Selmeczi L. V.; páros bajnokságban 1. Jakabházy—Farkas VII., 2. Bende—Kürtösi VII.

A kecskeméti középiskolai tenisz csapatbajnokságban csapatunk 2. lett, az egyéni versenyben pedig a 3. és 4. helyet szereztük meg.

Sportkörünk rendezte meg a kegyeleti stafétaversenyt, melyben 12 csapat közül harmadik lettünk. A csapatok a Kossuth-szoborhoz vonultak, ahol Szomolányi József igazgató úr intézett lelkesítő beszédet a csapatokhoz. Esetelte a hősök tiszteletének és az irántuk való kegyeletnek fontosságát, majd megkoszorúzva a szobrot, üdvözölte a győztes csapatot és a helyezetteket.

Az osztály-közötti futballbajnokságot a következő eredménnyel zártuk: Bajnok a VIII. o. csapata, 2. a VI. o. csapata, 3. a VII., 4. az V. o. csapata.

Válogatott futballesapatunk a következő intézetekkel játszott mérkőzést a kecskeméti középiskolai bajnokságért: Kegyesrendi gimn.—Kecskeméti ref. gimn. 2:3 (2:2), Kegyesrendi gimn.—Reál 6:0 (2:0), Kegyesrendi gimn.—Kecskeméti ref. gimn. 2:0 (1:0), Kegyesrendi gimn.—Fiúfelsőkereskedelmi 5:1 (2:0). Indultunk még a Kecskeméti Atlétikai Club »Old-boy« csapatának ólomkristály serlegéért is, melyet csapatunk veretlenül nyert meg. Ezzel együtt megnyertük a »Délvidéki Sport« 11 ezüstérmét is.

Októberben benyújtottuk le a házi atlétikai bajnokságokat is a következő eredményekkel: *100 m-es síkfutásban:* 1. Lovas J. VIII. 12.4", 2. Molnár I. VIII., 3. Salamon I. VIII. *400 m-es síkfutásban:* 1. Czintula F. VII. 61.2", 2. Molnár I. VII., 3. Szelei M. VII. *800 m-es síkfutásban:* 1. Garasi K. VI. 2'27", 2. Sztraka P. V., 3. Gorják J. VI. *1500 m-es síkfutásban:* 1. Garasi K. VI. 4'57", 2. Lovas J. VIII., 3. Gorják J. VI. *4x100 m-es stafétafutásban:* 1. a VIII. o. csapata 52", 2. a VII. o. cs., 3. a VI. o. cs. *4x400 m-es stafétafutásban:* 1. a VII. o. cs. 4'16", 2. a VIII. o. cs., 3. a VI. o. cs. *Magasugrásban:* 1. Lovas J. VIII. 155 cm. 2. Czintula F. VIII., 3. Fodor E. VI. *Távolugrásban:* 1. Molnár I. VII. 525

cm, 2. Lovas J. VIII., 3. Czintula F. VII. *Hármasugrásban*: 1. Czintula F. VII., 1163 cm, 2. Lovas J. VIII., 3. Molnár I. VII. *Gerelyvetésben*: 1. Fodor E. VI. 2888 cm, 2. Kürtösi E. VII., 3. Lehóczky A. VIII. *Diszkoszvetésben*: 1. Czintula F. VII. 2945 cm, 2. Siposs L. VIII., 3. Lehóczky Á. VIII., *Súlylökésben*: 1. Czintula F. VII. 1050 cm, 2. Lovas J. VIII., 3. Siposs L. VIII.

A kecskeméti középiskolai atlétikai bajnoki versenyben bajnokságot nyert a súlylökésben Czintula F. VII. 1077 cm, helyezést értek még el Lovas J. VIII., a 100 és 200 m-es síkfutásban (3.), Garasi K. VI. a 800 és 1500 m-es síkfutásban második lett, második lett csapatunk a 4x100 m-es stafétában, ugyancsak második lett Czintula F. VII. az öttusában.

Szép működést fejtett ki tornaszakosztályunk is. A Magyar Országos Tornaszövetség jelvénytörző versenyén 18-an szerezték meg a szövetség vas-, bronz-, illetve ezüstjelvényét. Válogatott asztalugró csapatunk szépen szerepelt a Kecskeméti Atlétikai Club tornaünnepélyén, melyen résztvett a magyar és német szertornász válogatott csapat is.

Decemberben rendezte meg sportkörünk a kecskeméti középiskolai kosárlabda-bajnokságot a következő eredménnyel: Bajnok a Kecskeméti kegyesrendi gimn. A) csapata, 2. Fiúfelsőkereskedelmi A) cs., 3. Kegyesrendi gimn. B) cs., 4. Kereskedelmi B), 5. Ref. gimn. csapata. Folytatólag rendeztük meg Kecskemét város kosárlabda-bajnokságát is. Ennek eredménye a következő: Bajnok a Kecskeméti kegyesrendi gimn. A) csapata, 2. Kereskedelmi A) cs., 3. Jogakadémia, 4. Kegyesrendi gimn. B) cs., 5. Kereskedelmi B) cs., 6. Ref. gimn. csapata. Az A) csapat tagjai: Salamon I., Siposs L., Kun G., Lovas J. és Szabó P. VIII. o. tanulók voltak. A mérkőzések sok néző vett részt, hogy gyönyörködjenek a szébbnél szebb mérkőzésekben. Intézetünk nagyon szépen szerepelt a bajnokságokon, mert remek mérkőzésekben minden ellenfelét nagy fölényrel győzte le. Az érmeiket Szomolányi József igazgató úr osztotta ki a győzteseknek és a helyezetteknek, kiemelve a játék jellemnevelő fontosságát. Kitartásra és egymás megbecsülésére, szeretetére buzdította a nemes verseny résztvevőit.

Májusban rendeztük meg a házi törvívó bajnokságokat. A versenyzők között 1. Csák I. VII., 2. vitéz Jankovich F. VIII., 3. Nyul Tóth K. VI., 4. Farkas R. VII. A haladók versenyében 1. Krammer Gy. VI., 2. Tapasztó J. VI., 3. Majoros B. V., 4. Feldmeier T. IV. Szépen szerepeltünk a kerületi kardvívó egyéni és csapat-bajnokságban is. A kardcsapatbajnokságban vitéz Jankovich F., Salamon I., Lehóczky Á., Csák I. összeállítású csapatunk második lett. A tör-egyéni bajnokságban Salamon I. VIII. 2. lett, ugyancsak Salamon 3. lett a kard-egyéni bajnokságban. A kecskeméti középiskolai tör-egyéni bajnokságban Csák I. 3., míg a kard-egyéni bajnokságban vitéz Jankovich lett a harmadik.

Derekas munkát végzett a III. o. táncos csoportja a cserkészek farsangján és a Szociális Misszió kerti ünnepélyén. A csoport magyar táncokat mutatott be nagy sikerrel. A csapat tagjai: Ackermann L., Deák P., Erschen N., Iván A., Katona K., Kiss I., Miklósy Gy., Nád Z., Nóta I., Simon B., Szabó G., Zelky K.

E rövid ismertetésből is láthatjuk, hogy buzgó munka folyt egész évben és tanulóink minden versenyben derekasan küzdve, piarista diákhoz méltó munkát végeztek.

Testnevelő ünnepélyünket az intézet udvarán rendeztük, május 21-én. Műsor: Felvonulás. — Himnusz. — Zenés szabadgyakorlatok. — Műszabadgyakorlat. — Mozgásos torna (III. o.). — Magas korlát (mintacsapat). — Kosárlabda bemutató. — Magyar hiszekegy. — Elvonulás.

8. Rendkívüli tárgyak. Rendkívüli tárgyként a német és francia társalgást, rendkívüli rajzot, vívást, fizikai gyakorlatokat, éneket és zenét tanítottuk. Az utóbbi kettőről az ifjúsági körök működése c. fejezet megfelelő helyén számolunk be.

A *német társalgásban* a kezdő tanulókat ebben az iskolaévben a jelentkezők nagy száma miatt két csoportba osztottuk. Az első csoportba kerültek azok a tanulók, akik először állottak szemben a német nyelvvel és ennek nehézségeivel. Ezeket Mihályi Károly tanár tanította heti két órában. A második csoportba kerültek azok, akik már valamilyen módon tanulták a német nyelvet, de a haladók csoportjába még nem voltak felvehetőek. Ezek Jung Sebestyén tanár vezetésével hetenkint két órában gyakoroltak. A német nyelvben jártas és magasabb osztályú tanulók Mericske Rezső tanár vezetésével a haladók csoportjában voltak. Mindhárom csoportban a tanulók a ma élő »köznyelven« gyakorolták magukat. A társalgás alapját J. Buxbaum Lustiges Alltagsdeutsch c. társalgási könyve alkotta. Ezt a néhol nehéz társalgási nyelvet Fr. Spirago: Scherzrätsel és Kurze Anekdoten gyűjteményével tettük változatosabbá és érdekessé. A hatodik órával járó fáradtságot közismertebb német népdalokkal igyekeztünk enyhíteni. A haladók nyelvkészségüket külföldi diákokkal való levelezéssel is fejlesztették. A két kezdő csoport tagjainak száma: 46, a haladó csoporté: 27.

A *francia társalgást* Mihályi Károly tanár vezette heti két órában. Alapul Camerlynck: France c. könyve szolgált. Az olvasmányok és társalgási gyakorlatok főbb tárgyai: az osztály, lecke, a ház, lakás, a pince, az ebédlő, étkezések. A tanulók száma: 9.

A *rendkívüli rajzot* Szabó István rajztanár tanította, heti két órában. Az V—VIII. osztályból összesen 26 növendéke volt. Tevékenységük ágai: Nagy és kis térforma, csendélet különböző technikával megoldva (ceruza, szén, kréta, tus, aquarell, pasztell stb.); Továbbá linóleummetszés, plakáttervezés, vetületi rajz s ebből elképzelés alapján távlati kép.

A vívást három csoportban tanította Nyitrai Emil testnev. tanár, ökleveles vívómester. *A kezdőknel* csak törvívás szerepelt heti két órában. *A lyuladók* (heti 2 óra) tananyaga: váltókötés, átvitel, kitérő-szúrás, ütések, kötött szúrás, leszorítás, visszaszúrás. *A versenyzők* tör- és kardvívást tanultak heti két órában. Anyaguk: a eseltámadások ütéssel, kötéssel, feltartó-szúrá-ck, gyakorlatok: kardvívásban: a kardvívás iskolája.

Fizikai gyakorlatok két csoportban folytak. Az I. csoportba a VII. o. 23 tanulója tartozott, akik Molnár Sándor tanár vezetésével heti két órában dolgoztak. A végzett gyakorlatok szervesen kapcsolódtak a rendes órák anyagához s a következők voltak: Egyenletes mozgás. A sebesség, út és idő vizsgálata. Változó mozgás, lejtő, szabadosés, Forgatónyomaték; tehetlenségi nyomaték. Az egyszerű és fizikai inga lengésideje. Egyszerű gépek; emelő, lejtő, csigák és csigasorok. Tömegmérés. Sűrűség- és faj-súlymérés. Sípok. A rugalmasság mérése. Tükrök és lencsék törvényei. Prizma: fényvisszaverődés és törés.

A II. csoportban a VIII. osztályból jelentkezett 21 tanuló vett részt dr. Farkas Dénes vezetőtanár irányítása mellett, heti két órában. A tananyaggal kapcsolatos méréseket végeztek hármass csoportokban. Észleléseikről rendszeres jegyzőkönyvet írtak, melyet a vezetőtanár a mérések után átnézett és kijavított, ill. kiegészített: a hibákat a következő órán közösen megbeszélték. Végzett mérések: Vonálas hőkitágulás mérése. Szilárd testek kitérője. Nedvességmérés. Felvett és leadott hőmennyiség. Mágneses lengések megfigyelése. Fajhő, Hőekvivalens mérése izzólámpával. Ellenállás, elektromótoros erő, az áram mágneses és vegyi hatása. Az indukció jelenségei. Elemek előnyös kapcsolása. Hajlékony vezetők mágneses kitérője. Erővonalak. Katódsugarak tulajdonságai. A kristálydetektor működésének tanulmányozása.

9. Tanulmányi kirándulások, meglekintés. Intézetünk ebben az iskolaévben egy nagyobb és több kisebb kirándulást rendezett.

Esztergomi kirándulásunk. Május 5-én reggel fél 8 órakor 38 kisebb-nagyobb kipirult arcú piarista diák várta a Szeged felől jövő gyorsvonatot Messze, Esztergomba mennek kirándulni. Szent István év van. Megnézik az első szent király szülővárosát. A vonat érkezésének jelzésekor a két vezetőtanár: dr. Dallos István és Szilassy Ferenc piarista tanárok utasítására elbúcsúzik mindenki édesanyjától. Beszállás, kendőlobogtatás s vidám nótaszóval Budapest felé.

Cegléd után elhalkul a magyar nóta. Budapesten két órai várakozás van. Ott nem lehet tízóraizni, mert sétálni megyünk. Megnézzük a Berliniteret, a Dumát, Margithúdat s a rakpartot. Tehát elő a hazait...

Fél kettőkor már Esztergomban vagyunk. Az idegenforgalmi iroda egyik vezetője fogad bennünket s elvezet Szent István szállói lakásunkra. Mosa-

kodás, pótétkezés, indulás az ásatásokhoz. A Szent István kápolna gyönyörű freskói, oszlopai, a királyi palota termei a régmúlt idők nagyjait: királyainkat, prímásainkat juttatja eszünkbe. A nagykirályok hányszor tekinthettek le a Dunára s a Garam síkságára. Tele szívtuk lelkünket a mult nagyszerűségével. Az ásatások után a képtárban gyönyörködtünk, majd a Duna partján sétálgattunk. Néztük a folyamóriás méltóságteljes folyását, a pesti hajót s a tulsó partot, amely a mienk volt és a mienk lesz.

Május 6-án már korán talpon voltunk. Tokodra mentünk megnézni az üvegyárat. Láttuk a keverő helyiségben az üveg nyers anyagait. Érdeklődéssel nézegettük a fúvóban a készülő villanylámpa üvegeket, vizes kaucsókat, poharakat. Láttuk a csiszolást s a csomagolást. Az üvegyár kintijában ebédeltünk. Utána Dorogra sétáltunk át.

Dorogon a föld mélyéből kibányászott fekete gyémánt földszíni útját néztük meg. Láttuk a szénesztályozót, a tojásszén gyárat, a lepároló telepet, a villanygyárat. Megbámultuk az 1500 C fokú cseppfolyós karbidot. Dorogi kirándulásunk nem lett volna teljes, ha meg nem nézzük a gyönyörű bányatelepi templomot és az eucharisztikus ünnepekre készülő bányászoltárt. Majd a bányász altisztek kultúrházát néztük meg s gyönyörködtünk Harangi híres freskóiban.

Késő délután van. Fáradtak vagyunk. Vissza Esztergomba.

Május 7-én a Bazilikát néztük meg először. A Bakács kápolna, a gyönyörű oltárképek, szobrok, fafaragások, a hatalmas méretek lenyűgöző hatása sokáig ott tartott bennünket hazánk legnagyobb templomában. Majd a kincstárban gyönyörködtünk.

Ezután következett kirándulásunk legszebb és legfélelthetlenebb élménye. Háromnegyed 1 órakor kihallgatásra mentünk Magyarország hercegprímásához. Dallos István dr. tanár úr néhány keresetlen szóban megköszönte a nagy kitüntetést, a kihallgatást. Kifejezte a tanári kar és az ifjúság hódolatát, ragaszkodását, az eszményképe a hercegprímás úrhoz és kérte a főpásztort, hogy áldja meg a tanári kart és az ifjúságot.

! A bíboros főpásztor a következő beszédet intézte hozzánk: »Örömmel jöttem közétek Kecskemét, az Alföld katolikus és magyar ifjúságához. Mint tanárokat mondtátok: hazafiságot jöttetek tanulni. Jól jegyeztétek meg, vésztétek szívetekbe, hogy a népek nagy harcában csak két dologra számíhattok, a hazára és az Istenre. Itt Esztergomban, Szent István városában erősödjön meg még jobban bennetek a magyar haza szeretete. De ma sokszor csak a haza szeretetét tanítják az emberek. Ne felejtsetek el, hogy a piarista atyák nemcsak a haza, hanem az Isten szeretetére is tanítanak benneteket. Lelketeket hassa át az Isten szeretete, különösen most, amikor annyi ember hozzánk fog jönni, hogy velünk együtt imádják az Oltáriszentségben jelenlevő Úr Jézust s hitet tegyen katolikus volta mellett. A Jó Isten adjon nek-

tek erőt, kegyelmet, hogy a piarista atyáktól belétek nevelt Isten szeretet megmaradjon s erősödjön bennetek. Erre adom főpásztori áldásomat.«

Az áldás után még egy negyed óráig elbeszélgetett a bíboros főpásztor a tanárokkal és a fiúkkal a kirándulásról és az Eucharisztikus Kongresszusról.

Délután gyorsan eljött az 5 óra. Felszálltunk a bécs—budapesti hajóra. Sokáig elmerengtünk az egyre távolodó Esztergomról, ahol három kedves napot töltöttünk, ahol annyit láttunk s ahol olyan jól éreztük magunkat.

Garam, Ipoly, Szob, Dömös, Visegrád egymás után tárták ki előttünk fenséges panorámájukat. Régi dicsőségek — régi magyar nóták hangzottak fel eblőn a festőies szorosban. Nagymaroson kedves vendégek szálltak fel hajónkra. Mikos József dr. és Szemes Ferenc váci piarista tanárok jöttek elénk s kedvesen magyarították a fiúknak a tájat és a vidéket. Vácott elbúcsúztunk kedves vendégeinktől. Gyorsan közeledett szép fővárosunk. A fiúk nem győztek betelni a tündéri látvánnyal. A csillagos égbolt egybeolvadt a Sváb- és Gellért-hegy csillogó lámpáival. A kivilágított jánoshegyi kilátó, Citadella, Királyi vár, Halászbástya, Országház, Bazilika, a Dunapart csodás képe lelkünk mélyébe hatott s büszkeséggel töltött el bennünket.

A hajóállomásról egyenest a pályaudvarra mentünk, hogy visszatérjünk kedves otthonunkba, Kecskemétre.

38 piarista diák szeretettel, hálával gondol vissza a szép napokra s hálájukból font csokrot odaadják szüleiknek s mindazoknak, akik lehetővé tették számukra, hogy ezen a szép kiránduláson résztvehettek és azokat a szép dolgokat láthatták.

Dr. Dallos István.

A Kecskemét környékére tett egynapos kirándulások célja a környékismeret és az üdülés volt.

Az I. A) osztály tanulói Szikrai Ferenc osztályfőnök és Dallos István dr. tanár kíséretével május 19-én Bugacra rándultak ki. Az I. B) oszt. tanulói Erczbrucker Aladár osztályfőnökkel és Tihanyi Tibor dr. tanárral ugyanezen a napon Kisnyírben voltak. A II. A) és B) osztály együttes kirándulása Tiszaug—Szikra megtekintésére május 19-én Jung Sebestyén és Meskó Lajos osztályfőnökök, továbbá Szilassy Ferenc tanár felügyelete mellett folvt le. A III. osztály május 14-én Ongrádi József dr. osztályfőnök, Nyitrai Emil és Tihanyi Tibor dr. vezetésével Fehértóra rándultak ki. A IV. osztályosok Mericske Rezső osztályfőnökkel és Jung Sebestyén tanárral május 5-én Budapest nevezetességeit tekintették meg. Az V. o. tanulói május 10-én Oláh Imre osztályfőnök, Jung Sebestyén és Mihályi Károly tanárok vezetésével Fehértón voltak. A VI. osztály május 12-én Dallos István dr. és Oláh Imre tanárok felügyelete mellett Szikra környékét tanulmányozta. A VII. oszt. tanulói Nyers Lajos dr. osztályfőnök és Jung Sebestyén tanár vezetésével máj. 14-én Fehértóra rándultak ki. A VIII. osztályosok Farkas

Dénes dr. osztályfőnök, Jung Sebestyén, Nyári István, Ongrádi József dr. és Tihanyi Tibor dr. tanárokkal máj. 8-án Köncsög környékére tettek kirándulást.

Egyes órák keretében a tananyaggal kapcsolatban a IV. o. tanuló Szilassy Ferenc tanár vezetésével a különféle gyárakat (vasgyár, gyufagyár, konzerv-, jég-, szeszgyár, Bende-ecetgyár, Kovács és Jávorka-szíkvízgyár, Platter-gyár), továbbá a városi villanytelepet és a kecskeméti Földregézési Intézetet látogatták meg. A VI. osztályosok Dallos István dr. felügyelete mellett megtekintették a Benedek-baromfitelep üzemét. A VIII. osztály tanulói Farkas Dénes dr. tanár vezetésével a városi villanytelepet, a jéggyárat és a gimnázium központi fűtőberendezését tanulmányozták.

Madarak és Fák napja. *Természetvédelem.* Május 24-én az egész ifjúság kivonult a Szolnoki Nyomásra s ott Dallos István tanár a természetvédelemről beszélt. Kiemelte a fák védelmét, különös tekintettel Kecskemét helyzetére. Vázolta az éneklő madarak nagy hasznát a gyümölcsösökben. Végül lendületes szavakkal buzdította az ifjúságot, hogy amit órákon tanultak, azt gyakorlatilag is valósítsák meg a szabad természetben.

Oktatófilmek. A mult tanév tapasztalatai alapján az idén is bevezettük a filmek rendszeres használatát. A filmek anyagát a tanmenethez alkalmazkodva választottuk meg. A második tanév tapasztalatai alapján nyugodtan állapíthatjuk meg, hogy az oktatófilmek igen jó szemléltetési eszköznek bizonyultak még akkor is, ha bemutatásuk nem megfelelő napra esett. A tanmenetet úgy beosztani, hogy a kiválasztott film mindenkor a megfelelő órán peregjen le, nehéz dolog, mert ezt nagyon megzavarják közbejött, előre nem látott szünetek és egyéb akadályok, amelyek következtében némelykor vagy a megfelelő idő előtt, vagy utána kell a filmet bemutatni. Ez a körülmény a tanítás menetét zavarja, s részben a magyarázat vagy részben a feleltetés rovására megy. Erre való tekintettel helyesebbnek kell tartani a filmek bemutatását az ismétlések idején is, amikor a tanár a tanítás menetén jobban tágíthat. A diák ez által a tananyagról teljes képet kap, s jobban be tud számolni a látottakról, mert így ismerete jobban ki van egészítve a tanultakkal.

Ezzel kapcsolatban azt is meg kell említeni, hogy a filmek nagy része nem tartozik szorosan a tanítás anyagához, hanem azzal csak némileg áll összefüggésben.

Annai hatása azonban minden filmnek van, hogy a diákok tárgyköri ismeretét gyarapítja és a tárgyak iránti érdeklődésüket, munkakedvüket fokozza.

Ebben a tanévben 20 filmet pergettünk le. Tárgykörök szerinti megoszlásuk a következő: földrajzi: 13, ásványtani: 3, geológiai: 1, egészségügyi: 3. Ezek közül 15 filmet többször is bemutattunk.

Ha az Oktatófilm Kirendeltség 1—2 év múlva még nagyobb filmkészlettel rendelkezik, könnyű dolga lesz a tanárnak. (Sz. F.)

10. Az iskola és a szülői ház. Nevelésünk a szülői ház hathatós támogatásában érhet célt. A szülők nevelőtársul fogadtak bennünket, elfogadták célunkat, amikor fiaikat a mi iskolánkba írták. Kérjük őket, szorítsák otthon is gyermekeiket több rendre, pontosságra, kitartásra, készségesebb engedelmességre. Nem válhat senkinek javára, ha sokat kószál az utcákon: ha a szülői házban akár felnőttek, akár pajtásai körében gyermek létére lakodalmazik; ha tesz-vesz, csak ép a tanulást, a kötelességet tekinti mellékfoglalkozásnak; ha szinte állandóan elvan a szülői háztól. Az iskola t. i. csak második, de nem kizárólagos otthona a diáknak; a gyermek természetes és elsődleges nevelője, érlelője, ápolója a család; az apa és az anya. A gyermek otthoni gondozása pedig legyen állandó; ne csak akkor álljunk sarkunkra, amikor már megvan a baj, mikor is fenyítés után megint magára hagyjuk az ártatlant, és mehet, megy is minden a régiben. Legyen ez a gondozás megfontolt és elyszerű: ne jó- vagy rosszkedvünk arányában, hanem viselkedésének megfelelően kezeljük fiunkat: legyünk hozzá igazságosak. Vagyis kis hibáért, pl. a pajkosságért ne büntessük nagy szóval, viszont el ne nézzük erkölcsi vétségét, a hazugságot, alattomoságot, dologkerülést, rosszindulatot. Neveljük takarékoszágra, testi-lelki értékeinek megbecsülésére, jószívűségre, illő önérzetre, önbizalomra, önzetlenségre, egyenességre, bátorságra. Neveljük elsősorban példánkkal.

A szülői fogadóórákon a gyermek iskolai magatartásáról, hibáiról és jó tulajdonságairól kérünk felvilágosítást és tanácsot. Mégpedig idejében, nem az elbíráló értekezletek előtt vagy az év legvégén.

Az iskolai évben két szülői értekezletet tartottunk. Az elsőn Mericske Rezső tanár tanulóink legszokottabb hibáiról és orvoslásuk módjáról értekezett, dr. Dallos István tanár pedig egy-egy nagyobb kirándulás biztosítására, apró takarékoszágra buzdította szülők révén a tanulókat. A második szülői értekezleten Bozzay Zoltán c. tanker, kir. főigazgató, ny. gimn. igazgató tartott vetítettképes előadást az iskolaszanatóriumokról.

11. Iskolánk és volt tanítványaink. Öregdiákjaink Egyesülete: a Keeskemeti Piarista Diákegyesület 1925-ben alakult. Célja: »a hazaszeretet, a keresztény kultúra és az összetartozás érzésének ápolása; a keeskemeti piarista gimnáziumnak és intézményeinek erkölcsi és anyagi támogatása; a gimnáziumba járó s onnan a főiskolákba került tanulóifjak istápolása; a gimnáziumba járó tanulók munkakedvének fokozására pályatételek kitűzése és jutalmazása. E cél elérése végett nyilvántartja a gimnázium volt növendékeit és figyelemmel kíséri pályájukat; kegyelettel őrzi a meghalt iskolatársak emlékét, s arra törekszik, hogy a hősi halált haltak emlékét méltóképpen megörökítse; gyűléseket, előadásokat, felolvasásokat tart, ki-

rándulásokat rendez, s a gimnáziumban rendezetteket támogatja; alapítványokat, öszdöndíjakat és diákjóléti intézményeket létesít. Közgyűlésein kegyelettel eleveníti fel az intézet egy-egy tanárának vagy jelesebb volt tanítványának emlékét.«

Egyesületünk az év folyamán a régi hűségben és szeretetben részesítette erkölcsi és anyagi támogatásban gimnáziumunkat és ennek ifjúságát. Erről a támogatásról a pályadolgozatok elbírálásáról felvett jegyzőkönyvben, továbbá a jutalmazásokról és segélyekről szóló fejezetben adunk számot.

Az egyesület vezetőségének megbízásából dr. Labancz Ferenc tb. tanácsnok, főispáni titkár mint a Diákegyesület titkára levélben kereste meg azokat az öregdiákjainkat, akik városunktól távol élnek és az egyesületünkbe való belépésre szólította őket. Így tagtársaink száma jelentősen megnövekedett. Az új tagok sorában tiszteletbeli tagokul választottuk: *dr. Kornis Gyula* m. kir. titkos tanácsos urat, a képviselőház elnökét, *dr. Balanyi György* egyet. rk. tanár, gimnáziumi igazgató urat, *dr. Gerinczy Pál* premontrei prelátus, gödöllői kormányzó-perjel urat, *Hannig István* urat, a Kegyes-tanítórend javadalmainak főkormányzóját, *dr. Jászai Rezső* tanügyi főtanácsos, Kat. Középiskolai főigazgató urat, *dr. Kisparti János* tanker. kir. főigazgató urat, *vitéz dr. Marosy Ferenc* követségi tanácsos urat (London), *dr. Sík Sándor* költő, egyet. tanár urat.

Elhatározta az elnökség, hogy megalakítja a Diákegyesület ifjúsági csoportját (DICs).

Végül emléktáblát emelt *Erdősi Imre*, a branyiszkói hős emlékére a róla elnevezett utcában.

Erdősi Imre 1861—1878-ig a helybeli Kegyes-tanítórendi ház főnöke volt: példaadó pap, a rendház és a külső gazdaság fáradhatatlan sáfárja, a rendi kispapok katonalelkű nevelője. Izzó hazaszeretete, tekintélytartása, alázatossága, jószívűsége, fennkölt lelkülete átsugárzik az idők távolán. Városunkban élnek még boldogok, akik gyermekkorukban láthatták, akik atyai jószágáhtan vagy jótéteményeiben részesedtek. *Özv. Kovács Istvánné* nagymasszony, *Kiss József* ny. tanító úr hű és boldog emlékezetük kincsesházából szolgáltatottak rendelkezésünkre adatokat gyermekkorunknak, életüknek hősről.

Ezekből az adatokból és a Rend hivatalos megemlékezéseiből kitűnik, hogy a branyiszkói hős a magyar szabadságharc vérkeresztsége után is jó volt és nagy volt; tiszt volt és vonzott; szeretett és nagy maradt. Isteni küldetését nem feledte, ehhez akart egész életében méltó lenni. Régi magyar.

Az emléktábla leleplezése június 5-én, pünkösd napján történt. Az ünnepélyen megjelent *vitéz Szotyori Nagy Gyula* tábornok, *dr. balásfalvi Kiss Endre* Kecskemét th. város polgármestere, *Kovács Sándor* pápai prelátus-plébános, *Sándor István* országgyűlési képviselő, *vitéz nemes Kovács*

István alezredes, vitézi székkapitány, Szőke Kovács János testnevelési főfelügyelő, Halmi Lajos pénzügyigazgató, dr. Geszthelyi Nagy László, dr. Sárközy Jenő kormányfőtanácsosok, Dékány László v. felsőházi tag, dr. vitéz Márkus Ferenc, az Ügyvédi Kamara elnöke, dr. Szabó József rendőrtanácsos, a rendőrkapitányság h. vezetője, Gombkötő Antal tanügyi főtanácsos, Bakay Gábor MÁV állomásfőnök, dr. Páthy János kollégiumi igazgató, Barcza József és dr. Hajnóczy Iván kereskedelmi isk. igazgatók, Berkes Gyula felső mezőgazdasági isk. igazgató, Fuderer József reáliskolai igazgató, Mures Géza, az Orsz. Faragó Béla árvaház igazgatója, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének képviselőjében dr. Szabó Józsefné ügyv. elnök és dr. Magyar Józsefné. Kivonult az ünnepélyre a Frontharcos Szövetség kecskeméti csoportjának díszszakasza Márk Flórián vezetésével.

Az ünnepség a Diákegyesület évi közgyűlése után fél 11 órakor kezdődött. Az egyesület tagjai dr. Zimay Károly elnök és dr. Szabó László ügyv. elnök vezetésével gimnáziumi fúvószenekarunk kíséretében vonultak a gimnáziumból az ünnepség színterére. A gimnázium énekkara a Hiszek egyet énekelte, majd Szomolányi József igazgató mondott ünnepi beszédet és megkérte Kecskemét város polgármesterét az emlékmű átvételére.

Dr. Kiss Endre polgármester a következő szavak kíséretében vette át az emléktáblát:

— *Meghatódva állok is az árnyékból előcsillamló Jekete emléktábla előtt. Új színt, új emléket jelent ez a tábla. Emlékből áll itt és hirdeti egy hős nép, hős honvéd és magyar ember emlékét. Hirdeti a lélek erejét, amely halhatatlan. A lélek ereje, hitének ereje tudja győzelemre lelkesíteni a magyar katonát. Jó, hogy itt van, itt áll ez az emléktábla, mert el-elsuhan mellette egy világforgalom autója, hátha megáll a tábla előtt, amely hirdeti a magyar lélek nagyságát.*

— *Szent István szent évében került a tábla ide, a hősnek az emléke pedig hirdeti a szentistváni állameszmének csodaerejét, hirdeti azt az eszmét, amely hősokeket és katonákat tudott nevelni. Olyanokat, akik nem tántorodtak el a szentistváni gondolatától.*

— *A régi nyitrai és selmeci táblák elpusztultak, azt összetörték, de fel jognak támadni, mert Kecskemét ifjúsága ennél a táblánál keres és merít erőt, fogadalmat és hitet, mert Szent István eszméje össze fogja fogni, feltámasztja az elszakított részeket.*

— *Ezen a helyen kérem Kecskemét népét, minden rendű és rangú ifjúságát, ha itt a tábla előtt elntegy, szenteljen egy pillanatot és tegyen fogadalmat, hogy Erdősi Imre halhatatlan nagy példáját követi, ha eljön az idők teljessége.*

ERDŐSI IMRE

a branyiszkói hős
1861-1878-ig a kecskeméti
kegyesrendi ház főnökének emlékére.

Honvéd lesz a diák, a tanár halad élen a harcban,
Szent zászlója kereszt, veszhet-e így a haza?

Befejezésül gimnáziumunk fúvós-zenekara játszotta: *Szép vagy gyönyörű vagy Magyarország...*

Az énekkart *dr. Ongrádi József*, a zenekart *dr. Tihanyi Tibor* tanár vezényelte. Az emléktáblán olvasható vers *Meskó Lajos* tanártársunk szerzeménye

Hálásan emlékezünk meg itten azokról, akik nagylelkű hozzájárulásukkal az emléktábla megvalósítását lehetővé tették. A fekete svéd-gránit emléktáblát Diákegyesületünk *egy magát megnevezni nem akaró lelkes tagja* adományozta; a *Diákegyesület* 100 P-t ajánlott meg az emlék létesítésére, a *Kegyes-tanítótrend főnöke* díszes villanylámpát adományozott az emléktábla fölé. Az emléktábla keretét *Rusz Ervin* építész-mérnök, *Szabó István* gimnáziumi rajztanár és *Imre Gábor* iparművész-tanár tervezte.

*

Öregdiákjaink közül a következők keresték fel az isk. év folyamán az Alma Matert:

Harminczéves érettségi találkozóra jöttek össze az 1907-ben érettségizettek 1937. szept. 5-én. Megjelentek: Ballus Tivadar jószágigazgató, vitéz Márkas Ferenc dr. ügyvéd, Rapcsányi István dr. rendőrkapitány, Szimák Ferenc dr. gimn. tanár, Szimon István dr. rendőrőtanácsos, Tihanyi Béla dr. kegyesrendi vagyongondnok.

Ugyancsak *30 éves találkozóra* jöttek jún. 4-én: Chiovini Béla KGV forgalmi főnök, vitéz Szabó Mihály dr. árvaszéki ülnök, Bencsik Sándor dr. ügyvéd, Flóznik Lajos dr. pénzügyi tanácsos, Nyári István kegyesrendi tanár, Papp Mihály dr. miniszteri számvevősegi tanácsos és Szira Béla dr.

20 éves érettségi találkozóra jöttek jún. 19-én: Balla Sándor dr. orvos, Beke Kálmán dr. aljegyző, Farkas Ferenc dr. ügyvéd, Jelenits István dr. árvaszéki ülnök, Kemény Jenő dr. orvos, Labancz Ferenc dr. tb. tanácsnok, Mészáros Ferenc tisztviselő, Ottó István végrehajtó, Szigeti József kereskedő, Virágh Imre dr. pénzügyi titkár.

1937. jún. 27-én a következő *10 éves találkozók* jelentek meg: André László gyógyszerész, Balogh Ferenc piarista igazgatóhelyettes, Bálint Emil dr. MÁTEOSz tisztviselő, Baranyi István dr. orvos, Gaál Dezső dr. fogalmazó, Deák Béla tisztviselő, Kisasszony Kázmér dr. tb. fogalmazó, Kovács Lajos dr. hírlapíró, Nagy Gyula főhadnagy, Nagy Imre gyógyszerész, Nemere Gyula dr. orvos, Szabó Miklós dr. ügyvédjelölt és Zellhofer János piarista tanár.

12. Pályázatok jutalmazása. A pályadolgozatok eredményéről az intézetek június hó 11.-én megtartott záróünnepélyén felolvasott jegyzőkönyv számol be:

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

a kecskeméti kegyestanítórendi róm. kat. gimnáziumban kitűzött pályázatok elbírálása végett 1938. évi május hó 13-án megtartott gyűlésről.

A tételket megállapító bizottság az 1937. évi december hó 15-én tartott gyűlésen 17 tételre tűzött ki pályadíjat.

A határidőre beérkezett 49 pályamunka és 18 rajzpályázat. Bírálói: Kovács Sándor prelátus-plébános. főesperes, Bagi Lajos javadalmi hiv. ügyvezető, Bende Sándor dr. takarékpénztári igazgató. Csorba János gyógyszerész, Dömötör Lajos dr. ny. h. polgármester, Dömötör László dr. kir. közjegyző, Fejér József tanácselnök, Füredi Lajos dr. városi tanácsnok, Gáspári Lajos ny. reáliskolai igazgató, Harkay Béla városi főjegyző, Harkay József törvényszéki tanácselnök, Hegedűs Ferenc dr. ügyvéd. Horváth Ödön dr. főszerkesztő, Labancz Ferenc dr. főispáni titkár, Liszka Béla dr. városi tanácsnok, Nyúl Tóth Pál dr. h. polgármester, Sváb Kovács István földbirtokos, Szabó Iván dr. főgondnok, kormányfőtanácsos, Szabó József dr. rendőrfőtanácsos, Szabó László ny. törvényszéki tanácselnök, Szeley Imre dr. kir. ügyész, Tassy József dr. egészségügyi főtanácsos, a Kecskeméti Orvosi Kamara elnöke, Winkler István takarékpénztári cégvezető-főkönyvelő, Zimay Károly ny. polgármester és a gimnázium tanári testületének tagjai.

1. Kecskemét th. város közönsége által alapított »Széchenyi-díj«-ra, amelyre csakis kecskeméti születésű ifjak pályázhatnak, a bizottság a következő történelmi tételt tűzte ki: *Szent István intelmeinek tanulságai a mai magyar diák számára.* Két pályázat érkezett.

Az »István király árva népe« jeligés pályamű gondolkodást és hozzáértést árul el. Kár, hogy a dolgozatnak csak egy részét szenteli a szoros értelemben vett tárgynak. Munkája 15 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Szabó Pál VIII. o. t.*

A »Hol vagy István király...« jeligés pályamű főforrása Karácsonyi módot választotta: sorra veszi az intelmek egyes pontjait és azokból vonja le a gyakorlati tanulságokat. Hiányzik a megfelelő szempontokból való rendezés és magasabb áttekintés. Amit azonban nyújt, az tele van jóindulattal, a szép eszmék iránti tüzes lelkesedéssel. 10 P. jutalomra érdemes. Szerzője: *Boksányi Nándor V. o. t.*

2. A »Casino-díj«-ra kitűzött tétel: *Nyelvvédő teendők Kecskeméten.*

A »Használni kell a szót s akkor megéled« jeligéjű pályázat alapos irodalmi tanulmányozáson és az életből gyűjtött anyagon épül fel. A nyelvhibák megítélésében helyes alapelveket vall, így megbecsüli a tájnyelvi sajátságokat. A teendők fölvetésében pedig gyakorlatias, több életrevaló

javaslatot tesz. Értékét kissé elhomályosítja, hogy kevésbé áttekinthető; a különféle rendű hibák nem különülnek el világosan. 20 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Takács Pál VII. o. t.*

A »Nyelvében él a nemzet« jeligés pályamunka inkább a nyelvvédelem elvi megalapozását dolgozta ki; ebben viszont sok értékes gondolatot ad. A nyelvjárás ismertetésén (és igen helyesen: védelmén) kívül a kecskeméti helyzettel alig foglalkozik, csak általánosságban hirdet harcot az idegen szavak és kifejezések ellen. Előadása hosszadalmas, száraz, néhol idegenszerű, sokszor nem szabatos. Részletekben megnyilvánuló értékeiért és lelkesedéséért 10 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Götz Imre VII. o. t.*

3. A »Zsiga-díj« ezévi tétele: *Elfogadhatja-e a művelt ember az Oltári-szentség tanát?* Négy pályázat érkezett.

A »Bátran és híven« jeligés mű szerzője becsületes, alapos munkát végzett. Forrásaira mindig pontosan utal. Kár, hogy nem bízik szava erejében s olyankor is idéz, mikor maga beszélhetne. Külső kiállításában némi sietség látszik. Egyébként a tételt ez a szerző oldotta meg legjobban. 20 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Lehóczky Árpád VIII. o. t.*

A »Dum spiro, spero« jeligés pályázat 37 oldalon bizonyítja az Oltári-szentség valóságát. Túlságosan ragaszkodik forrásaihoz. Sehohsem utal, mit honnan vesz. Dícséretes, hogy jól ki tudta választani a megfelelő hatásos részleteket. A bizonyítások menetét saját eszén is átszűri. Jutalma 15 P. Szerzője: *Siposs László VIII. o. t.*

A »Vinculum Caritatis« jeligével ellátott dolgozat nagy elmélyedésről és iparkodásról, nem közönséges stílusérzékről és probléma-oldó készségről tanuskodik. Eszmei és formai szépségei helyenkint egyenesen meglepőek. Kár, hogy a szerző nem osztja mondanivalóját fejezetekre és sehol sem hivatkozik forrásaira, melyeket pedig bőségesen felhasznált. Mindezeket összegezve, 15 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Romvári Illés VIII. o. t.*

Az »Eucharisztia« jeligés mű szerzője kezenetes hangon szép mondatokat ír az Oltáriszentségről. Bizonyítékai külsőségesek és épen ezért nem döntő erejűek, legfeljebb a lehetőségekre mutatnak rá. Nem támaszkodik adatokra és belső érvekre. Inkább jámbor buzdítás, mint meggyőző értekezés. Látszik, hogy kutató munka elől a lírához menekült. Dícséretet nem érdemel.

4. A »Horváth Döme-díj«-ra *Szent István alakja legújabb irodalmunkban* című tételt tűzte ki a bizottság. Nem akadt pályázó.

5. A »Pózna-díj«-ra kitűzött történeti tétel címe: *Szent István, az egyházszervező.* Négy pályázó dolgozott.

A »Kettős szentév« jeligés pályamunka kerek egészet alkotó dolgozat. Nem hiányzik belőle a teljességre való törekvés, mondanivalóit gördülékeny előadásban vonultatja el. Régebbi irodalmi munkákra támaszkodik,

s ebből magyarázható néhány tárgyi vonatkozású eltérés. 15 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Legeza István VI. o. t.*

A »Hic amor, haec patria est« jelíges mű Hóman—Szekfű Magyar Történetére építi fel mondanivalóját; Hóman előadását többé-kevésbé híven követi, helyenkint azonban elfeledte kitenni az idézőjelet. Szerkezete nem elég világos, a feldolgozás előtt nem gondolta át a rendezésre váró anyagot. Jutalma 10 P. Szerzője: *Götz Imre VII. o. t.*

A »Dum spiro, spero« jelíges dolgozatnak címe hibás. Ennél még nagyobb baj, hogy hiányzik dolgozatából a kellő elmélyedés, egységes felépítés, továbbá a szabatos és magyaros megfogalmazás. A dolgozatot oda nem vágó eszmefuttatások és téves megállapítások tarkítják, stílusa dűcögős, helyesírása hibás. Jutalmat nem érdemel.

A »Ho. vagy István király...« jelíges pályamű főforrása Karácsonyi János munkája volt, dolgozatának javarészét ebből merítette, helyenkint szószerint is, mindamellett azonban nem is említi Karácsonyi nevét és művét a források között. A témát adatszerűen dolgozza fel, hiányzik belőle a szorosabb kapcsolat, a felsorakoztatott adatok jelentőségének lemerése, vagyis éppen Szent István jellemzése. Említést nem érdemel.

6. *A róm. kat. Egyházközség díjára kijelölt tétel: Mennyiben helyes és miélyn téved a hitlerizmus?* Egy dolgozat érkezett »Ne higgy magyar a németnek« jelíggel. Szerzője a téma felszínén mozog s a hitlerizmus elvi részéről nem mond semmit, bár feladata ez lett volna. Felületes és kevés munkát végzett. Felsorolt forrásműveit nem olvasta el, hanem csupán egyikét cikk alapján dolgozott. Az egészen kapkodás látszik; jutalmat nem érdemel.

7. *Az esztétikai tétel címe: Raffael vallásos tárgyú festményei.* Beérkezett két dolgozat.

Az »Ars longa, vita brevis« jelíges bő forrástanulmányok alapján készült. Kimerítő, ügyes, élvezhető stílusú. 20 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Bende Ervin VII. o. t.*

8. *Költői tétel volt: Kecskemét életével vagy történetével kapcsolatos szépirodalmi alkotás versben vagy prózában.* Beérkezett 8 prózai és 1 verses pályázat. Ezek közül feltétlenül első a »Labor omnia vincit« jelíges munka. Egész kis regény, mely Katona József életéből veszi tárgyát. Forrásait alaposan tanulmányozta, van beszélő, előadó és jellemrajzoló tehetsége. Jutalma 20 P. Szerzője: *Szentirmay György VII. o. t.*

Kiemelkedő pályamunka a »Sors bona nihil aliud« jelíges elbeszélés, jutalma 10 P. Szerzője: *Götz Imre VII. o. t.*

Úgyancsak 10 P jutalmat érdemel a »Már elhagytak mindenek« jelíges pályázat. Szerzője: *Horváth Ferenc VII. o. t.*

Dícséretet érdemelnek a következő dolgozatok:

- »Hej Rákóczi...« jeligéjű, szerzője: *Nyul Tóth Károly VI. o. t.*
 »Krisztus országa« jeligés. Szerzője: *Offenbecher György VII. o. t.*
 »Mert ők meglátják az Istent« jeligével; szerzője: *Tóth Géza VII. o. t.*
 »Faber est« jeligéjű. Szerzője: *Szentirmay György VII. o. t.*
 »Jó szerencse, semmi más« jeligés. Szerzője: *Offenbecher György*

VII. o. t.

Egyetlen verses pályázat is befutott, »Emlékezzünk« jeligével. Kedves dicsérő ének a Sikari Kovács és a Czollner-családról. Verselése elég jól folyó, Himfy-hangulatot áraszt. Dícséretre érdemes. Szerzője: *Legeza István VI. o. t.*

9 *Latin irodalmi tétel*: Lüttichi Alger, a XII. században élt egyházi írónak az *Oltáriszentségről* írt művéből fordítás. 5 munka érkezett.

Első helyen kell említeni »Aki Istenben bíz, nem csalatkozik« jeligés fordítást. Értelmes, jól átgondolt munkát végzett. Lehetőleg ragaszkodik a szószerint való átültetéshez. Néhány hibát ejt ugyan, de nagyobbrészt jó, sőt nem egyszer élvezetes fordítást nyújt. Jutalma 20 P. Szerzője: *Szabó János VII. o. t.*

Komoly törekvésre vall a »Dum spiro, spero« jeligés munka. Több helyen nem értette meg a szöveget. Néhol ragaszkodik a hű fordításhoz, más helyeken viszont egész magyarosan szólaltatja meg az író. 15 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Börönte István VII. o. t.*

Gyenge, de komoly szorgalomra valló fordítást nyújt a »Vivat Deo de Deo« jeligés pályázat. Általában szószerint fordít, de e mellett iparkodik visszaadni magyarosan is a szöveget. Hátrányára billenti a mérleg serpenyőjét, hogy elég sok helyet, kellő megértés hiányában, félrefordított. Dícséretre érdemes. Szerzője: *vitéz Szabó Mihály VII. o. t.*

A »Tu es Petrus« jeligéjű fordítás pongyola. A fordító nem nézte meg, mit mond a szöveg, hanem sokszor azt írja le, amit az eredetiből kiolvasni vél. A fordítás magyarosságának a szöveghűség vallja kárát. Munkája dícséretet érdemel. Szerzője: *Kovács János VIII. o. t.*

A »Credo, spero« jeligés fordításon nem érzik meg a komoly, elmélyedő munka. A szöveget többnyire nem értette meg, más helyeit félre értette és félre fordította. Figyelmetlenül készült, említést nem érdemel.

10. A görög nyelvből feladott tétel Jeruzsálemi Szent Cirillnek *Katecheseis* c. munkájából a keresztség szentségének kiszolgáltatásáról szóló rész műfordítása volt. Beérkezett 4 pályázat.

A »Mia, alla leaina« jeligés pályamű szerzője értékes komoly munkát végzett. Szöveghűség és magyarosság szempontjából egyaránt megfelelő. A nehezebb helyeknél is a szövegbe illő fordítást adott. Jutalma 15 P. Szerzője: *Lázár Akos VII. o. t.*

A »Szótéria« jeligés pályázat szerzője szintén jó munkát végzett. Hi-

bája, hogy több helyen a szöveghűség kedvéért túlságosan ragaszkodott a görög szöveghez és a szótárban található szavakhoz. 10 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Kósa László VIII. o. t.*

A »Christos basileuei« jeligés fordítás szerzője több helyen súlyos hibát követ el, mivel nem rendelkezik biztos nyelvtani tudással. Dícséretre érdemes. Szerzője: *Kovács János VIII. o. t.*

A »Távozz sátán« jeligés munka gyönyörűen megszerkesztett, tudással nem rendelkezik, sem fordítani nem tud. Dícséretet nem érdemel.

11. *Természetrajzi* pályázatunk címe: *A vitaminok szerepe a természetben*. Heten pályáztak, csaknem mindegyik komolyan dolgozott a siker érdekében.

A »Sors bona nihil aliud« jeligés munka gyönyörűen megszerkesztett, nagy gonddal és igyekezettel elkészített mű, szerzőjének vas szorgalmáról és éles eszéről tanúskodik. Nagy figyelemmel osztályozza és részletezi a vitaminokat, ismerteti felfedezésüket, az egyes vitaminok kimutatását s ezzel kapcsolatban szerepét. Munkáját szép ábrák díszítik. Méltó a 20 P jutalomra. Szerzője: *Takács Pál VII. o. t.*

Az »Ave Maria« jeligés pályamű igen terjedelmesen és kimerítően ír a vitaminok szerepéről. Bevezető részében kiemeli Szent-Györgyi professzor érdemével együtt a magyar orvostudomány fejlődését, továbbá a vitaminok jelentőségét az égfolyamatokkal kapcsolatban. Különösen sokat foglalkozik a C-vitaminnal. A nagy igyekezettel írt munka arról tanúskodik, hogy szerzője elejétől végig önállóan dolgozott. Talán épen ennek a túlbuzgóságnak tulajdonítható, hogy pályázatának befejező részében téved. 15 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Dollák Zoltán II. o. t.*

A »Non multa, sed multum« jeligés pályamű elég részletesen ismerteti a vitaminok hatását. Bevezető részében kiemeli, mi vezette az orvostudományt a vitaminok felfedezésére. Úgyesen állítja párhuzamba a vitaminok és hormonok hatását. Munkája nagyobb értékű volna, ha nem támaszkodna túlságosan idézetekre. 10 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Nagy Ferenc VI. o. t.*

»Harmatcsepp, virágszál hirdeti nagy kezéd alkotásit« jeligés pályázat semmivel sem marad az előző mögött. A szerző röviden írt, de velősen. A vitaminok szerepét tömören foglalja össze. Nagy gonddal részletezi az egyes vitaminok jelentőségét, főleg a csecsemő- és gyermeknevelés terén. Foglalkozik a vitaminok hatásaival; okos megállapításai és észrevételei igen kellemesen hatnak az olvasóra. A tételt szakszerűen törekedett kimeríteni. Kár, hogy a tétel címét megrövidítette és az utalásokat is elhagyta. Ha ezeket nem követi el, sokkal többet nyújtott volna. Elismerésre méltó munkája 10 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Bagi Lajos II. o. t.*

»Te jól választád tárgyadul a kémiát« jeligéjű munka az egyes vita-

minok szerepét röviden írja le. Hibája, hogy két vitamincsoportot össze-
téveszt és hogy utalásai fogyatékosak. Egyébként jól elkészített dolgozata
dícséretre érdemes. Szerzője: *Bende Ervin VII. o. t.*

A »Vitamin nélkül nincs élet« jeligés pályázat szerzője elég jól oldotta
meg feladatát. Megállapításai általában helyesek. Feltűnő, hogy a P-vita-
minről meg sem emlékezik. Hibája, hogy az utalásokra egyáltalán nem for-
dít gondot. Dícséretet érdemel! Szerzője: *vitéz Szabó Mihály VII. o. t.*

Az »Életanyagok« jeligés pályamű szerzője elég terjedelmesen ír, de
kellő alaposág és rendszeresség nélkül. Pályázatának felerészében általáno-
san jelzi a vitaminhiány következtében előálló betegségeket. Hogy jobban
feltüntesse a vitaminok jelentőségét, példaképen kalandos történeteket is
belesző dolgozatába. Azt állítja, hogy a sok balesetnek és autószerencsétlen-
ségnek is vitaminhiány az oka. Nagy hibája, hogy forrásmunkát egyáltalán-
ban nem említ. Nem érdemel dícséretet.

12. *Fizikai* pályázatként »A rádiócsövek« című tételt tűzte ki a bizottság. Beérkezett három pályamunka,

Bár mind a három pályázat megüti a kívánt mértéket, mégis közöttük
nagy különbségek vannak. Mindhárman komolyan fogták fel munkájukat és
iparkodtak tőlük telhetően a legjobbat adni. Bár a tétel a rádió nagy elter-
jedtsége miatt könnyűnek látszik, mégis komoly feladat elé állította a pályá-
zókat, mert rádiót hallgatni, esetleg rajz után egy-két egyszerűbb készü-
léket összeállítani nem nagy feladat; ellenben a rádió lelkének, a rádiócsö-
veknek működését megérteni, ezt megmutatni, s egyáltalán a csövel tuda-
tosan bánni, komoly előtanulmányokon kívül még bizonyos gyakorlati tudást
is kíván.

A három pályázó közül az nyerte el az elsőséget, melynek szerzőjében
mindkét feltétel megvolt. Jelígeje: »Sic itur ad astra«. Igen szép kiállítású,
gondos ábrákkal szépített dolgozat. Az alapfogalmak bevezetése után tér át
témájára, az átmenet fokozatos és megfelelő. Nagy előnye, hogy nem hoz be
új fogalmat vagy jelzést, mielőtt el nem magyarázná, hogy mit jelent az;
így minden szava érthető és világos. Szerzőjén látszik, hogy régen foglal-
kozik a témával és nagy gyakorlati tudása van. Figyelembevételre az igen gon-
dos kiállítást is. 30 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Acsay Vilmos VII. o. t.*

A »Sors bona, nihil aliud« jeligés pályázat egyszerű, de kerek egészet
alkot. Inkább csak a csöveket ismerteti; érdemeit hátrányaival összevetve,
10 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Börönte István VII. o. t.*

A »Tempora mutantur« jeligével ellátott dolgozat gondos kiállítású,
rövid kis munka. Szerzőjén látszik, hogy foglalkozott már a rádióval, de
még nincs kellő fizikai felkészültsége ahhoz, hogy ilyen témáról mélyebben
és áttekinthetőbben tudjon írni. Elírások is akadnak dolgozatában. Mind-
ezeket összegezve, dícséretre érdemes. Szerzője: *Aday Ferenc VI. o. t.*

13. *A csillagászat tárgyköréből Az északi éggömb csillagainak leíró ismertetését* tűzte ki a bizottság. Egy pályamunka érkezett, »Göncölszekér« jeligével. Anyagát tudományos komolysággal, tömör stílusban tárgyalja. Rövidségere való törekvése miatt sok dolgot csak odavetőlegesen említ. Amit azonban feldolgozott, azt szépen és ügyes szövegezésben adja. Munkájához gondosan készített csillagterképet is mellékel. 20 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Farkas Géza VIII. o. t.*

14. *A mennyiségteni pályázat címe: A gömbháromszögtan tételei. Három pályázó akadt.*

A »Gömbháromszög« jeligéjű munka rendszeresen, ügyes összeállításban dolgozta ki a tételt. Egyes fejezetek, például a sík- és gömbháromszögtan különbségeinek kimutatása önálló munkáról és jó ítélőképességről tesznek tanúságot. Részletesen tárgyalja és levezeti a gömbháromszögre vonatkozó összes nevezetes tételeket. A munka megértését és értékét emelik a szemléletes ábrák. 20 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Vértesi József VIII. o. t.*

A »De me sine me« jeligével ellátott mű az előbbinél rövidebben tárgyalja a tételt s anyagát inkább gyakorlati szempontból dolgozza fel. A szabályokat mindig számpéldával világítja meg s a térmértani, földrajzi és csillagászati alkalmazásokat helyesen kidomborítja. Hibája némi elszigettség s a kidolgozás nem eléggé arányos volta. 15 P jutalmat érdemel. Szerzője: *vitéz Jankovich Ferenc VIII. o. t.*

Az »Ora et labora« jeligés dolgozat az első kettőnél kisebb igényű. Az anyagot főbb vonásaiban adja, számpéldák mellékelésével. A gépírás miatt sok jelölés nehézkessé vált. Nyelve indokolatlanul régies, pl. szorzat helyett állandóan »sokszorozmány«-t ír. Tárgyszeretete és igyekezete 10 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Hribál Károly VI. o. t.*

15. *Az alsó osztályú tanulók részére Nevelőink temetőinkben* című pályatételt tűzte ki a bizottság. Két dolgozat érkezett be. A »Non moriuntur, sed oriuntur« jeligés mű nem felel meg a követelményeknek, így figyelembe nem vehető. A »Requiescant in pace« jeligével beadott pályamű gondos kiállítású, de igen hiányos, buzdításul megdicsérik. Szerzője: *Dollák Zoltán IV. o. t.*

16. *Rajztétel volt: Mese vagy költemény összeállítása díszítőírással könyv- vagy füzetalakban, esetleg illusztrációkkal.* Beérkezett 4 pályamű.

Erdem szerinti sorrendben első a »Búzakalász« jeligés munka. Igen izléses összeállításban, egységes betűkkel, díszítésekkel dolgozott. Az iniciálék a benne lévő illusztrációkkal művésziek. Méltó a 20 P jutalomra. Szerzője: *Lőrincz Imre V. o. t.*

A »Piros rózsza« jeligés munka kívül-belül izléses. Díszítései nem elég változatosak. Egyébként nagyon hasonló az előbbi pályaműhöz, összeállí-

tásban és díszítésben egyaránt. 15 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Piszmann László V. o. t.*

»A világ csak hangulat« jeligés mű a Szent István-legendát állítja össze ízléses betűvetéssel. Díszítései egyenkint jók, de a sokféle motívum összedolgozása rontja az egységet s az összhatást. 10 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Kangyal György VIII. o. t.*

A »Pro patria« jeligével ellátott pályázat igen terjedelmes. Szerzője nagy munkát végzett. Nagy kár, hogy belseje nincs összhangban a művészies külsővel. Díszítései, betűi kissé erőtlenek. 10 P jutalmat kap. Szerzője: *Tóth Géza VII. o. t.*

16B) *A zárthelyi rajztétel volt: Vetületi rajz alapján távlati kép megrajzolása elképzelés után.* 14 pályázó adta be munkáját.

Valamennyi között legkiválóbb a »Fantóm« jeligés pályázat, amely 20 P jutalmat érdemel. Szerzője: *Lőrincz Imre V. o. t.*

Jól sikerült az »Elza« jeligéjű rajz; 10 P jutalomra érdemes. Szerzője: *Kangyal György VIII. o. t.*

Ugyancsak 10 P jutalmat kap a »Bébi« jeligés mű. Szerzője: *Leskowsky Zoltán VII. o. t.*

Dícséretet érdemelnek a következő rajzok:

»Kató« jeligéjű. szerzője: *Förös István VII. o. t.*

»Giovanni«; szerzője: *Chiovini Károly VII. o. t.*

»Rafael«; szerzője: *Dombi János VII. o. t.*

»Holdfény«; szerzője: *Farkas Róbert VII. o. t.*

»Feltámadunk«; szerzője: *Vértesi József VIII. o. t.*

»Tizenégy«; szerzője: *Farkas Géza VIII. o. t.*

»Tizenhárom«; szerzője: *Szabó Pál VIII. o. t.*

»Hat«; szerzője: *Offenbecher György VII. o. t.*

Nem felelt meg 3 pályamunka.

16. *A fényképpályázatra nem érkezett be pályamű.*

Az Önképzőkör 1938. évi április 3-án tartotta szokásos szavalóversenyét. A versenyre nyolcan jelentkeztek. Kitézött költemény volt Babits Mihály: *Psychoanalysis Christiana* c. verse, Ezenkívül minden szavaló egy szabadon választott költeményt adott elő.

Első lett *Bende János VII. o. t.* Gyakorlott és biztosfellépésű szavaló. A színészi külsőségeket azonban igyekeztek több. lélekbőlfakadt átéléssel ellensúlyozni. Jutalma 15 P.

Második lett vitéz *Jankovich Ferenc VIII. o. t.* és *Szentirmay György VII. o. t.* A kitézött költemény előadásából mindkettőnél hiányzott az egyes részek kellő kiemelése. A szabadon választott vers elszavalása sikerült. Szentirmaynak azonban különösen ügyelni kell az éneklő hangmodor kerülésére. Jutalmuk 10—10 P.

Harmadik a sorrendben *Gombay Tibor* *D. o. t.* Hangja egyelőre még nem igen alkalmas a szavalásra. Megnyerő fellépése, ügyesen használt kézmozdulatai és a költeményekbe való beleél nitudás rövidesen igen tehetséges szavalóvá teszik. Jutalma 8 P.

Dicséretet érdemeltek: *Angyal Lajos*, *Chiovini Károly*, *Horváth Ferenc* és *Tóth Géza* VII. oszt. tanulók.

Kecskemét város közönségétől 1904-ben a helybeli középiskolák tanulóifjúsága részére alapított *II. Rákóczi Ferenc-pályázaton* intézetünkben *Karl János* VIII. o. t. 30 P-ös jutalomban részesült. A kitűzött tétel: »II. Rákóczi Ferenc alakja az újabb magyar irodalomban« volt.

A kecskeméti *Frontharcos Szövetség pályázatán* *Tóth Géza* VII. o. t. 15 P, *Legeza István* VI. o. t. 10 P jutalmat nyert.

A magyar diákok *nyelvvédő pályázatán* is sikerrel vett részt iskolánk, amennyiben *Takács Pál* VII. o. t. dolgozatával emléklapot és könyvjutalmat érdemelt ki.

13. Ösztöndíjak és jutalmazások. A nm. m. kir. VKMin.-nak. 1938. évi febr. 10-én kelt 18.782/1938. IV. sz. rendelete alapján intézetünk két tanulója, *Karl János* VIII. és *Lőrincz Imre* *V₄ o. t.* *Horthy Miklós-ösztöndíjban* részesült (200—200 P).

Ottó Sándor ny. műszaki főtanácsos és neje *Várady Gabriella* alapítvány 120 P kamatait, a nemesszívű alapítók szándékainak megfelelően, a tanártestület *Szabó Pál* VIII. (60 P) és *Czarbol János* VI. o. tanulóknak (60 P) ítélte.

Pénzjutalomban, illetőleg *segélyben* részesültek az I. A) osztályból: *Kerti András* (10 P), *Nemes József* (10 P), az I. B)-ből: *K. Kovács István* (10 P), *Pető Sándor* (10 P), a II. A)-ből: *Farkas László* (10 P), *Ivitz Ottó* (10 P), a II. B)-ből: *Désaknai Márton* (10 P), *Fodor István* (10 P), a III. o.-ból: *Braunitzer Ferenc* (10 P), *Dékány Vilmos* (10 P), *Máté László* (10 P), *Műsius István* (10 P), a IV. o.-ból: *Dollák Zoltán* (10 P), *Pap Gergely* (10 P), *Varga Béla* (10 P), az V. o.-ból: *Dobos István* (15 P), *Szakács István* (15 P), *Zentai János* (15 P), a VI. o.-ból: *Czarbol János* (15 P), a VII. o.-ból: *Angyal Lajos* (15 P), *Asztalos József* (15 P), *Lázár Ákos* (15 P), *Mészáros Jenő* (10 P), a VIII. o.-ból: *Bernhardt Elemér* (15 P), *Farkas Géza* (20 P), *Kósa László* (10 P), *Polyák Sándor* (10 P), *Vértesi József* (20 P).

Dr. Dömötör László kir. közjegyző 25 P-s adományát *Karl János* VIII. o. t. kapta. — *Lovas János* VIII. o. t. a testnevelési órákon és a sportban tanúsított szorgalmáért 20 P jutalomban részesült.

Kovács Sándor prelátus-plébános, főesperes *Baracska István* V. o. t. tandíját fizette.

Dékány László felsőházi tag 10 P ruhasegélyben részesítette *Dékány Vilmos* III. o. tanulóat.

Beke Ferenc nyug. táblai tanácselnök 50 P-s adományából (kiegészítve a Segélyző-Egylet 25 P-jével) 15—15 P-t kaptak: Asztalos József VII., Szabó Lajos IV., G. Fekete Levente II. B), Dallos Endre és Ugrik László I. B) o. tanulók.

Dr. Ongrádi József tanár 35 P-öt adományozott szegény tanulók segélyezésére.

A VII. oszt. tanulói 10—10 P-vel járultak hozzá két osztálytársuk tandíjához.

A Kegyesitanítórend Főnöke 1950 P értékben részesítette tanulóinkat tandíjsegélyben.

Az intézet orgonistája. Rózsa Béla VIII. o. t. 30 P. a fújtatók: Garasi Károly és Igács László VI. o. tanulók 15—15 P jutalomban részesültek.

Könyvjutalmat kaptak a III. o.-ból Ackermann László, az V. o.-ból Boksányi Nándor és Lőrincz Imre, a IV.-ből Nagy Ferenc és Fodor Endre, a VII.-ből Takács Pál és Chiovini Károly, a VIII. o.-ból Karl János, Kósa László és Polyák Sándor, Kerekes Tibor IV. o. t. a természetrajzban tanúsított előrehaladásáért és mintaszerűen készített jegyzetért részesült könyvjutalomban.

A pályadíjakhoz, jutalmazásokhoz, segélyekhez hozzájárultak:

Dr. Adorján Imre ügyvéd 5 P, dr. Aszódi Géza ügyvéd 3 P, Bagi Lajos jav. hiv. ügyvezető 5 P, vitéz Bánhidny János tisztviselő 15 P, Csomák Gábor cégvezető 10 P, Csorba János gyógyszerész 5 P, Dékány László felsőházi tag 10 P, vitéz Démy-Gerő Sándor alezredes 5 P, dr. Dömötör István gyógyszerész 5 P, dr. Dömötör László kir. közjegyző 45 P, özv. Dömötör Pálné 10 P, Fantó Lipót kereskedő 2 P, Fehér József ny. tvsz. tanácselnök 5 P, dr. Feldmeier Géza orvos 20 P, dr. Feszler György orvos 3 P, Fjuszán Géza nagykereskedő 20 P, dr. Fritz Imre ügyvéd 10 P, Füredi Lajos városi tanácsnok 5 P, Harkay József törvysz. tanácselnök 5 P, dr. Hegedűs Ferenc ügyvéd 20 P, dr. Hévízy József törvysz. bíró 2 P, dr. Horváth Iván 10 P, Krammer Győző árvaatya 5 P, dr. Labancz Ferenc tanácsnok 5 P, dr. Magyar József ügyvéd 5 P, vitéz dr. Márkus Ferenc ügyvédi kamarai elnök 10 P, dr. Máté József kamarai titkár 2 P, dr. Nagy Mihály banktitkár 5 P, dr. Nóta István ügyvéd 20 P, dr. Nyul Tóth Pál h. polgármester 10 P, Oláh Béla törvénysz. tanácselnök 5 P, Pauli Péter gyógyszerész 10 P, Patter János igazgató 30 P, Prácsér János vendéglős 2 P, dr. Sándor József főügyész 20 P, Schira Mihály tanácsnok 3 P, dr. Stejskál Ottó ügyvéd 10 P, dr. Szabó Iván főgondnok 15 P, vitéz dr. Szabó Mihály árvaszéki ülnök 5 P, dr. Szabó József rendőrfőtanácsos 5 P, dr. Szarvas András egy. m. tanár 10 P, dr. Szeley Imre ügyész 10 P, özv. dr. Szeley Mihályné 10 P, Széchenyi Ferenc kereskedő 30 P, dr. Szivós Béla ügyvéd 2 P, dr. Szivós József orvos 3 P, dr. Tapasztó István orvos 5 P, dr. Tassy

József egészségügyi főtanácsos 10 P, Vándor Manó póstafőnök 5 P, dr. Wágner Béla kir. közjegyző 10 P, Zimay Károly ny. polgármester 10 P, Zimay Pál gyógyszerész 10 P, Kecskeméti Róm. Kat. Egyházközség 130 P, Kecskeméti Gazd. Gőzmalom 15 P, Kecskeméti Keresk. Iparhitelintézet és Népbank 50 P, Kecskeméti Leszámítoló Bank 15 P, Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület 45 P, Kecskeméti Piarista Diákegyesület 360 P. (ebből pályadíjakra 100 P, jutalmakra 100 P, cserkészcsapatnak 100 P, ifj. zenekarnak 30 P, szavalatok jutalmazására 30 P), Magyar Általános Hitelbank 20 P, N. N. 30 P, N. N. (kirándulási segélyre) 10 P, N. N. (tandíjra) 5 P.

Könyveket ajándékoztak: Dr. Tóth Tihamér e. püspök (40 db), a Magyar Kegyesitanítórend Főnöke, Kovács Sándor preláthus-főesperes (10 db), Kovács Sándor könyvkereskedő (3 db), az igazgató és a tanári kar több tagja.

E helyről is fogadják az intézet nagylelkű jötevői a jutalmazott tanulók és az igazgatóság hálás köszönetét.

14. Könyv- és szertárak. A *tanári könyvtár* gyarapodása: a) vétel útján 5 mű 20 kötetben 226.50 P értékben, b) ajándékozás útján 23 mű 28 kötetben 172.50 P értékben, c) tagilletmény fejében 4 mű 4 kötetben, összesen 37 mű 52 kötetben 399 P értékben. A folyóiratok száma: 27. Előfizetésekre és köttetésekre 437 P-t fordítottunk. Könyveket ajándékoztak: a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter úr, a Rendfőnök úr, Kecskemét th. város polgármestere, Budapest székesfőváros Statisztikai Hivatala, a szegedi Ferenc József Tudomány-Egyetem Élettani intézete. A szíves ajándékozásokért e helyen is köszönetet mondunk.

Az *ifjúsági könyvtár* a következő művekkel gyarapodott: a) vétel útján 30 mű 77 kötetben 112.58 P értékben, b) ajándékozás útján 6 mű 14 P értékben. Könyvek beköttetésére 16,42 P-öt fordítottunk. Tervben van új könyvszekrények vétele a gimn. osztálykönyvtárak megvalósítására. A könyvtár jelenlegi állománya a) alsósok számára: 801 mű, b) felsősök számára: 1083 mű.

A *művelődés- és művészettörténeti gyűjtemény* állománya 963 db. A folyó tanévben nem volt gyarapodás.

A *történelem-földrajzi szertár* gyarapodása vétel útján 4 db, szemléltető falitérkép 144 P, és 2 db, szemléltető álvány 50 P értékben. A javításokkal együtt a szertárra fordított összeg: 214.20 P. Jelenlegi állomány: 24 falitérkép, 1 földgömb, 2 dombornívű szemléltető térkép, 30 db, 1:75.000-es térkép, 1 szemléltető falikép, 4 térképálvány, 1 tároló--álvány.

A *természettajzi szertár* növekedése a) vétel útján: egy modern előadóasztal és szekrények elkészítése összesen 650 P értékben; b) ajándékozás útján: Nád Dezső úrtól egy kakadú, egy karvaly, egy vörös vérese és egy nagy sárszalonka kitömött állapotban, 20 P értékben; Fispán Géza úr ado-

mánya 1 négyzetméter nagyságú üvegtábla az előadóasztalhoz s egy ipari termék-gyűjtemény, 50 P értékben. Bacsóvilgyi Árpád IV. o. t. 21 db. ásvánnyal gyarapította szertárunkat 10 P értékben. — Készülékek javítására és vegyszerekre 40 P-öt fordítottunk. A szertár jelenlegi állománya 2821 db., 8031,30 P értékben.

A *fizikai szertár* nagy hiányát szüntettük meg ebben a tanévben, amennyiben vettünk és felszereltettünk egy egyenáramú mótordinamót kapcsolótáblával (750 P) és kibővítettük, ill. átalakítottuk előadóasztalunkat (50 P). A kisebb beszerzésekre és javításokra 62,40 P-öt fordítottunk, Róna Győző VIII. o. t. 2 doboz vasport adott a mágneses kísérletekhez, 2,60 P értékben. Szertárunk állománya 4174 db. 9781,20 P értékben.

A *rajz-szertár* a folyó tanévben 3 db. szemléltető mértani testtel növekedett, 5 P értékben. Összes állomány: 1691 db.

A tornaszertár gyarapodása *a)* vétel útján 15 db. 171,86 P, *b)* ajándék útján 1 db. 110 P értékben., Összesen van 144 db. szerünk.

Énekszertárunk 20 db. kottával gyarapodott 120 P értékben. Összes állomány: 410 db. hangjegy.

A *zeneszertár* gyarapodása a következő volt: Vettünk egy háromnegyedes csellót vonóval 29 P. Felszerelttünk egy brácsát 7 P. Beszerelttünk zenekari kottákat: Mozart: Ave verum, Gounod: Méditation. Schubert: Ave Maria. Különféle szerzők: Ernste Stunden 12 zenemű, Vincze—Kulinyi: Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország, 45 P. Összesen 81 P értékben. értékben.

VII. Érettségi vizsgálat.

Iskolaévvégi érettségi vizsgálatra jelentkezett 35 tanuló. görög nyelvi kiegészítő vizsgálatra 1. honosító különbözeti érettségi vizsgálatra 1 tanuló.

Az írásbeliek május hó 16., 17., 18. és 19. napján voltak.

Magyar nyelvi tétel: a) Az irodalom nemzetnevelő szerepe. b) Az energia szállítása. Az irodalmi tételt 30. a fizikai 6 tanuló választotta. Jelesen dolgozott: 10, jól: 11. elégségesen: 11. elégtelenül: 4.

Latin nyelvi tétel: Horatius: Carm. II. 16. Jelesen dolgozott: 4, jól: 14, elégségesen: 17.

Német nyelvi tétel: Szent István (Jászai—Balanyi: Magyarország történelme c. könyvből). Fordítás magyarból németre. Jeles dolgozat volt: 9. jó: 8. elégséges: 15. elégtelen: 3.

Görög tétel: Herodotos VII. 44—54. Az egy jelentkezett tanuló a tételt jeles eredménnyel dolgozta ki.

A szóbeli vizsgálatok június hó 1., 2., 3. és 4. napján folytak le. Elnök *Simon Károly* gimn. igazgató. a Kat. Tanügyi Tanács ügyv. alelnöke. kormányképviselő *dr. Bartha József* ny. c. tanker. kir. főigazgató volt. A szóbeli vizsgálatra becsátott tanulók száma: 35. görög kiegészítő érettségire: 1. honosító különbözeti érettségire: 1.

Kitüntetéssel érettek: Karl János, Kósa László, Polyák Sándor. Összesen: 3.

Jelesen érettek: Farkas Géza, vitéz Jankovich Ferenc, Kangyal György, Lehóczky Árpád, Szabó Pál, Szeveréni Kálmán, Vértesi József. Összesen: 7.

Jól érettek: Bernhardt Elemér, Próbáld Béla, Róna Győző, Rózsa Béla, Siposs László. Összesen: 5.

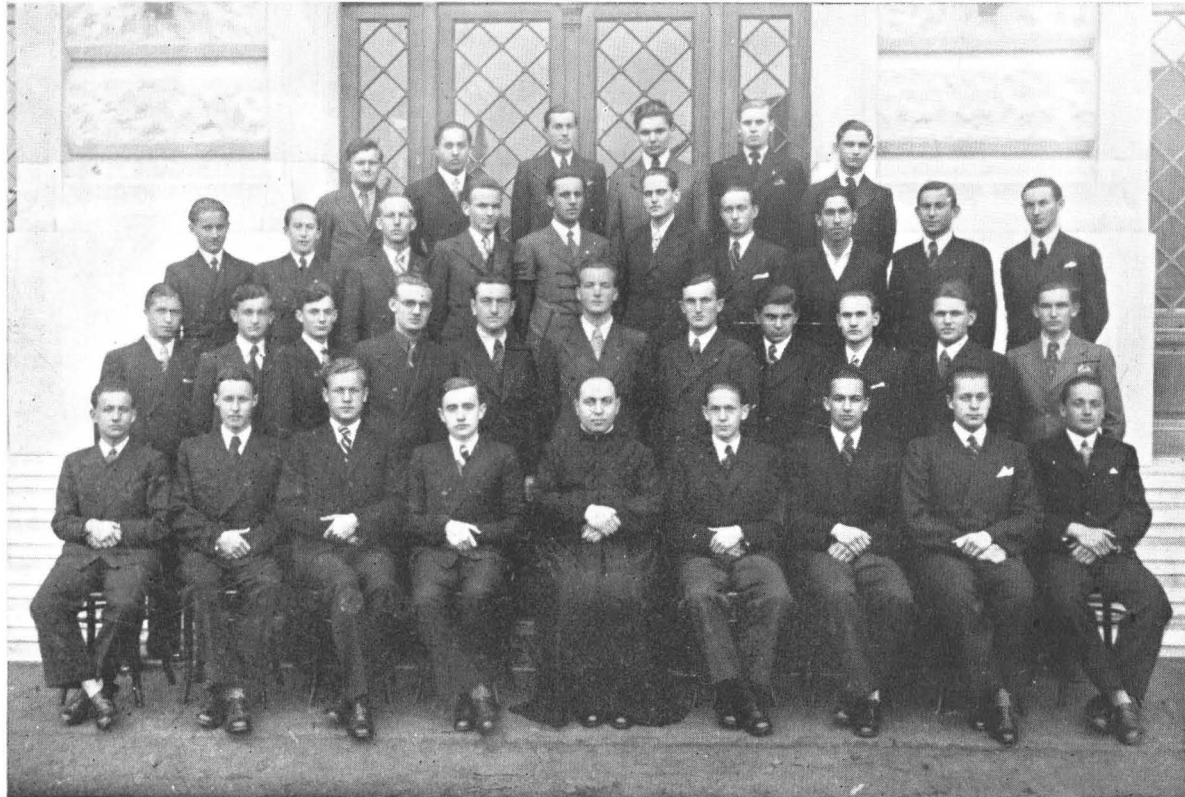
Érettek: Beck Mihály, Berkes Endre, Főzник Ervin, Kalmár Dezső, Király Gyula, Kam Gergely, Láng György, Lovas János, Magyar János, Major Sándor, Makra László, Polereczky Gábor, Romvári Illés, Salamon István, Szabó Ferenc, Szabó Zoltán, Vágó László. Összesen: 17.

A magyar nyelvből 2. a mennyiségtanból 1. összesen 3 tanulót javító érettségi vizsgálatra útasított a bizottság.

Görög érettségit tett jeles eredménnyel 1 tanuló.

Honosító különbözeti érettségi vizsgálatot tett a magyar ny. és irodalom-ból elégséges, a történelemből jó eredménnyel 1 jelölt.

A sikeres érettségi vizsgálatot tett tanulók pályaválasztása: papi: 2. szerzetes tanári: 1. szerzetesi: 1. katonai: 3. repülő tiszt: 3. jogi: 5. orvosi: 2. gyógyszerész: 1. mérnöki: 5. tanári: 2. testnev. tanári: 1. tanítói: 1. tisztviselői: 2. mezőgazdasági: 1. kereskedelmi: 1. filmipari: 1. gépipari: 1. Összesen: 33.

A VIII. OSZTÁLY.

Alsó sor : Lang György, Kangyal György, Lovas János, Karl János, **Dr. Farkas Dénes** osztályfőnök, Szabó Pál,
Rózsa Béla, Salamon István, Siposs László.
Második sor : Berkes Endre, Makra László, Polereczky Gábor, Kovács János, Szabó Ferenc, v. Jankovich Ferenc,
Kovács István, Vértesi József, Flóznik Ervin, Polyák Sándor, Szabó Zoltán.
Harmadik sor : Kósa László, Beck Mihály, Szeveréni Kálmán, Vágó László, Lehóczky Árpád, Major Sándor
Bernhardt Elemér, Magyar János, Romvári Illés, Róna Győző.
Felső sor : Nagy László, Farkas Géza, Kalmár Dezső, Próbáld Béla, Kun Gergely, Király Gyula.

† Vass-Eysen Tivadar.

1938 március 2-án egy kisdíáknak sírját állotta körül a gimnázium, tanárok és diákok. Hiába volt az előző hetekben annyiaknak féltő aggódása, várakozása és imája. — hiszen oly sokan szerették azt a esőndes, mély-érzésű, közvetlen kisfiút. — az érthetetlen, de legszentebb Akaratnak úgy tetszett, hogy Vass-Eysen Tivadar II. Á-s diák február 26-án Óhózzá térjen. Tanárai egy értékes diákot, az iskola egy derék tanulóját, társai meleg-lelkű pajtást vesztek el benne: így mondanók, ha nem lennénk keresztények. Mi azonban hiszünk a szentek egységében, hiszünk elszakíthatatlan közösségében mindazoknak, akik Krisztusban a kegyelmi élet titka által eggyé váltak. Ez a mély titokzatos igazság békét és vigaszt ad: minden, ami Krisztus szerint való kapcsolat: együttérzés, lelkesedés, szeretet, az mind Őbenne és Őáltala megszentelődve örökre fönnmarad. »Fur non venit, nisi ut furetur et mactet et perdat. Ego veni, ut vitam habeant et abundantius habeant. — A tolvaj azért jó, hogy ragadozzon és öljön. én jöttem, hogy életük legyen és bőségesebben legyen.« (Ján. 10. 10). Aki Őbeléje tér, az nem szakad el, annak szeretete nem gyöngül, hanem mélyül és erősödik: ez az a »bőségesebb élet«. — bár ideiglenes fájdalunkban a földi társaság távollétét siratjuk is.

Kis Tivadar! aki Őbenne éltél és Neki haltál meg! te tudod már, hogy a keresztény halál fölött (amilyen a tiéd is volt), a fölött ott hangzanak egy szent beöltözés szavai: »Mortui estis et vita vestra abscondita est in Christo, — életeitek elrejtözött Krisztusba«, s Ő nem a halál, hanem az élet teljessége. Kis Tivadar, te tudod már, hogy az élet teljességét ujjongó örömmel illik fogadni, és érted az Egyház főséges dalát, melyet minden fájdalmon átesengő diadallal énekel a koporsók fölött: »Venite, exultemus Domino, — jertek, ujjongjunk az Úrnak, vígadjunk szabadító Istenünknek, járuljunk orcája elé hálaadással... imádva boruljunk le és sírjunk az Úr előtt, ki minket alkotott, mert Ő a mi Istenünk s mi Néki népe s nyája juhái. Ma hogyha halljátok szavát, meg ne keményítsétek szívetek.« (94. zsoltár).

S hogy most átmentél Óhózzá örvendezni, ne felejtse el a »halálárnyék országában ülőket«, azokat, akik tovább is szeretnének magukhoz tartozónak tudni téged, kis társaidat, akik sírodat megdöbbenve állták körül s azóta oly szeretettel föl-fölkeresik, — őket, akik a te ujjongó titkaidból egyelőre semmit sem értenek...

VIII. Érdemsorozat.

A számok magyarázata. Előmenetel: 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges
4 = elégtelen. Magaviselet: 1 = példás, 2 = jó, 3 = szabályszerű, 4 = kevésbé szabályszerű.

Első A) osztály.

Osztályfőnök: Szikrai Ferenc

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak							Tandjmentesség	
		Vallásán	Magyar nyelv	Föld-és néprajz	Latin nyelv	Mennyiségtan	Rajz és szépírás	Testnevelés		Ének
Barta József	1	1	2	2	3	3	3	1	2	
Bányai Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Beleznay Géza	1	1	1	1	1	2	1	2	1	
Benkovich István	1	1	2	2	3	3	2	1	2	
5 Bitó István	1	1	2	1	2	1	3	1	2	
Braunítzer József	1	1	1	1	2	1	1	1	1	
Csomós László	2	3	3	3	4	3	3	3	3	
Csorba Ferenc	1	1	1	3	2	2	2	fm	1	
Dózsa János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
10 Dvorzsák Pál	2	3	3	1	3	3	3	1	1	
F. Faragó Béla	1	2	2	2	2	2	3	1	2	
Hámory László gör. kat.	2	2	2	3	3	3	3	1	2	
Hegedüs József	2	1	2	3	4	3	2	2	1	
Jálics Ferenc	1	1	2	2	2	2	2	1	2	
15 Jávor Szilárd	2	2	3	3	3	3	3	3	2	
Kelemen Antal	2	1	2	3	3	3	3	1	1	
Kerckes György izr.	1	1	2	2	2	2	2	fm	1	
Kerti András	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Kerti János	1	1	2	1	2	1	2	1	2	
20 Keskeny Atilla	1	1	2	2	2	2	2	2	2	
Kiss György	2	1	2	1	2	3	3	1	1	
Kovács Mihály	2	2	3	2	3	3	2	2	2	
Kovács Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Ludvigh Pál	1	1	1	1	1	2	1	1	1	
25 Magasházy László	2	2	3	3	4	3	2	2	1	
Mészáros Zoltán	1	1	2	1	2	2	2	1	1	
Nemes József	1	1	2	1	1	1	2	2	2	

A tanuló neve	Tantárgyak								Tandíjmentesség	
	Magaviselet	Vallás tan	Magyar nyelv	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Mennyiség tan	Rajz és szépírás	Testnevelés		Ének
Neumann László	2	2	3	3	3	4	2	1	1	
Rajz Rajmund	1	1	1	1	2	1	2	1	1	
30 Szelei László	2	2	2	2	3	3	2	1	1	
Szelei Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Szilvási Károly	1	1	1	1	2	1	1	2	1	f. m.
Tóth Lóránt	1	1	2	2	3	3	3	2	1	
Wind Gyula	1	2	2	2	3	3	2	1	1	
35 Winkler Frigyes	1	1	2	2	3	2	2	1	2	
<i>Magántanuló:</i>										
Kovács László ism.	1	1	3	2	2	2				
<i>Vizsgázatlan magántanuló: Weisz István.</i>										
<i>Beteg: Neszt Ottó.</i>										
<i>Kimaradt: Holló Déncs.</i>										
Összesen : 39										

Első B) osztály.Osztályfőnök: **Erczbrucker Aladár.**

A tanuló neve	Tantárgyak								Tandíjmentesség	
	Magaviselet	Vallás tan	Magyar nyelv	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Mennyiség tan	Rajz és szépírás	Testnevelés		Ének
Acsay László	2	1	1	1	2	2	2	2	1	
Angyal István	2	1	2	1	2	2	2	2	1	
Báber Bertalan	1	1	2	3	3	3	2	1	1	
Bencsik Elek	1	2	3	3	3	3	2	1	1	
5 Bonyhádi Ernő	2	1	3	3	3	3	3	1	1	
Csaba Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Dallos Endre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Danics Menyhért	1	1	1	2	2	2	2	1	1	
Farkas Sándor	1	2	2	2	2	2	2	3	1	
10 Fazekas István	1	2	2	2	2	3	3	1	1	
Fenyvesi László	1	2	2	2	3	3	3	1	1	

A tanuló neve	Tantárgyak								Tandijmentesség	
	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Mennyiség	Rajz és szírási	Testnevelés		Ének
Gál László	2	1	2	2	3	4	3	3	1	
Gilly László	2	1	3	2	4	3	2	3	1	
Gömöry László	1	1	2	2	2	3	3	3	1	
15 Gyenes Pál	2	1	2	1	2	2	1	2	1	
Herold Emil	2	1	2	2	2	3	3	1	1	
Horváth Tibor ism.	2	1	2	3	3	3	2	1	1	
Kárpáti Zoltán	2	2	3	3	3	3	3	1	1	
Kollárik Dezső	2	4	3	3	4	3	3	1	1	
20 Korb Géza	1	1	2	2	3	2	1	1	1	
K. Kovács István	1	1	1	1	1	1	2	1	1	
Luspai Béla	2	2	3	3	4	3	3	1	1	
Major István	2	1	3	3	3	3	3	1	1	
Megáll Endre	1	1	2	3	2	3	3	2	1	
25 Nyirádi Zsigmond	1	1	1	3	1	2	2	1	1	
Oláh Vilmos	1	1	2	2	2	2	2	2	1	
Oltay Géza	2	2	3	3	3	2	3	1	1	
Pető Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Rohrbacher Béla	2	2	3	3	3	2	3	1	1	
60 Rozgonyi Gábor	1	1	1	1	1	2	1	1	1	
Szabó László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Szabó Sándor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Székely Barnabás	1	1	1	1	2	1	1	1	1	
Tóth Nándor	2	2	2	2	2	2	1	1	1	f. m.
35 Túri Gyula ref.	2	1	3	2	3	2	2	2	1	
Ugrik László	2	1	2	3	2	3	3	1	1	
Vidéki Imre	1	1	1	1	1	1	2	2	1	
Zalán György	1	1	2	1	2	2	2	3	1	
Zsembery László	1	1	2	2	1	2	2	1	1	

Összesen : 39.

Második A) osztály.

Osztályfőnök: Meskó Lajos.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak										Tandijmentesség
		Vallás tan	Magyar nyelv	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Természettan	Mennyiség tan	Rajz	Testnevelés	Szépírá s	Ének	
Ábrahám András	1	2	3	3	3	1	3	2	1	1	1	
Bajusz Örs	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	
Bencze Gusztáv	1	1	2	2	3	2	3	2	fm	1	1	
Bimbó Pál	2	1	3	3	4	1	3	3	2	3	3	
5 Bukovszky István gör. kat.	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	f. m.
Csorba László	2	1	2	3	3	1	2	3	1	3	3	
Döme László	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	
Farkas Gábor	1	2	3	3	3	2	3	2	1	2	1	
Farkas László	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	f. m.
10 Fineicky Sándor	2	2	3	3	3	3	3	3	1	3	3	
Főző József	1	1	2	3	2	1	2	2	1	2	1	
Gombkötő Antal	1	1	2	2	2	1	2	3	2	3	1	
Gömöry László	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2	1	
Greskovics Endre ism.	1	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2	
15 Hamza Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Hódi István	1	1	2	1	2	1	2	2	1	1	1	
Ivitz Ottó	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Kerekes Gábor	2	2	2	3	4	2	3	3	2	3	1	
Kovács Dezső	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	
20 Kovács Elemér	1	1	2	2	2	1	2	1	1	1	1	
Láng Béla	3	3	4	4	4	2	3	4	1	3	3	
Mátéffy Attila	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	
Mészáros Endre	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	1	
Miletics Boldizsár	1	1	2	2	2	1	3	2	1	2	1	
25 Mizsey Péter	1	1	2	2	3	1	3	3	2	3	1	
Potoczky Antal	2	1	3	3	4	2	3	3	1	2	2	
Pulai Imre	2	2	2	2	2	1	3	1	2	1	1	f. m.
Schuster Alajos	2	1	3	3	3	2	1	2	3	1	1	
Sebestény László	2	1	3	2	3	2	3	3	3	2	2	
30 Sebők György izr.	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2	1	

Kimaradt: Szita Imre.

Meglalt: Vass-Eysen Tivadar.

Összesen: 32.

Második B) osztály.

Osztályfőnök : Jung Sebestyén.

A tanuló neve	Tantárgyak										Tandíjmentesség		
	Magaviselet	Vallásitan	Magyar nyelv	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Természetrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés	Szépirás		Ének	
Almási János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.	
Baracska Zoltán	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1	2	f. m.	
Bognár Gáspár	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Bognár István	1	1	2	3	3	2	2	1	1	2	1		
5 Désaknai Márton	1	1	1	2	1	1	3	2	1	2	2	f. m.	
Ekker Lajos	1	1	2	1	2	1	2	1	2	2	2		
G. Fekete Levente	1	1	2	2	3	1	2	2	2	2	2		
Fodor István	1	1	2	2	3	1	2	1	1	2	2	f. m.	
Herold József	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	f. m.	
10 Homoki Árpád	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	e. m.	
B. Horváth György	1	1	1	2	2	2	2	1	2	1	1		
Kalmár László	1	1	3	2	2	2	3	2	3	2	1		
Kapás József	1	1	3	2	3	1	2	2	1	3	1		
Kecskeméti József	1	1	3	1	3	1	2	2	1	2	1		
15 Kovács Menyhért	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1		
S. Kovács Sándor	1	2	3	2	3	2	3	3	1	3	2		
Lichter András izr.	1	2	2	2	3	1	3	3	fm	3	2	2	
Magonyi András	1	2	2	1	2	1	1	1	1	1	2		
Merász József	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2		
20 Paksi István	2	2	3	3	4	2	4	4	3	3	2		
Pap János gör. kat.	2	3	3	3	3	3	3	2	1	2	1		
Pásztor Antal	2	1	2	2	3	1	2	2	1	2	1		
Prohászka Gyula	2	2	3	4	3	2	3	2	1	2	1		
Puliusz Tibor	1	2	2	2	2	1	3	2	1	2	2		
25 Sándor Béla	2	1	2	2	2	1	1	2	2	1	1		
Szekrényi György	1	1	1	2	2	1	2	2	2	1	1		
Szelepcsényi József	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2		
Szécsényi Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Szigeti András izr.	1	1	2	3	2	1	2	2	2	2	1		
30 Tót Károly	2	2	3	3	2	2	4	3	1	3	2		
Turjanszki Tibor	2	2	3	3	3	1	3	2	1	2	1		
Veroszta Sándor	2	2	3	3	4	1	3	3	1	3	2		
Vörös János	1	1	2	2	2	1	2	2	2	2	2		
<i>Magántanuló :</i>													
Leskowsky Albert		1	2	2	2	1	2	2					
<i>Kimaradt: Romancsik Imre.</i>													

Összesen : 35.

Harmadik osztály.

Osztályfőnök: Dr. Ongrádi József.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak										Tandijmentesség		
		Vallásstan	Magyar nyelv	Történelem	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Menyiségstan	Rajz	Testnevelés		Egészségstan	
Ackermann László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Adorján Imre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	e. m.
Bajusz Huba	1	1	3	3	3	3	1	2	2	2	2	2	2	
Baksa János	2	3	3	3	2	4	4	3	4	3	2	2	3	
5 Bartal Sándor	1	1	1	1	2	2	2	1	1	2	1	2	2	
Bánhegyi Aladár	1	1	2	1	2	2	3	1	1	1	1	1	1	f. m.
Bertók Pál	1	1	3	3	2	3	2	3	3	3	1	2	2	
Biró József	2	2	4	4	4	4	4	3	4	3	1	4	4	
Braunitzer Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	f. m.
10 Bucskó Aladár	1	1	3	3	2	3	3	2	2	3	1	1	1	
Bucskó Sándor	2	1	3	3	2	4	3	3	3	3	1	1	1	
Cserna Miklós	2	1	2	1	2	3	3	2	3	3	1	1	1	
Csitári József ism.	2	1	2	2	2	3	3	1	2	1	1	2	2	
Deák Ferenc ism.	1	1	3	3	2	3	2	3	3	2	2	2	2	
15 Deák Pál	3	2	4	3	3	3	3	3	4	3	2	2	2	
Dékány Vilmos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	e. m.
Dömötör Pál izr.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Erschen Nándor	1	1	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	
Faragó Sándor	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	fm	1	1	
20 Farkas János	1	1	1	1	1	3	3	2	2	2	2	1	1	
Fekete Gábor unit.	1	1	3	3	2	3	3	2	2	2	3	1	1	
Fekete László	1	1	2	3	2	3	3	2	3	3	1	2	1	
G. Fekete Zoltán	2	1	2	2	2	3	2	2	2	3	2	1	1	
Fispán János izr.	1	1	1	1	1	3	2	1	2	2	1	1	1	
25 Forgács György	2	1	3	3	3	4	3	3	3	3	2	2	2	
Gabnai Ernő	1	1	2	2	3	3	2	3	3	3	2	1	1	
Gái Ferenc	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	
Hatvani Béla	1	1	3	2	3	3	3	3	2	3	2	2	2	
Horváth László	2	2	4	3	4	4	4	3	4	3	3	4	4	
30 Hunyadi László	1	2	3	3	3	3	3	2	2	3	1	2	2	
Ignits György	1	1	1	2	2	1	1	1	2	3	fm	1	2	
Iván Antal	2	1	4	3	4	4	4	3	3	3	1	3	3	
Jancsik József	1	1	2	2	3	2	2	2	3	2	2	3	3	
Katona Károly	1	2	2	2	3	3	3	3	3	1	1	3	3	
35 Keskeny Béla	2	2	3	2	1	4	3	2	3	2	2	2	2	
Kéri József	1	1	2	2	3	2	2	2	2	2	1	2	2	f. m.
Kis István	1	2	3	2	3	3	3	3	2	3	1	2	2	
Koncz István	1	1	2	1	2	3	2	2	2	2	1	2	2	f. m.
Konc Lajos	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	
40 Kovács József	2	1	2	2	3	3	3	2	3	3	2	1	1	

A tanuló neve	Tantárgyak											Tandíjmentesség	
	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Történelem	Föld- és néprajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Menyviség	Rajz	Testnevelés		Egészség
Kósa János	1	1	1	2	2	2	3	2	2	3	2	1	
Körmöczi Béla	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Kuczka László	1	1	3	2	1	3	3	1	3	3	1	1	
Laczkó Dénes	2	1	1	1	1	2	2	1	3	2	1	1	
45 Lázár István	1	1	1	1	1	3	2	1	2	1	1	1	f. m.
Lehóczky Zoltán	1	1	3	1	1	3	3	2	2	2	1	1	
Makovinszky Károly	2	1	3	3	3	4	4	3	3	2	2	2	
Máté László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Mészáros Zoltán	2	2	3	3	3	4	4	3	3	2	1	3	
50 Miklós György	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	f. m.
Misius István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	m	1	c. m.
Molnár Imre	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	
Nád Zoltán	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2	1	1	
Nagy Elemér	2	1	3	3	1	4	4	3	4	2	1	3	
55 Neumann Ede	1	1	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	
Nóta István	1	1	2	3	2	3	2	1	1	1	1	2	
Sápi Vilmos	1	1	1	3	2	1	2	1	2	2	2	2	f. m.
Schira László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	f. m.
Simon Balázs	1	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1	2	
60 Szabó Gergely	1	1	3	3	3	3	3	2	3	2	1	3	
Szabó Imre	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	
Szemerédi István	2	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	
Szöke János	1	1	3	2	2	3	2	3	3	2	3	2	
Tassy Elek	2	1	2	2	2	3	3	2	3	1	1	1	
65 Verbőczi István	2	1	4	3	3	4	4	3	3	2	2	2	
Viola László	1	1	2	2	1	2	2	1	3	2	1	2	
Viola Valér	1	1	1	2	2	2	2	1	2	2	1	2	f. m.
Weinhardt Mihály	1	1	3	1	1	3	2	1	2	3	1	1	
Zelky Kázmér	1	2	2	2	1	3	2	2	3	3	1	1	
70 Zsikla József	2	1	1	2	2	2	2	2	3	2	1	1	

Kimaradt: Tokaji Sándor.

Összesen: 71.

Negyedik osztály.

Osztályfőnök: Mericske Rezső.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak										Tandíjmentesség	
		Vallás tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Menyiség tan	Rajz	Tesztnevelés		Gyorsírás
Ambrús Mihály	2	1	3	3	3	3	2	3	3	2	fm	2	
Antal Levente	1	1	3	3	3	3	2	3	1	3	1	2	
Ábrahám Béla	1	1	3	3	3	3	2	3	2	2	1	3	
Bacsóvölgyi Árpád	1	1	2	3	2	3	1	1	2	1	2	3	
5 Bagl Lajos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Bánhegyi Árpád	1	2	3	3	3	3	2	2	3	1	1	1	
Bende Tibor	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Berente István	2	2	3	3	4	3	3	3	2	3	2	3	
Berki József	2	2	3	3	3	3	2	2	2	3	fm	3	
10 Bimbó János	2	1	2	3	3	2	1	1	2	3	2	3	
Dollák Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	e. m.
Farkas János	1	1	2	3	3	2	1	1	2	2	1	3	f. m.
Fekete Béla	1	1	2	2	2	2	1	1	2	1	fm	1	
Feldmeier Tamás izr.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	3	3	
15 Fikó Béla	3	2	3	4	3	3	2	3	3	3	3	3	
Forgács Sándor	1	1	3	3	3	2	2	2	2	3	1	3	
Góbor Ferenc	2	2	3	4	4	3	3	3	3	4	2	4	
Greskovics Zoltán	1	1	2	2	2	2	1	2	2	3	2	2	
Horváczy István	1	1	3	3	3	2	1	1	2	2	1	1	
20 Kalocsai István	1	1	3	3	3	2	2	2	3	3	2	3	
Kerekes Tibor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Kocsák Dezső	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	e. m.
Kogutowicz Lajos	2	2	3	4	4	3	3	2	4	3	3	4	
Kovács Ferenc	2	3	3	4	4	3	2	2	3	3	2	3	
25 Madary László	2	2	3	4	3	3	2	3	3	2	3	3	
Máriaföldy Miklós	1	1	3	3	3	2	1	1	2	2	3	3	
Megáll József	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2	1	2	
Németh Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Nyúl József	2	2	3	3	3	3	2	3	4	3	3	3	
30 Palotás József	1	1	2	2	2	2	1	2	1	2	1	1	
Pál Gaszton	2	2	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3	
Pap Gergely g. kal.	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	
Petz János	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	
Poós László	2	2	3	3	3	3	2	2	3	1	1	3	
35 Púliusz Cézár	1	3	3	4	3	3	2	2	3	2	2	2	
Scherer Ákos	1	1	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1	
Sebestyén Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	e. m.
Szabary Miklós	1	1	3	2	3	2	1	2	1	2	1	3	
Ipacs Szabó Gábor	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	
40 Iványosi Szabó Imre	1	2	3	3	3	3	1	2	3	2	1	3	

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak										Tandíjmentesség		
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Rajz	Testnevelés		Gyorsírás	
Szabó Lajos	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Szeghy Ferenc	1	1	2	3	3	1	1	2	3	2	2	2	2	
Szekrényi Lajos	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2	1	1	
Timár Bertalan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
45 Tóth Péli Kálmán	1	2	2	3	3	3	1	1	3	1	3	3	3	
Varga Béla	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Vincze Géza	2	1	1	2	2	3	2	2	3	2	1	1	1	f. m.
Weil Miklós	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Winkler Béla	1	1	3	3	3	2	1	1	2	2	1	3	3	

Vizsgázatlan magántanuló: Fispán Pál izr.

Kimaradt: Gecsényi Tihamér.

Összesen : 51.

Ötödik osztály.

Osztályfőnök: Oláh Imre.

A tanuló neve	Magaviselet	Tantárgyak										Tandíjmentesség		
		Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettud.	Mennyiségtan	Gyorsírás		Testnevelés	
Adorján László izr.	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	2	2	
Áts László	2	2	3	3		2	3	3	3	3	2	4	1	
Baracskai István	1	1	2	1		2	1	1	1	2	2	2	1	f. m.
Barth Jenő	2	1	3	3		3	3	2	3	3	3	3	3	
5 Beck Aladár	1	2	3	3		3	3	3	2	3	3	2	2	
Boksányi Nándor	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	
Bugyi János	1	1	2	3	3	3		1	2	3	3	3	2	
Czikmantory Albert	1	1	3	3	3	2	2	2	1	3	2	3	3	
Csorba Gyula	2	1	2	3		3	3	2	2	3	2	3	3	
10 Dobos István	1	1	1	2		2	2	1	1	2	2	1	1	f. m.
Donkó Tibor	2	1	2	3		3	2	1	2	3	3	2	2	
Fodor Tivadar	1	1	3	3		3	3	3	2	3	3	2	2	f. m.
Fülöp Tamás	1	1	3	3		3	2	2	1	1	3	3	3	
Gábris Elek	1	1	3	3		3	2	2	3	3	3	1	1	

A tanuló neve	Tantárgyak										Tandijmentesség		
	Magaviselet	Vallás tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiség tan		Gyorsírás	Testnevelés
15 Gombay Tibor	1	1	1	1	1	1		1	1	2	1	1	
Gyenes István	1	1	2	3		2	2	1	2	3	3	1	
Gyöngyösi Lázár	1	1	2	2		2	1	1	1	2	1	1	
Horváth Ervin	2	1	3	3		3	3	2	2	2	3	1	
Kindlovics József	1	1	2	2		1	2	1	2	2	2	1	
20 Kósa József	2	2	3	4	3	4		2	2	4	4	2	
Lőrincz Imre	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	f.m.	e. m.
Majoros Béla	1	1	3	2	2	2		2	1	2	2	2	
Pizsmann László	2	2	2	4		4	4	3	3	3	3	2	
Pizsmán József	2	1	3	3		3	3	2	3	3	3	2	
25 Rapcsányi László	1	1	1	1	1	2		2	1	1	2	1	
Rácz István ism.	2	1	3	2	1	3		2	3	1	1	1	
Rózsa Sándor	2	1	2	3		3	3	2	1	3	3	1	
Schönberger István Izs.	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	
Selmeci László	1	1	2	2		3	3	1	2	2	3	1	f. m.
30 Szabó János	2	2	4	3		3	3	3	4	3	4	2	
Szabó József	1	1	3	3		3	3	3	3	3	3	2	
Szakács István	1	1	1	2		1	1	1	1	1	1	1	
Szarvas András	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	
Szebenyi Gyula	1	1	2	2		2	2	1	1	2	3	1	f. m.
35 Sztraka Pál	2	1	2	2	2	2		1	1	3	3	1	f. m.
I. Tóth Gyula ism.	2	2	2	4		4	4	3	2	3	3	1	
Venczel Sándor	1	1	1	1		2	1	1	2	2	1	1	f. m.
Weil György	1	1	3	3		1	2	2	1	3	3	2	
Zentai János	1	1	3	2	2	3		2	1	2	2	1	
<i>Magántanuló:</i>													
40 Dömötör István	2	3	3			3	3	3	2	2			
Székrenyi Béla	1	2	3			2	3	1	2	3			
<i>Kimaradtak:</i> Hetényi Ernő, Kovács Ferenc, Kovács István, Szaloki József, Zelleny Endre.													
Összesen: 46.													

Hatodik osztály.

Osztályfőnök: Dr. Dukovics Lőrinc.

A tanuló neve	Tantárgyak										Tandíjmentesség
	Magyar nyelv	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettudomány	Mennyiség	
Adai Ferenc	1	1	1	3	2	3	2	1	2	2	
Balkó István	1	1	1	3	2	3	1	1	3	1	
Benkő Géza	2	1	3	3	3	3	2	3	4	3	
Bodolay György	2	1	3	3	3	2	3	2	4	2	
5 Bodócs József	1	1	2	3	3	3	3	2	3	2	
Csorba Sándor	1	1	1	2	2	1	2	1	2	2	
Czabol János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	e. m.
Domokos Mihály	1	1	2	3	3	3	2	2	3	2	
Farkas István Ferenc	1	1	1	3	2	2	1	1	2	2	
10 Farkas István Imre	1	1	2	3	3	4	1	1	3	2	
Farkas János	1	1	2	3	2	3	1	1	2	1	
Fodor Endre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Garasi Károly	2	2	3	4	4	3	3	3	3	1	
Gorják József	1	1	2	3	3	3	1	1	3	1	
15 Hajnal Mihály	2	2	3	4	4	4	3	2	4	1	
Hatvani László	2	2	2	4	3	3	3	2	2	1	
Hribál Károly	1	1	2	3	2	3	2	1	1	1	
Igács László	2	1	3	4	4	4	2	3	4	2	
Iván Ferenc	2	1	3	3	4	3	3	3	3	1	
20 Kárpáti Jenő	1	2	3	3	3	3	3	3	3	1	
Kovács Pál	1	1	2	3	2	2	1	2	1	1	
Krammer Győző	1	1	1	3	3	3	1	1	3	2	
Legeza István gör. kat.	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	e. m.
Lengyel Zoltán	1	1	2	3	3	2	2	1	3	1	
25 Lojkovics Ferenc	1	1	3	3	3	3	2	2	3	3	
Mattyasovszky Ferenc	1	2	1	3	3	3	2	2	3	3	
Molnár István	1	1	1	3	3	3	1	2	3	1	
Muhi Elemér	2	2	3	4	4	4	3	3	3	1	
Nagy Ferenc	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1	
30 Nyirádi Imre	1	1	2	3	3	3	2	2	3	1	
Nyúl Tóth Károly	1	1	1	3	2	3	1	1	2	1	
Stöber Lajos	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1	f. m.
Szabó Gábor	1	1	2	3	1	2	2	1	2	f. m.	
Szabó László	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	f. m.
35 Szelei Béla	1	1	1	3	1	2	2	1	2	1	
Tapasztó János	1	1	2	3	2	3	1	1	2	2	
Sahin Tóth Tibor	1	1	1	3	3	2	1	1	3	1	
Végyvári Ferenc	1	1	2	3	3	3	2	2	3	2	

Kimaradt: Kiss Raoul.

Összesen: 39.

Hetedik osztály.

Oszlályfőnök: Dr. Nyers Lajos.

A tanuló neve	Tantárgyak										Tandíjmentesség		
	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan		Mennyiségtan	Testnevelés
Acsay Vilmos	2	2	3	3		3	3	3	2	1	2	1	3
v. Almási Béla	1	1	3	3		3	2	3	2	2	2	1	3
Angyal Lajos	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1
Asztalos József	1	1	2	2	2	2		2	2	2	1	1	1
5 Balanyi László	1	1	2	2	2	2		1	1	1	1	1	1
Barakonyi Béla	2	2	3	3		3	3	3	3	3	2	1	3
Bánhidi Gyula	2	2	3	3	3	3		3	3	3	3	1	3
Bende Ervin	1	1	2	1		1	2	1	1	1	1	1	1
Bende János	2	1	4	3		3	3	2	2	2	1	1	1
10 Börönte István	1	1	2	1	1	2		1	1	1	1	2	2
Buzás János	1	1	2	3		2	3	2	1	2	3	2	1
Chlovini Károly	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	fm	1
Csák Ivor ism.	2	1	2	2		2	3	1	1	3	2	2	2
Czintula Ferenc	1	1	3	2		2	2	2	2	2	2	1	2
15 Dombi János	1	1	3	3		3	3	3	3	3	2	1	3
Dósay Károly	3	3	3	3	3	4		3	4	2	1	1	3
Farkas Róbert	1	1	2	2		2	2	2	1	2	1	1	1
G. Fekete Tibor	2	1	3	3		4	4	3	3	3	3	2	2
Fülöp Gyula	3	2	3	4		4	4	3	3	4	3	3	2
20 Fűzi Fábrián	1	1	2	3		3	3	2	2	3	2	1	3
Götz Imre	2	1	3	3		3	3	2	2	3	3	2	3
Györi Endre	1	2	2	3		3	3	2	2	3	2	fm	2
Hegedűs Ferenc	1	1	2	2		2	2	1	1	1	1	fm	1
Horváth Ferenc	1	1	3	3		3	3	3	3	2	2	1	3
25 Jakabházy Attila	1	1	3	3		2	2	2	2	3	1	2	3
Karácsonyi István	1	1	3	2		3	2	1	1	2	1	1	2
Kürtösi Endre	1	1	3	3		2	2	2	2	3	2	1	1
Lázár Ákos	1	1	1	1	1	1		1	1	1	2	1	1
Leskowsky Zoltán	2	1	2	1	1	1		2	1	3	2	2	1
30 Major József	2	2	2	3	3	3		3	2	2	3	1	3
Mészáros Jenő	1	2	3	3		2	2	3	2	1	1	2	2
Molnár István	2	1	3	3		3	3	2	2	3	2	1	3
Müller Jenő	3	2	4	4		4	4	3	3	4	3	3	3
Offenbecher György	1	1	2	3		1	2	2	1	1	2	1	1
35 Perger Béla	1	1	1	2		2	1	1	1	2	1	1	1
Prácsér László	2	2	3	3		3	3	3	3	3	3	1	2
Rigó János	1	1	1	1		2	2	1	1	1	1	2	1
Szabó János	1	1	2	2		1	1	1	1	2	1	1	1
v. Szabó Mihály	1	1	2	2		2	2	2	2	2	1	2	1

A tanuló neve	Tantárgyak											Tandíjmentesség		
	Magaviselet	Vallás tan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Földrajz	Természettan	Mennyiség tan		Testnevelés	Egészségtan
40 Szelei Mihály ism.	1	1	3	3		3	3	3	3	3	3	1	3	
Szentirmay György	2	1	3	3		1	3	2	1	1	3	3	1	
Szmarcs Béla	1	1	3	3		3	3	3	2	3	2	2	2	
Szölgényi János	2	1	4	3		3	3	3	2	4	3	2	2	
Takács Pál	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	e. m.
45 Tóth Géza	1	1	2	3		3	3	3	2	3	3	2	3	
Vértesi Ervin	1	1	3	3		3	3	2	1	2	2	3	1	
Vörös István	1	1	2	2		1	1	1	1	2	1	1	2	f. m.
Zuna Edgár	2	2	3	3		3	3	3	3	3	4	3	3	
Összesen : 48.														

Nyolcadik osztály.

Osztályfőnök: dr. Farkas Dénes.

A tanuló neve	Tantargyak											Tandjmentesség		
	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Filozófia		Testnevelés	Egészségtan
Beck Mihály izr.	1	2	3	3		3	2	3	2	3	2	1	2	
Berkes Endre	1	1	3	3		3	2	3	2	3	3	1	2	
Bernhardt Elemér	1	1	3	3		3	2	2	2	2	3	1	2	
Farkas Géza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
5 Flóznik Ervin	2	2	3	3		3	3	3	3	3	3	1	2	
vlítez Jankovich Ferenc	1	1	1	2		1	1	1	1	1	1	1	1	
Kalmár Dezső	1	1	2	3		3	3	3	2	3	3	fm	2	
Kangyal György	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	f. m.
Karl János g. kat.	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	e. m.
10 Király Gyula	1	1	3	3		3	3	3	3	3	3	fm	2	
Kovács István	1	1	3	3	3	3		2	2	3	3	1	1	
Kovács János	1	2	3	2	3	3		3	3	2	3	1	2	
Kósa László	1	1	1	1	1	2		1	1	1	1	1	1	
Kun Gergely	1	1	3	3		3	3	3	3	3	3	1	2	
15 Lang György izr.	1	2	3	3		3	3	3	2	2	3	1	2	
Lehóczky Árpád	1	1	1	2		1	1	1	1	1	2	1	2	
Lovas János	1	1	2	3		3	3	2	1	1	3	1	2	
Magyar János	1	1	2	3	3	3		2	3	3	3	1	2	
Major Sándor	1	1	3	3	3	3		3	2	1	2	1	2	
20 Makra László	1	1	2	3		2	2	2	2	2	2	1	2	
Nagy László	2	2	3	3		3	2	3	3	3	3	1	2	
Polereczky Gábor	2	1	3	3		3	2	3	2	2	3	1	2	
Polyák Sándor	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	
Próbald Béla	1	1	1	2		2	2	2	2	2	3	1	1	
25 Romvári Illés	1	1	2	3		3	3	2	2	3	3	1	2	
Róna Győző	1	1	2	3	3	2		2	1	2	3	fm	2	
Rózsa Béla	2	1	2	3		3	2	3	1	2	3	1	2	
Salamon István ref.	1	1	3	3		2	2	2	1	3	2	1	2	
Siposs László	2	1	2	2		3	1	1	3	3	2	1	2	
30 Szabó Ferenc	2	2	3	3	3	2		3	3	3	3	1	2	
Szabó Pál	1	1	1	2	1	1		1	1	1	1	1	1	f. m.
Szabó Zoltán	1	2	3	3		3	3	3	3	3	3	1	2	
Szeveréni Kálmán	1	1	1	2	2	2		1	1	1	1	1	1	f. m.
Vágó László	2	2	3	3		3	3	3	3	3	3	fm	2	
35 Vértesi József	1	1	1	2	1	1		1	1	1	1	1	1	f. m.

Összesen: 35.

IX. A rendkívüli tárgyak tanulói és érdemjegyük.

1. Német társalgás.

Kezdők.

Tanárok: *Jung Sebestyén, Mihályi Károly.*

<i>I. A) osztály.</i>		Mizsey Péter	2
		Potoczky Antal	3
	1	25 Schuster Alajos	2
	1	Sebestény László	3
	1	Sebők György	1
	2		
5	1	<i>II. B) osztály.</i>	
	2	Bognár Gáspár	1
	1	Ekker Lajos	1
	3	30 G. Fekete Levente	2
	2	Kalmár László	2
10	1	Kapás József	2
	1	Kovács Menyhért	2
	3	Prohászka Gyula	1
		35 Szécsényi Ferenc	1
		Szigeti András	1
<i>I. B) osztály.</i>		<i>III. osztály.</i>	
	2	Bartal Sándor	1
	1	Bertók Pál	2
<i>II. A) osztály.</i>		Braunitzer Ferenc	1
15	1	40 G. Fekete Zoltán	2
	3	Hunyadi László	2
	2	Laczkó Dénes	1
	1	Miklósy György	1
	1	Nóta István	1
20	1	45 Weinhardt Mihály	1
	1	Zelky Kázmér	2
	2		

Haladó k.

Tanár: *Mericske Rezső.*

<i>IV. osztály.</i>		Feldmeier Tamás	1
	1	Kocsák Dezső	2
	1	Máriaöldy Miklós	2
	3	Németh Zoltán	1
	2	10 Pál Gaszton	1
5	1	Scherer Akos	2

Sebestyén Ferenc	1	20 Majoros Béla	1
Szabó Lajos	1	Zentai János	2
Szeghy Ferenc	2		
15 Tóth Péli Kálmán	2	VI. osztály.	
V. osztály.		Bodócs József	2
Áts László	2	Farkas I. Imre	2
Fülöp Tamás	2	Hatvani László	2
Fodor Tivadar	2	25 Nyirádi Imre	2
Gombay Tibor	1	Szelei Béla	1
		Tapasztó János	1

2. Francia társalgás.

Tanár: *Mihályi Károly*.

V. osztály.		5 Gábris Elek	2
Boksányi Nándor	1	Gyenes István	1
Dobos István	1	Horváth Ervin	2
Donkó Tibor	2	Kindlovics József	1
Fülöp Tamás	2	Rózsa Sándor	2

3. **Vívást** tanultak *jeles* eredménnyel: Ackermann László, Braunitzer Ferenc, Fispán János, Simon Balázs III., Abrahám Béla, Bagi Lajos, Feldmeier Tamás IV., Adorján László, Majoros Béla, Szabó József, Szarvas András, Schönberger István, Zentai János V., Krammer Győző, Nyúl Tóth Károly, Tapasztó János VI., Csák Ivor VII., vitéz Jankovich Ferenc VIII.; *jó* eredménnyel: Kogutowicz Lajos IV. o. tanulók.

4. **Fizikai gyakorlatokat** végeztek *jeles* eredménnyel: Acsay Vilmos, Angyal Lajos, Asztalos József, Balanyi László, Bende János, Börönte István, Chiovini Károly, Czintula Ferenc, Farkas Róbert, Hegedűs Ferenc, Karácsonyi István, Kürtösi Endre, Lázár Akos, Mészáros Jenő, Offenbecher György, Perger Béla, Rigó János, Szabó János, Szabó Mihály, Szentirmay György, Takács Pál, Vértesi Ervin, Zuna Edgár VII., Berkes Endre, Farkas Géza, Flóznik Ervin, vitéz Jankovich Ferenc, Kangyal György, Karl János, Kovács János, Lovas János, Major Sándor, Polereczky Gábor, Próbáld Béla, Romvári Illés, Róna Győző, Rózsa Béla, Salamon István, Siposs László, Szabó Ferenc, Szabó Pál, Szeveréni Kálmán, Vágó László, Vértesi József VIII. o. tanulók.

5. **Az énekkar** tagjai *jeles* eredménnyel: *Szoprán:* Angyal István, Báber Bertalan, Csorba Ferenc, Deák Pál, Faragó Sándor, Fenyvesi László, Hunyadi László, Kapás József, Koncz Lajos, Kovács Dezső, Kovács Elemér, Ludvig Pál, Magasházy László, Major István, Németh Zoltán, Nyúl József, Rajz Rajmund, Simon Balázs, Szabó Gergely, Szabó Imre, Szelei László, Tassy Elek, Turjánszky Tibor, Ugrik László, Weil Miklós, Zsemberi László.

Alt: Bánhegyi Aladár, Bukovszky István, Erschen Nándor, Gyenes Pál.

Hatvani Béla, Horváth Tibor, Kovács Zoltán, Miklós György, Molnár Imre, Nóta István, Nyirádi Zsigmond, Pásztor Antal, Prohászka Gyula, Szekrényi György, Viola Valér, Zalán György.

Tenor: Angyal Lajos, Barakonyi Béla, Bende János, Berkes Endre, Czintula Ferenc, Farkas János, Flóznik Ervin, Hribál Károly, Iván Ferenc, Kindlovics József, Király Gyula, Kun Gergely, Major József, Majoros Béla, Molnár István, Próbáld Béla, Rigó János, Szabó János, Tóth Géza.

Basszus: Balkó István, Bart Jenő, Chiovini Károly, Füzi Fábrián, Horváth Ervin, vitéz Jankovich Ferenc, Kangyal György, Karácsonyi István, Kovács Pál, Lovas János, Prácser László, Romvári Illés, Rózsa Sándor, Szelei Mihály, Szentirmay György, Szeveréni Kálmán, Sztraka Pál. Összesen: 78.

6. **Zenekari** tagok *jeles* eredménnyel a következő tanulók voltak:

1. Szimfónikusok:

Első hegedűsök: Beck Mihály VIII., Kangyal György VIII., Angyal Lajos VII., Bende Ervin VII., Bende János VII., Czintula Ferenc VII., Jakabházy Attila VII., Leskowsky Zoltán VII., Prácser László VII., Rigó János VII., Csorba Sándor VI., Boksányi Nándor V., Weil Miklós IV., Neumann Ede III.

Második hegedűsök: Fekete Tibor VII., Csorba Gyula V., Szabó József V., Iv. Szabó Imre IV., Timár Bertalan IV., Bajusz Huba III., Kovács József III., Tassy Elek III., Viola Valér III., Neumann László I. A):

Brácsások: Farkas János VI., Muhi Elemér VI., Szabary Miklós IV.

Csellósok: Bánhid Gyula VII., Nagy Ferenc VI., Ignits György III.

Nagybögösök: Szentirmay György VII., Kovács Pál VI.

Fuvolás és piccolós: Berkes Endre VIII., Stöber Ernő VI.

A-B-C klarinétosok: Barakonyi Béla VII., Balkó István VI., Legeza István VI., Adorján László V.

C trombitások: Kun Gergely VIII., Horváth Ferenc VII., Kárpáti Jenő VI.

Vadászkürtösök: Siposs László VIII., Szeley Mihály VII., Hatvani László VI., Turjanszky Tibor II. A).

Posaunások: Iván Ferenc VI., Tapasztó János VI., Végvári Ferenc VI.

Kisdobos és triangulumos: Szarvas András V.

Nagydobos, harangjátékos és réztányéros: Vitéz Jankovich X. Ferenc VIII.

2. Fúvósok:

Szárnykürtösök: Kún Gergely VIII., Horváth Ferenc VII., Garasi Károly VI., Kárpáti Jenő VI.

Des-fuvolás és piccolós: Berkes Endre VIII., Stöber Ernő VI.

Es-Klarinétos: Barakonyi Béla VII.

B-klarinétosok: Balkó István VI., Legeza István VI., Adorján László V.

Es-Trombitások: Flóznik Ervin VIII., Horváth Ervin V., Sztraka Pál V., Kis István III.

Basszus-trombitás: Szemerédi Imre III.

Basszus-szárnykürtösök: Síposs László VIII., Szentirmay György VII.
Eufóniumos: Iván Ferenc VI.
Es-vadászkürtösök: Szeley Mihály VII., Hatvani László VI., Csorba Gyula V., Turjánszky Tibor II. A).
F-helikonosok: Szeley Béla VI., Iván Antal III.
B-helikonosok: Prácer László VII., Igács László VI.
Kisdobos: Szarvas András V.
Nagydobosok: Vitéz Jankovich X. Ferenc VIII., Máriaföldy Miklós IV.
Cintányérosok: Farkas János VI., Nagy Ferenc VI.
Vezérdobos: Chiovini Károly VII.

X. Statisztikai adatok.

	O s z t á l y	I. A)	I B)	II. A)	II. B)	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
1. A tanulók száma	Beírt nyilvános tanulók	39	39	32	35	71	50	45	39	48	35	433
	Beírt magántanulók	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2
	Osztályozott nyilvános tanulók.	35	39	30	33	70	49	39	38	48	35	416
	Osztályozott magántanulók	1	—	—	1	—	—	2	—	—	—	4
	Osztályoztatott összesen	36	39	30	34	70	49	41	38	48	35	420
2. A tanulók vallása	Róm. kat.	34	38	29	31	67	47	39	37	48	31	401
	Görög kat.	1	—	—	1	—	1	—	1	—	1	5
	Református	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2
	Ag. h. evang.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Unitárius	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Izraelita	1	—	1	2	2	1	2	—	—	2	11
3. A tanulók kormegoszlása	1928-ban született	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	1927-ben	19	20	—	—	—	—	—	—	—	—	39
	1926-ben	8	17	13	17	—	—	—	—	—	—	55
	1925-ben	6	1	12	13	38	1	—	—	—	—	71
	1924-ben	1	1	5	3	24	28	—	—	—	—	62
	1923-ban	—	—	—	1	7	11	25	1	—	—	45
	1922-ben	—	—	—	—	1	8	12	22	—	—	43
	1921-ben	—	—	—	—	—	1	3	10	23	—	37
	1920-ban	—	—	—	—	—	—	1	5	17	20	43
	1919-ben	—	—	—	—	—	—	—	—	6	10	16
	1918-ban	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	4
	1917-ben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
	1916-ban	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Korábbi:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Anyanyelv	Magyar anyanyelvű	35	39	30	33	70	49	41	38	47	35	417
	Német	1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	3
	Tót	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Nyelvismeret	Csak magyarul tudott	34	39	30	33	65	46	37	36	47	30	397
	Németül is tudott	2	—	—	1	5	2	4	2	1	4	21
	Angolul is tudott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Szerbül is tudott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Románul is tudott	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
6. A tanulók szülei- nek foglalkozása	Nagybirtokos, nagybérlő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Középbirtokos v. bérlő	1	2	6	—	3	3	1	1	1	—	18
	Kisbirtokos v. bérlő	—	4	1	2	4	6	3	1	6	—	27
	Kisbirtokos, napszámos	—	—	—	—	2	—	—	—	1	5	8
	Gazdasági tisztviselő	—	1	—	—	5	—	1	2	—	2	11
	Egyéb gazdasági segédszemély	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kisiparos	3	3	1	10	12	4	4	4	9	3	53
Ipari tisztviselő	—	—	—	—	1	1	—	1	1	1	5	

O s z t á l y		I. A)	I. B)	II. A)	II. B)	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
6. A tanulók szüleinek foglalkozása	Egyéb ipari segédszemély	2	2	—	1	—	1	2	—	—	1	9
	Nagykereskedő	1	—	—	2	1	—	1	—	—	—	5
	Kiskereskedő	1	4	2	6	6	2	2	4	1	2	30
	Kereskedelmi tisztviselő	—	2	—	—	—	2	3	—	—	—	8
	Egyéb kereskedelmi segédszemély	—	2	—	—	—	2	—	1	—	3	8
	Közlekedési tisztviselő	3	1	1	1	1	1	1	1	6	1	18
	Egyéb közlekedési segédszemély	1	—	—	1	1	3	1	—	1	—	8
	Köztisztviselő	8	6	6	1	10	9	12	8	8	7	75
	Pap, tanár, tanító	4	3	5	—	7	1	2	4	7	2	35
	Másféle értelmiségi	6	3	2	1	6	2	4	1	1	—	26
	Közhivatali altiszt	2	2	—	2	—	1	2	1	—	1	11
	Katonatiszt (csendőrtiszt)	—	1	2	—	2	1	—	—	—	2	8
	Katona-altiszt (csendőrtiszt)	1	—	—	1	3	3	3	3	1	1	16
	Nyugdíjas köztisztviselő	3	—	1	2	1	1	2	4	1	—	15
	Egyéb nyugdíjas tisztviselő	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	4
	Nyugdíjas altiszt	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	3
Tökés, járadékos, háztulajdonos	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Házicseléd	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2
Egyéb és ismeretlen foglalkozású	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Árvaházi tanulók	—	2	3	—	—	2	4	—	1	3	1	16
7. A tanulók szüleinek lakóhelye	Az iskola székhelyén lakik	22	30	18	24	43	40	35	28	37	22	299
	Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.-ben*	7	7	8	9	23	6	5	8	5	10	88
	Más vm.-ben, ill. th. városban:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Békés vm.-ben	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	Bihar vm.-ben	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Borsod vm.-ben	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Csongrád vm.-ben	4	—	—	—	1	1	—	—	—	—	6
	Fejér vm.-ben	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Heves vm.-ben	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
	Jász-N.-K.-Szolnok vm.-ben	1	—	—	1	1	—	—	1	—	—	4
	Nógrád vm.-ben	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Sopron vm.-ben	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2
	Szabolcs vm.-ben	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Tolna vm.-ben	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Baja th. városban	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Budapest th. városban	2	1	—	—	—	2	1	—	3	1	10	
Elszakított jugoszláv területen	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
8. Óramulasztások	Igazolt óramulasztások	1188	1832	928	1398	2471	1806	1901	1177	3404	1089	17194
	Igazolatlan óramulasztások	—	—	—	—	10	20	—	—	27	—	57

* Azon tanulók száma, akik a tanévben, illetőleg annak egy részében bejáróként látogatták az iskolát: Ágasegyháza 1, Ballószög 1, Beretvástelep 1, Cegléd 2, Fülöp-szálás 1, Helvécia 2, Hetényegyháza 1, Izsák 6, Jakabszállás 1, Kerekegyháza 13, Kiskunfélégyháza 10, Klábertelep 1, Kóhárszentlőrinc 1, Lajosmizse 11, Lakitelek 2, Méntelek 1, Nagykőrös 1, Szikra 3. Összesen: 59.

O s z t á l y		I. A)	I. B)	II. A)	II. B)	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen	
9. A rendkívüli tárgyak tanulói	Német társalgási gyakorlatok	12	2	13	9	10	15	6	6	—	—	73	
	Francia társalgási gyakorlatok	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	9	
	Rendkívüli rajz	—	—	—	—	—	—	2	6	8	9	25	
	Vívás	—	—	—	—	4	4	6	3	1	1	19	
	Fizikai gyakorlatok	—	—	—	—	—	—	—	—	23	21	44	
	Műének	6	10	4	5	15	3	7	5	14	11	80	
	Zene	2	1	—	4	9	5	7	16	15	8	67	
10. A tanulók előmenetele	a) Számszerint:												
	Jelesrendű	9	9	6	5	11	10	7	3	4	7	71	
	Jórendű	12	10	11	15	20	11	9	8	14	5	115	
	Elégségesrendű	11	16	9	10	27	20	21	18	23	23	178	
	1 tárgyból elégtelen	4	3	3	3	3	5	—	5	2	—	28	
	2 tárgyból elégtelen	—	1	1	1	7	3	4	4	4	—	25	
	Több tárgyból elégtelen	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	3	
	b) % szerint:												
	Jelesrendű	25.0	23.1	20.0	14.7	15.7	20.4	17.1	7.9	8.3	20.0	16.9	
	Jórendű	33.3	25.6	36.7	44.1	28.6	22.5	21.9	21.1	29.2	14.3	27.4	
Elégségesrendű	30.6	41.0	30.0	29.4	38.6	40.8	51.2	47.3	47.9	65.7	42.4		
1 tárgyból elégtelen	11.1	7.7	10.0	8.8	4.3	10.2	—	13.2	4.2	—	6.6		
2 tárgyból elégtelen	—	2.6	3.3	3.0	10.0	6.1	9.8	10.4	8.3	—	5.8		
Több tárgyból elégtelen	—	—	—	—	2.8	—	—	—	2.1	—	0.7		
11. Tandíjfizetés	Teljes tandíjat fizet (60 P)	35	37	26	26	55	43	35	23	41	30	361	
	45 P-t fizet	1	2	2	2	3	1	—	2	1	—	12	
	Féltandíjmentes (30 P)	2	—	3	4	10	3	8	2	5	4	41	
	15 P-t fizet	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	
	Egészmentes	—	—	—	1	3	3	1	2	1	1	12	
	Magántanuló	1	—	—	1	—	—	2	—	—	—	4	
12. Az iskola felszerelése és gyarapodása	G y a r a p o d á s				Á l l o m á n y								
		vétel	érték P	ajándék	érték P								
	Tanári könyvtár	9 mű	625.50	28 mű	172.50	4,407 mű, 7,967 kötet							
	Írásügyi könyvtár	30 mű	112.58	6 mű	14.—	1,884 mű							
	Műv. törtéa. gyűjtemény	—	—	—	—	963 db							
	Tört. és földr. szertár	6 db	214.20	—	—	63 db							
	Természettrajzi szertár	3 db	650.—	27 db	80.—	2,821 db							
	Fizikai szertár	9 db	865.—	2 db	2.60	4,174 db							
	Rajzszertár	—	—	3 db	5.—	1,691 db							
	Énekszertár	20 db	120.—	—	—	410 db							
Zeneszertár	7 db	81.—	24 db	72.—	35 hangsz. 160 kotta								
Tornaszertár	15 db	171.86	1 db	110.—	144 db								

14. Az iskola benépesülésének visszatekintő kimutatása.

	a) Nyilvános tanulók										b) Magántanulók										Nyilvános és magántanuló összesen		
	I. A)	I. B)	II. B)	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen	I. A)	I. B)	II. A)	II. B)	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.		Össze- sen	
1920—21. iskolaév	50	—	51	—	48	30	29	21	18	29	276	8	—	6	—	5	1	4	5	2	5	36	312
1921—22. „	54	—	51	—	52	40	26	32	19	19	293	1	—	2	—	—	2	3	1	2	2	13	306
1922—23. „	50	—	44	—	47	39	29	25	30	22	286	4	—	2	—	1	1	2	1	—	—	11	297
1923—24. „	59	—	46	—	43	43	30	28	28	32	309	—	—	1	—	—	1	—	2	1	2	7	316
1924—25. „	60	—	53	—	40	40	27	29	27	26	302	2	—	—	—	—	1	—	—	3	3	9	311
1925—26. „	52	—	53	—	50	38	25	21	30	28	297	1	—	—	—	2	1	1	—	1	—	6	303
1926—27. „	58	—	46	—	43	49	23	25	30	26	300	—	—	1	—	—	1	—	1	1	—	4	304
1927—28. „	50	—	49	—	32	37	32	30	24	26	280	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	3	283
1928—29. „	49	—	44	—	44	26	34	27	32	24	280	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	280
1929—30. „	52	—	44	—	34	42	26	34	33	33	298	3	—	—	—	—	—	1	—	1	1	6	304
1930—31. „	63	—	47	—	33	36	32	28	44	29	312	—	—	2	—	—	—	—	1	1	1	5	317
1931—32. „	65	—	51	—	39	31	26	29	36	41	318	1	—	1	—	1	1	—	—	2	1	7	325
1932—33. „	54	—	62	—	37	39	30	23	29	39	313	3	—	1	—	2	2	1	—	1	1	11	324
1933—34. „	58	—	49	—	59	35	29	27	22	29	308	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	3	311
1934—35. „	35	34	49	—	51	53	31	29	35	21	338	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	339
1935—36. „	33	31	33	33	45	51	46	33	32	27	364	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	366
1936—37. „	37	38	35	35	57	47	43	44	35	35	406	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	3	409
1937—38. „	35	39	30	33	70	49	39	38	48	35	416	1	—	—	1	—	—	2	—	—	—	4	420

XI. Tankönyvek az 1937—38. iskolaévben.*

I. OSZTÁLY. Róm. kat. nagyobb katekizmus, Alszegehy—Sík: Magyar nyelvt., I—II., Alszegehy—Sík: Magyar olvasó I., Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Esztergomy—Nagy: Latin olvasó I., Karl—Varga: Földrajz I. (A mi hazánk.), Suták—Vörös—Hatvani: számtan és geometria elemei I.

II. OSZTÁLY. Róm. kat. nagyobb katekizmus, Pokorny: O-szövetségi bibliai tört., Alszegehy—Sík: Magyar nyelvt. I—II., Alszegehy—Sík: Magyar olvasó II., Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Esztergomy—Nagy: Latin olvasó II., Karl—Varga: Földrajz II., Karl Méhes: Kis természetrajz II., Suták—Vörös—Hatvani: Számtan és geometria elemei II.

III. OSZTÁLY. Róm. kat. nagyobb katekizmus, Pokorny: Új-szöv. bibl. tört., Alszegehy—Sík: Rendszeres magyar nyelvtan, Alszegehy—Sík: Magyar olvasó III., Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Esztergomy—Nagy: Latin olvasó III., Bitter: Német nyelv. I., Balanyi—Jászai: Magyarország tört., Karl—Varga: Földrajz III., Nagy J.: Kis fizika, Suták—Vörös—Hatvani: Számtan és algebra III. oszt., Bíró: Műalkotások könyve, Melly—Párdányi: Egészségt.

IV. OSZTÁLY. Róm. kat. nagyobb katekizmus, Pokorny: Kat. szertartástan, Alszegehy—Sík: Stilisztika, Lehr—Arany: Toldi, Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Esztergomy—Nagy: Latin olvasó IV., Bitter: Német nyelv. III., Kontraszty—Tihanyi: Egyet. tört. I., Karl—Varga: Földrajz IV., Kerékgyártó—Somogyi: Ásványtan és kémia, Suták—Hatvani—Lóky: Algebra és geometria IV., Bíró: Műalkotások könyve, Kiss: Az egységes magyar gyorsírás tankönyve. I. rész.

V. OSZTÁLY. Schütz: Kat. hittan, Alszegehy—Sík: Retorika, Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Vézner: Anthologia lyrica, Friml: Livius XXI—XXII. könyve, Bitter—Teveli: Rendsz. német nyelv., Bitter—Teveli: Német nyelv. IV., Maywald—Vayer: Görög nyelvtan, Maywald—Jirka: Görög olvasó I. és II. r., Birkás: Francia nyelv. V. és VI., Kontraszty—Tihanyi: Egyet. tört. II., Karl—Méhes: Növénytan, Suták—Hatvani—Lóky: Algebra és geometria V., Kiss: Az egységes magyar gyorsírás tankönyve: II. rész.

VI. OSZTÁLY. Schütz: Kat. erkölcsstan, Alszegehy—Sík: Poetika, Pirchala—Esztergomy—Nagy: Latin nyelvtan, Kuzmits: Szemelvények Cicero beszédeiből, Láng: Sallustius Coniuratio Catilinae, Wirth: Szemelv. Verg.

*) A jövő évi tankönyvek jegyzékét beiratáskor közöljük.

Aeneiséből, Marót—Wágner: Homeros Odysseia, Jirka: Szemelv. Xenophon és Herodotos műveiből, Maywald—Vayer: Görög nyelvtan, Bitter—Teveli: Német nyelv. V., Birkás: Francia nyelv. V. és VI., Kontraszty—Tihanyi: Egyetemes tört. III., Karl—Méhes: Állattan, Suták—Hatvani—Lóky: Mennyiségtan VI., Lóky: Logaritmustáblák (4 jegyű).

VII. OSZTÁLY. Schütz: Kat. egyháztörténelem, Alszegehy—Sík: Magyar irod. tört. és olv. könyv I. r., Szimnyi: A magyar nyelv, Pirchala—Esztergom—Nagy: Latin nyelvtan, Wirth: Szemelv. Verg. Aeneiséből, Fehér B.: Cicero De Signis, Huszti: IIj. Plinius lev. Maywald—Vayer: Görög nyelvt., Marót—Wágner: Homeros Iliasa, Gerecs—Mészáros: Görög lírai antológia, Birkás: Francia irod. olvasókönyv I. r., Bitter—Teveli: Német irod. tört. I., Bitter—Teveli: Schiller Wilh. Tell., Kontraszty—Tihanyi: Egyetemes tört. IV., Nagy J.: Kísérleti fizika I., Suták—Hatvani—Lóky: Mennyiségtan VII—VIII., Lóky: Log. táblák, Melly—Párdányi: Egészségtan, Kalmár—Varga: Földrajz VII.

VIII. OSZTÁLY. Schütz: Kat. hitvédelem, Alszegehy—Sík: Magyar irod. tört. és olvasókönyv II. r., Pirchala—Esztergom—Nagy: Latin nyelvtan, Wirth: Szemelv. Horatiusból, Balogh A.: Szemelv. P. Cornelius Tacitus műveiből, Kerényi: Platon és Aristoteles, Birkás: Francia irod. olvasókönyv II. r., Bitter—Teveli: Német irod. t. II., Balanyi—Jászai: Magyarország okny. története, Nagy J.: Kísérleti fizika II., Suták—Hatvani—Lóky: Mennyiségtan VII—VIII., Lóky: Log. táblák, Kornis: Pszichológia és logika, Melly—Párdányi: Egészségtan.

Segédkönyvek: V—VIII. Wágner—Horváth: Róm. régiségek, III—VIII Schmidt: Magyar-latin és latin-magyar szótár, III—VIII. Kelemen: Magyar-német és német-magyar szótár, V—VIII. Lévay—Vida: Görög szótár, VI—VII. Elischer—Frölich: Szótár Homeroshoz, III—VIII. Kogutowitz: Atlasz a magyar és világtörténelem tanít., I—IV. Kogutowitz: Középk. földr. Atlasz.

A kat. tanulók részére minden osztályban Sík—Schütz: Imádságos könyv.

15. A konviktusban lakó tanulók kimutatása.

Intézetünkbe a kegyesrendi konviktusban lakó tanulók járnak. Egyéb internátusban v. konviktusban lakó növendéke nincs az iskolának. A kegyesrendi konviktus 1934-ben létesült, fenntartója a Magyar Kegyes-Tanítórend Főnöke. Férőhelyek száma 44, melyek a jelenlegi iskolaévben mind be voltak töltve. Az egy-egy tanulótól szedett konviktusi díj jelen tanévben évi 600 P. A konviktusra vonatkozó részletes adatokat az Értesítőhöz mellékelt Tájékoztató közli.

A konviktusok megoszlása osztályonként: I. A) 13, I. B) —, II. A) 6, II. B) —, III. 8, IV. 4, V. 3, VI. 4 VII. 4, VIII. 2. Összesen: 44.

16. Az iskolaépületre vonatkozó kimutatás. a) A tanteremk száma: 10. Területe: I. A) 50·40 m²; I. B) 50·40 m²; II. A) 49·39 m²; II. B) 59·85 m²; III. 73·39 m²; IV. 67·73 m²; V. 67·10 m²; VI. 50·34 m²; VII. 74·94 m²; VIII. 44·73 m².

b) Egyéb termek és helyiségek területe: görög terem 58·80 m², tanári szoba 30·87 m², tanári fogadószoza 31·84 m², várószoba 18·91 m², igazgatói várószoba 33·12 m², ig. fogadószoza 32·76 m², ig. iroda 29·28 m², emeleti tanári szoba 35·60 m², tanácsterem 70·76 m², tanári könyvtár 36·30 és 43·61 m², ifj. könyvtár 68·53 és 24·15 m², Segélyző-Egyleti helyiség 29·28 m², természetrajzi szertár 93·24 m², fizikai szertár 72·45 m², történelem és földr. szertár 46·36 m², énekszertár 42·54 m², zeneszertár 43·31 m², rajzterem 155·61 m², tornaterem 220·00 m², öltöző 45·98 m², tornaszertár 44·88 m², díszterem 255·66 m², dísztermi karzat s erkélyek 235·00 m², iskolaszolga lakása 78·82 m², gépész lakása 76·82 m², portákszoba 24·23 m².

c) Az iskolai udvar területe 877 m². Összes beépített terület 2573 m².

d) Az iskola épülete részben vagy bizonyos időben egyéb intézmény céljaira nincs átengedve.

XII. Tájékoztató az 1938—39. évre.

A tanulók felvétele jún. 20., 21. és szept. 2. napjain történik. Az I. osztályba íratkoznak, általában a más intézetből jövő tanulóknak el kell hozniuk eddigi összes bizonyítványaikat, születési anyakönyvi kivonatukat, továbbá újraoltási bizonyítványukat.

A magánvizsgálat, különbözeti és pótlóvizsgálat írásbeli része aug. 30., 31.-én 8 órakor, a szóbeli vizsgálat szept. 1-én 8 órakor kezdődik.

Aug. 31-én 8 órakor *javítóvizsgálat*. A vizsgálat előtt a Tanulmányi Értesítőt be kell nyújtani. Az egy kötelező tárgyból elégtelen tanulók igazgatói engedéllyel tehetnek javítóvizsgálatot; ezért folyamodniuk nem kell. *A két kötelező tárgyból* elégtelen érdemjegyet kapott tanulók nem folyamodhatnak javítóvizsgálati engedélyért.

Intézetünk V. osztályába lépő tanulók beszéljék meg szüleikkel, hogy a görög vagy francia nyelvet tanulják-e. A szülők erre vonatkozóan a beírásnál nyilatkoznak.

Szállást adni és fogadni csak az igazgatóság hozzájárulásával lehet.

Azok a tanulók, akik a Diáksegélyző-Egyesülettől könyveket óhajtanak, kérvényüket aug. 20-ig nyujtsák be a Diáksegélyző vezető tanárához. A folyamodványban jelölik meg az osztályukat és azt is, hogy mely könyveket kérik.

A róm. kat. tanulók bizonyítványt hoznak arról, hogy vallási kötelességeiket a nyári szünetben is teljesítették. Azok a növendékeink, akik a nagyszünetet Kecskeméten töltik, vasár- és ünnepnap. *aug. 27-én: Kalazanti Szent József napján is* templomunkban hallgatnak szentmisét.

Szept. 3-án fél 9-kor Veni Sancte, az iskolai év megnyitása.

Az igazgató a szünetben *kedden és pénteken 11—12-ig* fogad.

Iskolánk fegyelmi szabályai a nagyszünetben is kötelezők.

IGAZGATÓ.

TARTALOM.

	Oldal
Mi is hódoltunk. <i>Dr. Tihanyi Tibor</i>	3
Dr. Orbán János. <i>Dr. Farkas Dénes</i>	4
Legalábbennyit jegyezz meg az illem-órákról. <i>Dr. Tihanyi Tibor</i>	8
I. Iskolánk múltja	32
II. Hatóságok	37
III. A tanári testület és működési köre	38
IV. A tanárok hitéleti, társadalmi és irodalmi működése	41
V. Tananyag	43
VI. Iskolánk az 1937--38. iskolaévben	45
VII. Érettségi vizsgálat	84
VIII. Érdemsorozat	86
IX. Érdemsorozat a rendkívüli tárgyakból	100
X. Statisztikai adatok .	104
XI. Tankönyvek	109
XII. Tájékoztató a jövő iskolaévre .	112

Piarista konviktusok.

1. *Kecskemét.* A bentlakók kivétel nélkül gimnáziumunk növendékei. Minthogy a nevelés munkáját piarista tanárok végzik, a növendékek gimnáziumunk tanító-nevelő irányával teljesen azonos szellemben nevelkednek, ami pedagógiai szempontból föltétlenül előnyös.

Bár az intézet berendezésén mindenben érvényesül a hagyományos piarista egyszerűség és igénytelenség, az teljesen megfelel az egészség és a modern idők követelményeinek. Tiszta, világos, levegős, télen jól fűtött nappali- és hálótermek várják a növendékeket. Az étkezés a tanári ebédlőben tanáraikkal együtt és egy időben történik. Zongora-, hegedűtermek, társalgó és fürdőszobák egészítik ki a konviktus képét. Az intézet udvarán játéktér, télen korcsolyapálya, áll a bentlakó növendékek rendelkezésére. Az esetleges betegek számára két betegszoba és külön fürdőszoba van berendezve.

A növendékek állandó tanári felügyelet mellett tanulnak és szórakoznak. Alkalmuk nyílik zene- és nyelvtanulásra is. Az intézet orvosa minden héten megvizsgálja valamennyi növendéket. Kosztjuk jól elkészített polgári koszt. A főétkezéseken kívül kapnak tízórait és uzsonnát is.

Kellékek:

Fehérneműt ahhoz mérten kell hozni, hogy mosás csak minden harmadik héten van. Az ágy felszereléséhez szükségesek: paplan, párnák, matracok, ágylepedők, huzatok megfelelő számban és ágytakaró ágylóval. Szükséges továbbá négy drb. asztalkendő, egy rend evőeszköz, egy ivó- és egy fogmosó pohár. A fehérneműkre és az említett használati eszközökre az intézettől megküldött számjelzést kell tenni.

Az ellátási díj, mely magában foglalja a kosztot, fűtést, világítást, mosást és fürdést, egy iskolai évre 700 P. Ezt a díjat vagy a tanév kezdetén egy összegben, vagy havonta 70 pengős részletekben kell fizetni. Az ellátási díjból elengedni betegség esetén sem áll módunkban. A zene- és nyelvoktatás — igénylés szerint — külön szerény díjazásért történik. Orvosi díj fejében havonta 1 P-t kell fizetni. Megkívánt zsebpénz a kisebb kiadások fedezésére havi 5 P. A főlisortott összegeket érthető okokból, minden hónap ötödikéig kell megküldeni a konviktus címére.

A konviktusba felvételt nyerhet bármely rendes előmenetelű, jó viselkedű, római katolikus vallású tanuló. A felvételi kérvényt június 30-ig kell

beküldeni a következő címre: Piarista konviktus igazgatósága, Kecskemét. Csatolni kell az előző évi iskolai bizonyítványt, keresztlevelet, születési anyakönyvi kivonatot és az újraoltási bizonyítványt. A gimnáziumba való beíratási díj 35 P. az évi tandíj 60 P.

2. *A nagykanizsai kegyesrendi gimnázium konviktusa* modern, kétemeletes, kelet-nyugati irányban fekvő épület. Körülötte terül el az intézet új korcsolya- és tennispályája, a botanikus kert, amely egyúttal üdülésre és tanulásra is szolgál.

Az épület belső berendezése: barátságos és tágas belépő. A földszinten két tanulószoba, két jól felszerelt (asztali tennisz, rádió) játékkerem, fogadószoba, zuhany és kádfürdő. Az első emeleten két hálószoba, vele összeköttetésben modern folyóvízű mosdóhelyiség, társalgó, nagy tanulóterem, inas- és szekrényszoba, a második emeleten négy háló két mosdóval, két szekrényszoba és társalgó. Minden emeleten egy-egy prefektusi lakás.

A növendékek a tíz hónapra terjedő iskolai évre havi 80 P-t fizetnek. Az iskolai díjakat, minők a tandíj, felvételi díj stb., (jelenleg 135 P) ezen kívül fizetik. Az intézetben kegyesrendi tanárok ügyelnek fel, akik minden este kikérdezik a növendékeket és tanulmányaikban is megadják nekik a szükséges felvilágosításokat.

Az étellemezés ízletes és bőséges: 1. reggeli (kávé két zsemlével), 2. ebéd, 3. uzsonna, 4. vacsora. Az étkezésnél szükséges szereket: evőeszközt és asztalkendőt a növendék magával hozza. Havonként kétszer mosnak, ezért legyen annyi ruhaneműje, hogy tisztán és az egészségnek megfelelően járhasson. Ágyneműt a derékalj kivételével hoz magával. A derékalj használatért évi 9 pengőt fizet. Betegség esetén az intézet betegszobájában részesül gondos ápolásban. Tartós betegségben az ápolási költségeket és a gyógyszereket külön fizeti. Az orvosi díj évi 12 pengő.

Ila a növendék valamely rendkívüli tárgyat akar tanulni: zene, nyelvek, rajz, vívás stb., azt külön fizeti.

3. *Tata*. Növendékeinknek a józan nevelési elvek határai között mindent megadunk, amit az igényesebb szülők gyermekeik számára megkívánhatnak, azonban különös súlyt helyezünk arra, hogy a pazarlás, az úrhatnámosság, a férfiatlan kényelmeskedés káros tünetei ki ne alakulhassanak. Az étkezés tápláló, bőséges, a tanárokéval azonos, az étrend összeállításánál érvényesülnek a fejlődő szervezet kívánalmai. Naponta ötször étkeznek.

A növendékek iskolai munkájának eredményes végzése érdekében a mindennapi leckék kikérdezését a szaktanárok végzik. A prefektusok, akik piarista tanárok, állandóan a tanulókkal vannak, és ellenőrzik iskolai feladataik elkészítését, tanulmányi előmenetelüket figyelemmel kísérik. Az értelemfejlesztés, az önművelés és továbbképzés eszközéül a könyvtár, bel- és külföldi ifjúsági folyóiratok, képeslapok, sportújságok szolgálnak. A folyóiratok, újságok értékesebb cikkeire az elöljárók tervszerűen felhívják a nö-

vendékek figyelmét és útbaigazítást adnak a helyes olvasás szempontjaira, hogy ezáltal ráneveljék őket a nyitott, kritikai szemmel való olvasásra és a keresztény magyar életfelfogás szerinti értékelésre. A német és francia társalgás díjtan, a szaktanárok vezetik és minden növendékre kötelező. Az angol nyelv, zene, vívás, lovaglás stb. tanulása külön díjazással jár.

A testnevelő tanártól és az intézeti orvostól irányított állandó, de nem túlságba vitt sportolás a jellemnevelés szolgálatában áll. A tennisz, futball, korcsolyázás, ródlizás, úszás, cserkészlet, intézeti kirándulások stb. a testedzésen túl nemes szórakozás. Rossz idő esetén társasjátékok, asztaltennisz gondoskodnak a szabadidő vidám eltöltéséről.

A 10 hónapra terjedő iskolaévi tartásdíj növendékenként 1200 arany-pengő, amely összeg előre, 120 pengős havi részletben is fizethető. A tartásdíj fejében teljes ellátást, nevelői és tanulmányi felügyeletet, kiszolgálást, beteggondozást, mosást és kisebb fehérműjavítást, német és francia társalgást, intézeti játékszerek, sporteszközök és zeneszerek használatát, intézeti közös kirándulás költségeit, az uszoda és a korcsolyapálya belépődíját adjuk. Külön terheli a szülőket az iskolára vonatkozó mindennemű kiadás, különóradíjak, gyógyszerek és a növendék magánkiadásai. Anyagi kötelezettség szempontjából minden megkezdett hónap teljesnek számít.

A felvétel körülményeit, a felszerelést, amelyet a növendék az intézetbe magával hozni tartozik, és a konviktusra vonatkozó mindennemű részletes felvilágosítást a tatai Konviktus képekkel illusztrált Tájékoztatója tartalmazza, amelyet az intézet igazgatósága (címe: Piarista Konviktus Igazgatósága, Tata. Telefón: 93.) az érdeklődőknek készséggel megküld.

